

Kronika

***města
Dobrušky***

za rok 2006

Obsah kroniky

1. Počasí.....	1
2. Nejdůležitější události v životě města.....	1
3. Hospodářský život.....	7
4. Kulturní dění ve městě.....	13
5. Školství.....	24
6. Církev	29
7. Spolky a spolkový život.....	32
8. Zajímavosti ze života města.....	41
9. Dobrušské kroniky.....	42

1. Počasí

Na Nový rok mrholilo s ranní teplotou 2° C a denní 4° C. První přímrazek se objevil 3. ledna ráno (3°C), rovněž i přes den. Toto počasí vydrželo do 17. ledna, kdy zase bez sněhu poklesla rtuť až na -11°C. Od 7. do 20. ledna sněžilo (napadla asi desetcentimetrová vrstva) a v nastalé oblevě sníh zase zmizel. Do konce měsíce se ještě objevily mírné ranní mrazíky a 7. února napadla podruhé trocha sněhu, která však příští den opět zmizela. Pak až do konce zimy zde bylo nad nulou, pošmourno nebo déšť.

V Orlických horách však od 7. ledna trpěli hroznými sněhovými záplavami, které svojí vahou lámaly stromy. Další sněhová kalamita 18. ledna postihla v řadě regionů železniční a silniční dopravu.

Od počátku jara opět přšelo, 28. března zmizely v okolí poslední zbytky sněhu, teploty stouply až na 17°C a za stálého deště a prudkého tání sněhu nastaly povodně.

Ve východních Čechách se rozvodnily Dědina, Metuje, Chrudimka i Orlice. Na Moravě napáchala nesmírné škody řeka Dyje. Při povodních, které trvaly až do konce března, zahynuli v Čechách čtyři lidé.

První bouřka se ozvala 23. dubna. Tehdy byla teplota 23°C. Přečísané jasné počasí s teplotou nad 20°C vydrželo až do 12. května. Pak se střídala proměnlivost s dešti. Dne 5. června přišlo krupobití, deště a do konce jara zase proměnlivo.

Léto započalo třicetistupňovými teplotami střídanými bouřkou. Tento ráz počasí vydržel do poloviny července, kdy nastoupila další tepla. V srpnu a v září ukazoval teploměr 20 - 23°C. Červenec byl v průměru nejteplejší za uplynulých šedesát let. Více jak dvacet dní překračovala teplota 30°C.

I celý podzim byl velmi mírný, nejteplejší za poslední 45 let. V říjnu bylo polojasno, ranní teploty okolo 8 °C, průměrné denní 18°C. Dne 2. listopadu přišly ranní mrazíky (-4°C), přes den bylo okolo nuly a sněžilo. Ale dvoucentimetrovou vrstvu sněhu spláchl 3. listopadu déšť. A ten se střídavě zataženou oblohou a teplotou 5 až 10°C vydržel až do konce roku 2006. Na Silvestra přšelo a teplota se vyšplhala na 8°C.

2. Nejdůležitější události v životě města

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se konaly ve dnech 2. a 3. června. V Dobrušce se volilo opět ve dvanácti volebních okrscích. Z 5.601 oprávněných voličů přišlo k volebním urnám 3.956 občanů, což představuje 70,63 %, tedy účast značně vysokou. Jednotlivé volební strany získaly v Dobrušce následující počty hlasů:

- Strana zdravého rozumu – 16 hlasů (tj. 0,40 %);
- Balbínova poetická strana – 1 (0,02 %);
- Právo a Spravedlnost – 6 (0,15 %);
- Nezávislí – 16 (0,40 %);
- Koruna česká – 11 (0,27 %);
- Občanská demokratická strana – 1220 (31 %);
- Česká strana sociálně demokratická – 1312 (33,34%);

- SNK Evropští demokraté – 222 (5,64 %);
- Unie svobody – Demokratická unie – 9 (0,22 %);
- Pravý Blok – 10 (0,29 %);
- 4 vize – 1 (0,02 %);
- Strana zelených – 240 (6,09 %);
- Komunistická strana Čech a Moravy – 444 (11,28 %);
- Koalice pro Českou republiku – 5 (0,12 %);
- Národní strana – 7 (0,17 %);
- KDU – ČSL – 386 (9,8 %);
- Nezávislí demokraté (V. Železný) – 19 (0,48 %);
- Strana Rovnost šancí – 10 (0,25 %).

V Dobrušce tedy vyšla z voleb jako nejsilnější strana ČSSD následovaná ODS, KSČM a KDU-ČSL. Volby proběhly v poklidu, stejně jako předvolební kampaň, které občané věnovali poměrně málo pozornosti.

Volby do městského zastupitelstva

Ve dnech 20. a 21. října se uskutečnily volby do městského zastupitelstva. Kandidovalo pět politických stran a uskupení: Občanská demokratická strana, Česká strana sociálně demokratická, Komunistická strana Čech a Moravy, Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová a Sdružení nezávislých kandidátů – Evropští demokraté. Poměrně silné konkurenční prostředí bylo ještě znásobeno tím, že jednotlivé strany a jejich kandidáti aspirovali nejenom do rady, ale i na vedoucí funkce ve městě. Volby se uskutečnily tradičně ve dvanácti volebních okrscích ve městě i ve sloučených obcích. Do volebních místností přišlo z celkových 5.617 oprávněných voličů 3.212 osob (57,18 %), čímž Dobruška převýšila celostátní i celookresní průměr. Odevzdáno bylo 44 620 platných hlasů. Počty odevzdaných hlasů podle politických stran:

ODS.....	11,145 (24,98%)
ČSSD.....	10.685 (23,95%)
KSČM.....	5.585 (12,52%)
KDU-ČSL	8.370 (18,76%)
SNK-ED.....	8.835 (19,80%)

Na základě těchto výsledků bylo rozděleno i patnáct mandátů do městského zastupitelstva. Za ODS se zastupiteli stali Petr Tojnar, Petr Lžíčař, Irena Pařízková a Josef Horák, za ČSSD Karel Brázdil, František Nagy a Eva Malošíková, za SNK-ED Blanka Čiháčková, Jiří Falta a Ivan Koláčný, za KDU-ČSL Jiří Gregor, Jiří Stejskal a Pavel Hůlek, za KSČM Karel Joukl a Josef Jindra. Překvapením voleb bylo, že se mezi zastupitele vůbec nedostal dosavadní starosta města Oldřich Klobas, který skončil až jako třetí náhradník ODS.

Ustavující zasedání městského zastupitelstva

Ustavující zasedání nového městského zastupitelstva se konalo v dobušském kině v pondělí 6. listopadu. O vysokém zájmu občanů o komunální politiku svědčí skutečnost, že sál kina byl zaplněn takřka do posledního místa. Po složení zákonem předepsané slibu do rukou Josefa Jindry určili zastupitelé počet členů rady na pět s tím, že ji budou i nadále tvořit starosta, místostarosta a další tři zastupitelé. Zastupitelstvo také pověřilo několik svých členů přijímáním prohlášení o vstupu do manželství. Jsou to: Karel Joukl, Blanka Čiháčková, Irena Pařízková, Petr Lžíčař, Eva Malošíková a Jiří Falta. Členy rady zvoleni Petr Tojnar, Petr Lžíčař, Pavel Hůlek, Karel Brázdil a Blanka Čiháčková. Tajnou volbou byli všemi patnácti hlasy zvoleni – starostou Petr Tojnar, místostarostou Blanka Čiháčková. Starosta a místostarostka byli pro výkon svých funkcí dlouhodobě uvolněni.

Vývoj počtu obyvatel města

Na konci roku 2005 měla Dobruška 7033 obyvatel. Klesající trend bohužel pokračoval v uplynulém roce i nadále, a to i přesto, že se narodilo 64 dětí a zemřelo 53 občanů, což by znamenalo přirozený populační přírůstek, byť i nevelký. Úbytek obyvatelstva však zavinilo vystěhovávání. Oproti 81 obyvatelům, kteří se přistěhovali, odstěhovalo se 148 obyvatel, což představuje úbytek 67 lidí. Obdobný trend je zaznamenáván již v předchozích letech a je zřejmě důsledkem toho, že v Dobrušce je

minimální, dá se dokonce říci žádná bytová výstavba. Oproti uvedenému výchozímu stavu 7033 obyvatel jich na konci roku 2006 měla Dobruška 6977, čímž celkový počet poklesl pod 7.000 lidí.

Zahraniční kontakty

Město Dobruška má dlouholeté dobré vztahy s holandským partnerským městem Ter Aar a s maďarským městem Ábrahámhegy. Tyto vztahy se rozvíjejí nejen na základně představitelů a vedení měst, ale v jednotlivých oborech, ba i mezi jednotlivci a rodinami. V březnu 2006 přijela na návštěvu dobrušského gymnázia skupina studentů středních škol a jejich pedagogů z Holandska. Jejich hostitelé pro ně připravili bohatý program, v němž nechybělo ani přijetí místostarostou města Josefem Horákem v reprezentačních prostorách historické radnice.

V roce 2006 však nešlo jen o kontakty s partnerskými městy v Holandsku a Maďarsku. V dubnu navštívilo 52 žáků dobrušských základních škol také sousední Polsko, přesněji aquapark v příhraničním městě Kudowa Zdrój. Spolu s dětmi z dalších českých příhraničních měst se zde dobrušské děti zúčastnily *Plavecké slavnosti*. Plavecká soutěž, která se uskutečnila jako součást projektu *Každý může plavat* podpořeného Evropskou unií, se stala nejenom příležitostí změřit své síly, ale také možností najít nové dětské kamarády z druhé strany hranice. Ani v samotných plaveckých soutěžích neudělali dobrušští dětské reprezentanti svému městu ostudu. Celá slavnost byla zakončena slavnostním *Polsko-českým piknikem* 29. dubna v Kudově Zdróji.

Pokračovala také spolupráce s partnerskou oblastí Chester – Vale Royal ve Velké Británii, převzatá od dřívějšího okresu. Partnerská návštěva z Anglie přijela do našeho kraje v dubnu a ve čtvrtek 27. dubna přijela i do Dobrušky. Britské hosty přivítal starosta města Oldřich Klobas na historické radnici, z jejíhož ochozu si prohlédli okolí našeho města. Potom navštívili městskou knihovnu, Základní školu Františka Kupky, její novou tělocvičnu a jídelnu Sodexho. Na závěr podepsala obě partnerská města smlouvu o spolupráci na další období.

Na konci dubna přijela do Dobrušky také šestnáctičlenná skupina z holandského Ter Aaru. Navštívila místní skauty, sportovce, hasiče v Běstvinách, fotbalový turnaj v Křovicích a byl pro ně uspořádán i výlet do Polska. Spolu s českými hostiteli se Holanďané zúčastnili společenského odpoledne a posledního dubnového dne i lampiónového průvodu a programu v Archlebových sadech. Jejich hlavním posláním pak bylo uspořádání prvomájového holandského dne. Oblečení do národních oranžových barev prezentovali svou zemi nádhernými řezanými květinami, sýry, rybami a dalšími produkty, pro děti připravili různé soutěže a velmi žádané malování na obličeji. Holanďané přátelé jezdí do našeho města již po mnoho let a nacházejí zde v českých rodinách svůj druhý domov.

Pokračovala i úspěšná spolupráce s maďarskými partnery. Při předchozí návštěvě projevil zájem o výstavu patchworku, a tak se na konci dubna vypravila do Ábrahámhegy ředitelka Domu dětí a mládeže ing. Jaroslava Šafářová a vedoucí kroužku patchworku Lenka Pecenová. Vezly s sebou kolekci výrobků dobrušských patchworkářek, z nichž uspořádaly v Maďarsku výstavu. Těšila se nebyvalému zájmu návštěvníků a nechyběla ani regionální televize. Originální nápady ztvárněné šikovnými rukama dobrušských žen si našly v Maďarsku své četné obdivovatele. V srpnu si pak podmanila hudbymilovné Maďary dechová hudba Valanka, které se dostalo u břehů Balatonu mimořádně vřelého přivítání.

V září oplatili maďarští přátelé návštěvu svou účastí na Svatováclavských slavnostech. V prostorách dobrušské knihovny byla instalována výstava keramiky manželů Hildy a Gábora Vastagových. Byla zahájen slavnostní vernisáž a těšila se velkému zájmu návštěvníků, kteří si mohli vystavená díla i zakoupit. Netradiční součástí této výstavy byla také kolekce fotografií Pavla Štěpána, přibližující krásy badačonského regionu. Citlivé oko dobrušského fotografa dokázalo vystihnout krásu maďarské krajiny u Balatonského jezera a přiblížit ji tak dobrušským návštěvníkům.

Poslední akcí se zahraničními partnery byla opět návštěva Maďarska. Její součástí byla instalace a slavnostní otevření výstavy fotografií Pavla Štěpána, pořízených při příležitosti vinařských dnů v srpnu 2006 v okolí města Ábrahámhegy. Vernisáže se zúčastnil i nový starosta Dobrušky Petr Tojnar a člen rady ing. Petr Lžíčař, kteří vedli se svými maďarskými partnery z města Ábrahámhegy i pracovní jednání o další spolupráci obou míst.

Jednání o vodní nádrži v Mělčanech

Záměr vybudovat na Zlatém potoce mezi obcemi Mělčany a Cháborami přehradní vodní nádrž je starý několik desítek let. Objevil se již za první republiky, kdy také byly zpracovány první studie

stavby a částečně i projektová dokumentace. V průběhu dalších desetiletí byl čas od času uvedený záměr aktualizován. Nikdy však nedospěl dále než do stadia úvah, případně určitého stupně projektových příprav.

Nový impuls celé záležitosti dala ničivá povodeň v červenci roku 1998. Objevila se zde reálná a vysoce aktuální potřeba chránit životy a majetky lidí žijících poblíž Zlatého potoka, resp. Dědiny. V roce 2006 byl záměr doveden do dvou cílových alternativ, které byly většinou expertíz hodnoceny jako rovnocenné. Šlo jednak o suchý poldr, který by mohl posloužit k zadržení náhlého mimořádného vodního přívalu, jednak o klasickou přehradní hráz, jež by zadržovala vody celoročně. Určitou výhodou suchého poldru je, že je citlivější ke stávající přírodě, což oceňovalo zejména stanovisko Správy Chráněné krajinné oblasti Orlické hory. Tato alternativa však nemá přednosti, které naopak nabízí trvalá přehradní nádrž. Ta by dokázala nejen zadržet případnou „velkou vodu“, ale mohla by přispět i k vyrovnávání hladiny vodního toku v suchých obdobích roku. Navíc by se stala i zdrojem obohacujícím podzemní vody, kterých rozhodně není přebytek. Námitka, že budou zlikvidovány přirozené biotopy chráněných druhů rostlin a živočichů, není zcela přesvědčivá, protože je pravděpodobné, že mnoho z nich se uchytí i v novém prostředí, stejně tak jako po povodni se zpravidla biotopy obnovily, nebo se vytvořily nové, stejně tak přírodně a krajinářsky hodnotné a zajímavé.

V roce 2006 se také objevil návrh na vybudování přehradní nádrže v údolí nad židovským hřbitovem u Podbřezí. Tento návrh, přestože se snaží tvářit ekologicky, je však produktem snah ryze komerčních. Záležitost výstavby vodního díla u Mělčan zůstává tak nadále otevřená, přičemž rozhodující pro jeho realizaci bude zřejmě nakonec stejně otázka dostatku potřebných financí.

45 let Dobrušského zpravodaje

Před čtyřiceti pěti lety, v listopadu roku 1961, schválila rada městského národního výboru vydávání pravidelného informačního měsíčníku, který dostal název Kulturní kalendář. První číslo pak vyšlo hned v prosinci.

Útlý výtisk měl neobvyklý formát 10x20 cm, snad proto, aby se jako správný kalendář vešel do kapsy. V polokartonové trojbarevné obálce s dobušským symbolem – radnicí, se skromně krčily čtyři listy textu.

Přes tento skromný začátek se kalendář stál záhy nepostradatelným členem mnoha dobušských domácností, neboť vedle plakátovacích ploch a městského rozhlasu byl jediným zdrojem informací o kulturních programech (a nebylo jich tehdy málo), kurzech a filmových představeních i o činnosti různých zájmových sdružení, kroužků a nechyběly i informace o sportovních utkáních fotbalistů či basketbalistů. Kalendář vycházel, tak jako dosud, vždy na začátku měsíce, nebyl však distribuován poštou, ale prodával se v prodejně n.p. Kniha (dnes Hoňkovo knihkupectví) za 50 haléřů výtisk.

Po několik dalších let si pak udržoval vcelku neměnný formát i obsahovou strukturu – na začátku byl vždy krátký článek často s připomenutím historického výročí nebo s historickým tématem. Autory těchto článků byli převážně Josef Cvrček, městský kronikář a okresní školní inspektor, a Antonín Štěpán, dobušský učitel a pozdější ředitel základní školy. Podstatnou část obsahu tvořil „kalendář“ již zmiňovaných akcí kulturních a sportovních. Zajímavou součástí byly také poměrně podrobné anotace obsahů tehdy promítaných filmů. Později redakce přidala i rubriku významných výročí československých i zahraničních osobností, zvláště z oblasti kultury.

K první podstatnější změně dochází na přelomu roku 1967 – 68, kdy se zvyšuje náklad z dosavadních 400 kusů na 500 výtisků. Aby se snížila ztrátovost, je rozhodnuto, že se zvýší cena z 50 haléřů na jednu korunu. Redakce vyzývá dopisovatele ke spolupráci, chce po vzoru okolních městských zpravodajů uveřejňovat více zpráv ze života města. Do periodika začíná stále více přispívat nový ředitel městského muzea PhDr. Ladislav Hladký a historik Václav Matouš. Na počátku roku 1968 byla jmenována nová redakční rada ve složení PhDr. Ladislav Hladký, předseda, Josef Mach, Václav Matouš a Božena Vávrová, členové. Tajemnicí redakce byla Věra Šťastná. Nová redakce plní svůj slib, přibývá příspěvků – publikují vlastivědný pracovník Karel Michl, Josef Drejsl (otec hudebního skladatele) a Radovan Ježek, pozdější dlouholetý předseda redakční rady od roku 1971.

Březnovým číslem roku 1969 dostává kulturní kalendář nový formát A5 a také novou obálku s městským znakem, kterou graficky připravila Marie Dachsová. Každé další číslo mělo 16 stránek, což významně rozšířilo a obohatilo jeho obsah. Objevuje se například Historický kalendář Dobrušky, který připravuje Václav Matouš. Že se nový formát a bohatší náplň líbily, o tom nás přesvědčuje i zvýšení nákladu na 700 výtisků.

S prvním číslem roku 1970 se objevuje v kalendáři Společenská kronika, jež je součástí tohoto periodika dodnes. V tomtéž roce se stává členem redakce Vladislav Balcar, nadšený a všestranný kulturní pracovník, který mnoho svého času věnoval dopisovatelské a redakční práci až do konce života.

Během sedmdesátých let se Kulturní kalendář obohacuje o nové rubriky, např. „Mohli jste vidět v ZK JAS“, kde byly hodnoceny akce pořádané v dobrušském kulturním zařízení. Přesto, že někteří někdejší členové redakce nemohli publikovat, což jistě ochudilo obsah kalendáře, rozrůstal se počet externích přispěvatelů, ale také odběratelů z řad Dobrušáků žijících v jiných regionech, kteří si nechali jednotlivé výtisky zasílat. To vedlo nakonec k tomu, že v roce 1979 a 1980 dosáhl náklad úctyhodného počtu až 1650 výtisků měsíčně – a remitenda (neprodané výtisky) byla mizivá.

Léta osmdesátá byla, alespoň ve své první polovině pokračováním normalizační šedi předchozího desetiletí. Takto našla svůj odraz i v *Dobrušském kulturním kalendáři*. Tiskovina svými poněkud monotónně a někdy jakoby za každou cenu se opakujícími rubrikami přinášela sice některé základní informace o současném i minulém dění ve městě, ale byla na ní patrná silná ne již snad přímo cenzura, ale spíše autocenzura. Státní a stranický dohled z místních i okresních orgánů byl stálým Damoklovým mečem, který se vznášel nade vším, co by se jen náznakem vymykalo oficiálně přípustnému.

Přesto i v této době byly publikovány články trvalejší hodnoty, které alespoň částečně přispěly k lepšímu poznání historie a kulturního života Dobrušky. Šlo například o drobné studie v rubrice o dobrušských občanech, v nichž byl zachycen život a dílo méně známých osobností, jež by bez těchto statí zřejmě upadly do úplného zapomnění.

Předsedou redakční rady byl v této době Radovan Ježek a zřejmě i díky jeho úsilí dobrušský měsíčník převyšoval svou kvalitou ostatní periodika tohoto typu v celém okolí. Dalšími členy redakční rady byli ředitelé a vedoucí kulturních zařízení města (Marie Bišová – muzeum, Vladislav Balcar – Závodní klub, Jiří Sedláček – kino a Marie Průdková – knihovna) a učitelé (Vladimír Sedláček, Václav Střeleček, Jaroslav Vachek a Josef Frýda), díky jejichž práci měl dobrušský Kulturní kalendář i velmi dobrou úroveň jazykovou.

Svými články přispívali do periodika např. spisovatel Karel Michl, Radovan Ježek, Josef Ptáček a někteří další, kteří se věnovali především historii, která však nebyla dominantním tématem. Převládaly příspěvky, týkající se současného dění, např. v kultuře nebo ve sportu a zvláště pak přípravě a realizaci programů k různým politickým výročím a událostem. Prezentovala se zde i činnost společenských organizací ve městě, občanských výborů, volební programy, plenární zasedání Městského národního výboru, kritiky a recenze kulturních pořadů a dobrušské průmyslové závody.

Normalizační doba i nadále bránila možnosti publikovat historiku Václavu Matoušovi, který své historické studie mohl tak nadále psát jen „do šuplete“, k velké škodě dobrušského měsíčníku a jeho čtenářů.

Od lednového čísla roku 1982 došlo ke změně obálky. Dosavadní městský znak byl vystřídán kresbou radnice, jejímž autorem byl dobrušský výtvarník Miloslav Rajchl.

V roce 1985 se stal odpovědným redaktorem Josef Frýda. Ještě předtím vystřídal v redakční radě Marii Bišovou Václav Verner a od poloviny osmdesátých let začal v redakční radě působit Josef Ptáček a Jiří Mach, kteří se ve svých příspěvcích zabývali především historií města a jeho památkami. Členem redakční rady byl i tajemník MěstNV Josef Lukášek.

Koncem osmdesátých let nabývá časopis na pestrosti. Častěji se objevují články o osobnostech z dobrušské historie, a to i takových, o nichž by se v dřívějších letech publikovat nemohlo. Cenzura i autocenzura ztrácely na své síle, sem tam probleskl i článek polemický, i když maskovaný loajalitou a tzv. „konstruktivní“ kritikou.

Dlouhé výrobní lhůty Kulturního kalendáře byly příčinou pozdní reakce na listopadové a prosincové události roku 1989. V lednu 1990 se objevují první informace o Občanském fóru a v únorovém čísle toho roku jsou publikována jeho provolání. Znovuvzkříšený politický život ve městě nachází svůj výraz v celé řadě příspěvků v dalších měsících roku 1990. V tomto roce dochází také ke změně tiskárny. Místo v Rychnově nad Kněžnou se od června tiskne dobrušský měsíčník v Hronově. Spolupráci s periodikem obnovuje po nucené téměř dvacetileté přestávce Václav Matouš, který se stal jeho šéfredaktorem.

V roce 1991 se vedle početnějších článků z historie města, které se již mohly věnovat i tématům dříve téměř tabuizovaným, objevilo množství příspěvků zabývajících se současným děním. Byla publikována i podstatná část materiálu, nazvaného *Zpráva o stavu města*, který byl i předmětem jednání městského zastupitelstva.

K důležité změně v historii dobrušského časopisu došlo od dubna 1991. Periodikum dostalo nový název *Městský zpravodaj Dobruška* a novou obálku, jejímž autorem byl dobrušský výtvarník Vladislav Balcar. Hlavním výtvarným motivem obálky byl rodný domek Fr. Vl. Heka – F. L. Věka, doplněný štítem dobrušského městského znaku. Výtvarným východiskem zobrazení domku se stala tkaná záložka, jejímž autorem byl rovněž Vladislav Balcar. Co se týká obsahové náplně, trvalou hodnotu představují články Josefa Ptáčka o dobrušských příslušnících zahraničního odboje a příspěvky v rubrice *Z muzejního archivu*, představující historické dokumenty.

Tento trend pokračoval i v letech následujících. V červnu roku 1992 vyšlo v odlišné grafické úpravě zvláštní číslo *Městského zpravodaje Dobruška*, věnované volbám do Federálního shromáždění a České národní rady. Kromě technicko-organizačních pokynů v něm dostaly místo k propagaci i politické strany a hnutí kandidující v Dobrušce.

V roce 1992 začal Václav Matouš, který se po roce 1989 stal staronovým členem redakční rady, uveřejňovat zajímavosti z historie města v rubrice *Listy z kroniky* a v následujícím roce je zde otištěn rozsáhlý příspěvek Jiřího Macha *Židé v historii Dobrušky*, který později vyšel jako samostatná publikace. Velmi zajímavý byl také článek Václava Matouše o dobrušských hřbitovech, který vyšel v listopadu 1993. Matoušovy *Listy z kroniky* byly stálou rubrikou i v letech následujících.

Od března do prosince 1995 vycházel *Městský zpravodaj* ve slavnostnější úpravě, vyjadřující 675. výročí první písemné zprávy o městě a k tomuto výročí byly zaměřeny jeho obsah, seznamující s historií a podrobným programem oslav, které v Dobrušce probíhaly. Obálka Vladislava Blacara zobrazovala fiktivní podobu prvního pána města, Mutiny z Dobrušky. V tomto roce bylo vydáno i zvláštní číslo s příspěvky z vědecké konference k dějinám města.

Od ledna 1996 měl zpravodaj opět novou obálku. Jejím autorem byl ing. Josef Benedikt a hlavním motivem se staly charakteristické stavební dominanty města. Také název doznal další změny v návratu na *Městský zpravodaj Dobruška*.

Ten se však již od roku následujícího znovu mění na *Dobrušský zpravodaj* s podstatně skromnější grafickou úpravou bez obálky, spíše novinového stylu. Střídaly se také tiskárny, které časopis tiskly. Po hronovské to byla firma Knop, firma Týfa a nakonec Janda a Hájek Dobruška, která tiskne zpravodaj od května 1997 s novou obálkou ing. Benedikta, který je i autorem obálky současné. Redakční rada v té době pracovala ve složení Václav Matouš (předseda), Vladislav Balcar, Josef Frýda, Jiří Mach, Radovan Ježek a Marcela Poláčková. Od roku 1998 do roku 1999 byly na obálce publikovány barevné fotografie Dobrušky. V témže roce vyšlo další ze zvláštních čísel, věnované katastrofální povodni, která postihla kraj pod Orlickými horami, zvláště pak Dobruško.

V roce 2000 ozdobila obálku fotografie obrazu Františka Kupky *Panorama Dobrušky* a v letech následujících opět barevné fotografie Dobrušky. Objevila se rubrika *Zpětné pohledy na život města*, která patří mezi oblíbené i dnes a zpravodaj se snažil o co možná největší obsahovou pestrost. Šéfredaktorem byl František Nagy, po něm pak Jiří Mach.

To je také cílem snah současných tvůrců *Dobrušského zpravodaje*. I když bylo ustoupeno od finančně náročné barevné obálky, snažíme se o to, aby náplň měsíčníku zaujala všechny jeho čtenáře. A tak bychom sobě i vám přáli, aby i v následujících letech byl *Dobrušský zpravodaj* časopisem o Dobrušce a Dobrušácích, který má všem, kteří mají naše město rádi, stále co říci.

Městské televizní vysílání

Dobrušské městské televizní vysílání se již stalo nedílnou součástí nejen informačního systému města, ale i kulturního života. Programy vysílané městským televizním kanálem podávají kvalitní obrazovou informaci o životě v Dobrušce. Jejich podstatnou součástí tvoří reportáže o kulturním dění ve městě. Některé vysílané programy byly zaměřené monotematicky, například obsáhlé a podrobné zpravodajství ze *Svatováclavských slavností* apod. Trvalou součástí programové skladby jsou rovněž filmy z historie a o historii Dobrušky. Na těchto programech spolupracuje televizní vysílání s dobrušským muzeem. Díky této spolupráci se mohla dobrušská veřejnost seznámit s historicky cennými dokumenty zachycujícími minulost města, někdy i mnoho desítek let vzdálenou. Výraznou pozitivní změnou bylo obnovení reportáží ze zasedání městského zastupitelstva po volbách. Reportáž je koncipována tak, že na obrazovém pozadí přímých záběrů ze zasedání je zasvěcená informace místostarostky Blanky Čiháčkové o obsahu projednávaného programu. V městské televizi začal také vystupovat starosta města Petr Tojnar. Určitým nedostatkem bylo několikátýdenní přerušování vysílání

z technických důvodů, kdy v prostorách, odkud je vysíláno, probíhaly některé stavební práce. Městské televizní vysílání zajišťuje stejně jako v letech předchozích soukromá firma Zdeňka Frimla Heuréka.

Úcta obětem světových válek

Stejně jako léta minulá, byly i v roce 2006 v našem městě uctěny oběti obou světových válek. V pátek 5. května se u Památníku obětem nacismu konal pietní akt ke Dni osvobození a na památku ukončení druhé světové války. Po státní hymně a položení květin a věnců k památníku promluvil pan Radovan Dražan, jeden z posledních žijících vězňů koncentračních táborů v našem městě. Ve svém vystoupení apeloval na to, aby se nikdy nezapomnělo na hrůzy a utrpení války, na nebezpečí oživení ideologie fašismu. Pietního aktu se zúčastnili zástupci města Dobrušky vedení místostarostou Josefem Horákem, zástupci Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu, učitelé dobrušských škol a zástupci polických stran.

Druhou vzpomínkovou slavností na válečné události byl Den veteránů. V pátek 10. listopadu položili květiny a věnce u pamětních desek a pomníků padlým v první světové válce starosta města Petr Tojnar a představitelé Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu v Dobrušce. Zástupce náčelníka VGHMÚŘ pplk. Vaněk pronesl vzpomínkový projev u pomníku padlým v Pulicích. Připomněl oběti obou světových válek, příslušníky československých legií v první světové válce i vojáky zahraničních jednotek bojující proti fašismu na všech frontách druhé světové války. Ještě před tímto zakončením byly položeny věnce a kytice u pamětních desek v Mělčanech a Běstvinách a u pomníků padlým v Dobrušce a v Domašíně.

3. Hospodářský život

Rozpočet

Rozpočet Města Dobruška na rok 2006 schválilo zastupitelstvo města na svém zasedání dne 12. prosince 2005. Schválený rozpočet příjmů činil 120 283 610 Kč, schválený rozpočet výdajů činil 120 283 610 Kč. Rozpočet byl tedy schválen jako vyrovnaný.

Během roku 2006 schválilo zastupitelstvo města úpravy rozpočtu na 2006 na svých osmi zasedáních. Konečná výše upraveného rozpočtu k 31. 12. 2006 u příjmů činí 145 723 610 Kč a u výdajů činí 160 197 610 Kč. Po úpravách byl rozpočet schodkový. Vyšší výdaje měly být financovány z přebytku hospodaření roku 2005 ve výši 14 474 000 Kč.

Upravený rozpočet příjmů v roce 2006 byl splněn na 104,35 %. Skutečnost vyinkasovaných příjmů v roce 2006 činila celkem 152 058 179,28 Kč.

Upravený rozpočet výdajů v roce 2006 byl splněn na 94,53 %. Výdaje činily celkem 151 430 319,08 Kč. Hospodaření Města Dobruška za rok 2006 skončilo přebytkem hospodaření ve výši 627 860,20 Kč.

Některé důležité podniky ve městě

KBA Grafitec

K nejdůležitějším dobrušským průmyslovým závodům patří již tradičně výroba polygrafických strojů, kterou v současné době provozuje firma Grafitec Společnost KBA Grafitec prodala v roce 2006 tiskové stroje a služby za více než jednu miliardu korun. K miliardovým tržbám přispěla rovněž expanze prodeje tiskových strojů KBA Performa do tiskáren na Moravě. Mezi tiskárny se sídlem ve východní části České republiky, v nichž byl v závěru roku nainstalován tiskový stroj vyrobený v Dobrušce, patří Litera, Brko a Nosova tiskárna v Brně a Seritech ve Šternberku. Firma KBA Grafitec se tak stále více prosazuje na domácím, ale i zahraničním trhu. 10. června uspořádala rozsáhlou akci pro veřejnost, den otevřených dveří, s bohatým kulturním programem a možností prohlédnout si detailně výrobní prostory firmy. Akce měla u veřejnosti značný ohlas a zúčastnilo se jí několik tisíc návštěvníků. Firma také usiluje o dobré vztahy s městem a snaží se podílet na akcích, které Město Dobruška pořádá.

STUHA, a. s.

STUHA a. s. se sídlem v Dobrušce je výrobcem a prodejcem dekorativních textilních stuh, které nachází uplatnění jak na tuzemském trhu tak i v zahraničí. Firma se svými výrobky zařazuje mezi úspěšné dodavatele tohoto zajímavého sortimentu v Evropě. Původně tradiční výroba kloboukových stuh na člunkových stavech, která byla spojena se začátkem existence firmy již v roce 1895, je v současné době nahrazena standardními druhy taftových a atlasových stuh. V módních trendech se nyní prosazují stuhy s metaloplastickými vlákny v kombinaci s monofilem, sledující varianty jednotlivých sezónních období roku. Ve firmě zůstala zachována i výroba na člunkových stavech, na kterých se vyrábí technické stuhy, a to zejména izolační stuhy a speciální výroba. Sortimentní nabídka firmy STUHA, a. s., představuje následující skupiny: adjustační stuhy, dekorativní a floristické stuhy, oděvní stuhy, technické stuhy, vánoční zboží a leonské výrobky.

Současné módní trendy, především zájem zákazníků, jsou orientovány na možnosti širokého uplatnění aplikací dekorativních stuh a zahrnují zejména sektory domácího textilu, dárkového zboží, vánoční tematiku, dekorativní floristiku, hobby a v poslední době i nezbytné módní doplňky.

Jech

Firma *Jech CZ, s. r. o.*, vznikla v roce 1991 jako rodinný podnik a i nadále je ve vlastnictví rodiny Jechovy. Navázala na tradiční místní výrobu nábytku v podhůří Orlických hor. Hlavní náplní firemní produkce je výroba ergonomického čalouněného sedacího nábytku a nábytku pro pečovatelsví. Důraz je kladen na design, který se projevuje jak v liniích nábytku, tak i v látkách použitých pro čalounění. Výroba využívá přírodní materiály, jejich zpracování nemá negativní vliv na životní prostředí. Firma spolupracuje s předními designéry ve svém oboru a získala celou řadu ocenění na prestižních veletrzích. Firma *Jech, s. r. o.*, má pevné postavení na českém trhu a získává stále rostoucí prestiž i na trzích zahraničních. Městu Dobrušce přispěla formou velkorysými a citlivými rekonstrukcemi budov, v nichž sídlí. Zejména objekt vedení formy v Nádražní ulici patří po rekonstrukci mezi historicko-umělecky nejhodnotnější stavby ve městě, a to jak svým exteriérem, tak i mimořádně citlivě upravenými interiéry.

ALARM CZ

Společnost *ALARM CZ s.r.o.* byla založena v roce 1994 původně pod názvem *A.C.S.S. spol. s r.o. (Alarm Club Service System)*, pracovníky firmy se stali lidé, kteří v oboru pracovali již od roku 1990. Již od samého počátku se společnost *ALARM CZ s.r.o.* specializuje na technické poradenství v oblasti ochrany majetku a osob. Nosným programem firmy jsou kompletní dodávky elektrických zabezpečovacích systémů (EZO), elektrických požárních systémů (EPS), kamerových systémů (CCTV) a telekomunikační techniky. V průběhu dalších let rozšířila firma nabídku o instalace přístupových a docházkových systémů, počítačových sítí a centrálních vysavačů. Dnes tak může svým zákazníkům nabídnout kompletní řešení slaboproudých systémů (viz produkty), zahrnující poradenství, projekci, dodávku, montáž i následný servis. V roce 2003 získala jako jedna z mála firem v Královéhradeckém kraji "POTVRZENÍ" Národního bezpečnostního úřadu (NBÚ), na základě kterého může pracovat s utajovanými informacemi. V roce 2006 obdržela firma od Národního bezpečnostního úřadu České republiky "OSVEDČENÍ" podnikatele, které vybraným zaměstnancům firmy umožňuje přístup k utajované informaci do stupně utajení "TAJNÉ". Firmě *ALARM CZ s.r.o.* bylo Institutem technické inspekce vydáno "Oprávnění k montáži a opravám elektrického zařízení v objektech třídy A + B", které pracovníky firmy opravňuje k výše uvedené činnosti v objektech se zvýšeným nebezpečím (hořlavé látky, nebezpečí výbuchu, atd.). Vedení společnosti klade vždy důraz především na kvalitu realizovaných zakázek, které dosahuje použitím kvalitních komponentů, moderních technologií a vysokou profesní odborností zaměstnanců. Díky tomu si tato firma během uplynulých let vytvořila pevnou pozici na trhu. Mezi její spokojené zákazníky se řadí mnoho soukromých společností, státních institucí i domácností.

Staročeský pivovárek

První písemnou zmínkou o pivovarnictví v Dobrušce je text listiny pana Mutiny z Dobrušky, v němž bylo roku 1320 potvrzeno měšťanům právo várečné. Dnes 30.8.1565 zničil požár první společný právovárečný pivovar. V sedmdesátých letech byl pak postaven nový provoz v sousedství radnice. Majitel dobrušského panství Jan Jaroslav Trčka z Lípy přesněji ve svém privilegii definoval měšťá-

nům práva vařit pivo dne 16.12.1582. Období prosperity ukončila doba pobělohorská. Vrchnost razantně omezila práva měšťanů, obec musela odebírat pivo z panského pivovaru v Opočně. Dobrušský pivovar byl uzavřen v roce 1624. Měšťanská práva byla opět přiznána jako odměna za přestup ke katolictví v roce 1635 císařem Ferdinandem II. Výroba piva byla obnovena. Radnice spolu s pivovarem lehly popelem v září 1702. Obě budovy byly následně postaveny znovu. Další léta byla ve znamení sporů mezi právovárečnými měšťany a obcí o vlastnických vztazích k pivovaru. V roce 1806 požár opět zničil radnici i pivovar, ale i tentokrát byl provoz obnoven. Od roku 1835 byl pivovar pronajímán. Požár ze dne 7.10.1866 znamenal definitivní konec vaření piva na dobrušském náměstí. Roku 1868 začali právovárečníci se stavbou moderního provozu v Křovické ulici. Nový pivovar začal vařit již na počátku roku 1870, ačkoliv stavební práce byly ukončeny až na podzim. Majitelem byla Právováreční společnost v Dobrušce. Výstav piva v posledních desetiletích 19.stol. dosahoval jen asi 4 500 hl za rok. Právovárečníci chtěli provoz prodat městu, ale nakonec pivovar v roce 1903 pronajali sládkovi Josefu Horynovi, který započal s modernizací. Roku 1904 byla dokončena rekonstrukce na parní pohon. V téže roce bylo pivo stáčeno i do lahví. V hospodářském roce 1910/11 bylo vyrobeno již 10 250 hl piva.

Zlepšení skladovatelnosti a kvality piva přineslo v roce 1912 zřízení lednice. Během první světové války klesl roční výstav až na 725 hl (1916/17), proto právovárečníci ukončili pronájmy a sami převzali správu závodu. Ve 20.a 30.letech 20.stol. byl pivovar značně modernizován. Výstav se již pohyboval kolem 7 000 hl. Brány provozu v té době opouštěly světlé výčepní pivo, světlý ležák a tmavý ležák Granát. O kvalitě dobrušského piva svědčí fakt, že převahu měly ležáky. Válečná léta přinesla nedostatek surovin. Produkce klesla na 4 500 hl za rok a vařilo se jen nízkostupňové pivo. Poslední schůze správní rady Právovárečného měšťanstva se sešla 18.4.1948. Poté byla v podniku zavedena národní správa. Vyhláškou ministryně výživy ze dne 3. července 1948 o znárodnění některých průmyslových a jiných výrobních podniků a závodů v oboru potravinářském podle § 1, odst. 3 zákona ze dne 28. dubna 1948, č. 115 Sb., o znárodnění dalších průmyslových a jiných výrobních podniků a závodů v oboru potravinářském bylo dnem 1. ledna 1948 znárodněno "Právovárečné měšťanstvo v Dobrušce", Dobruška (majitel právovárečné měšťanstvo). Dne 20.7.1948 byl pivovar začleňen do n.p. Orlické pivovary, jež od ledna 1949 patřily do n.p. Hradecké pivovary. Výstav piva rostl, v roce 1950 již 11 703 hl. Pivovar přečkal díky dobrému technickému stavu snahu o rekonstrukci na ovocnářský podnik. V té době převzal odbytovou oblast uzavřeného provozu v Olešnici v Orlických horách. Výstav rapidně rostl, v 60.letech překonal hranici 40 000 hl. V roce 1970 podnik k oslavám 650 let dobrušského pivovarnictví uvařil speciální ležák Muderlant. Od roku 1969 dostal dobrušský světlý ležák název Rampušák. Modernizace provozu probíhala neustále, ačkoliv již ne tak rychle. Od roku 1953 se v Dobrušce začaly vyrábět i limonády. Dne 1.10.1977 se podnik stává pouhým provozem pivovaru v Náchodě, pivo Primátor zde bylo od 80.let i stáčeno. Pivovar tehdy produkoval pivo 8 %, 10 %, 11 % a 12 %. Následně došlo k útlumu výroby a vařila se jen jedenáctka až do roku 1985, kdy byl provoz uzavřen. Pivovar dále sloužil jen jako stáčírna náchodského piva. V dubnu 1990 se stal pivovar opět samostatným podnikem a v květnu 1991 se začalo znovu vařit. Produkovala se světlá 10 % a 12 % Rampušák a světlá 11 % Mutina. Nicméně znovuoobnovení pivovarské výroby v Dobrušce netrvalo dlouho. Pivovar vlastnily Pivovary Hradec Králové s.p.. Již v roce 1991 byl na provoz vznesen restituční nárok. V říjnu 1995 byla výroba pro ztrátovost zastavena.

Dobrušský pivovar, v němž se pivo naposledy vařilo v roce 1995, měl opět ožít. Výrobu sladu a částečně také zlatavého moku v něm hodlala obnovit pivovarnická společnost IMEX Premium (prostřednictvím dceřiné společnosti Staročeský pivovárek Dobruška), která uzavřený závod koupila od státního podniku Pivovary Hradec Králové v konkursu. Nový majitel, kterému v roce 2003 patřil pivovar v Hlinsku, do areálu hodlal postupně investovat přes 20 miliónů korun.

Závěrečné práce na první etapě rekonstrukce, po léta uzavřeného pivovaru, vrcholily na podzim 2003. V říjnu byly kolaudovány prostory nové sladovny s varnou. "Výrobu zahájíme již v příštím měsíci a dodavatelem sladovnického ječmene jsou výhradně okolní zemědělci," sdělil Ladislav Valtr, jeden z nových majitelů. Pivo bude opouštět znovuootevřený pivovar pod značkou firmy Staročeský pivovárek Dobruška. Ta je investorem i provozovatelem pivovaru a v příštím roce plánuje vybudovat ve starých sklepeních také stylovou pivovarskou restauraci. Na počátku listopadu 2003 začalo v Dobrušce sladování. Pivo Rampušák mělo být již v prosinci 2004 k ochutnání. Ve městě se v létě 2005 znovu pilo dvanáctistupňové pivo, které se zde podle originální receptury začalo po mnohaleté přestávce vařit. V červenci 2005 bylo k dispozici pouze v pivovaru, do budoucna se počítalo s oficiální

distribucí. V obnoveném pivovaru šlo posedět nad püllitrem ve stylové hospůdce, prohlédnout si pivovarský klenot - starou sladovnu, ale také si jít zahrát bowling. Malým návštěvníkům slouží dětský koutek a hřiště. Přestavba pivovaru na zábavní centrum pokračovala podle plánu.

Obchod, živnosti a služby

Rok 2006 byl pro činnost obecních živnostenských úřadů zcela přelomový. Ve II. čtvrtletí byl dokončen přechod na úplně nový systém Registru živnostenského podnikání a živnostenské úřady v celé ČR byly propojeny on-line. Konečně nastala doba, kdy mají živnostenské listy vydávané v celé ČR stejnou podobu vzhled, úřady používají stejné formuláře a po podnikatelích nebo osobách vstupujících do podnikání jsou požadovány stejné doklady.

Dnem 1.srpna 2006 se významně rozšířily pravomoci obecních živnostenských úřadů v tom smyslu, že mohou přijímat od fyzických osob

- přihlášky k daňové registraci,
- oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti,
- přihlášky k důchodovému pojištění
- přihlášky k nemocenskému pojištění
- oznámení vzniku volného pracovního místa nebo jeho obsazení
- oznámení podle zákona o veřejném zdravotním pojištění

a od právnických osob

- přihlášky k daňové registraci
- oznámení o vzniku volného pracovního místa nebo jeho obsazení.

Podnikatelé také nejsou povinni připojit k ohlášení živnosti některé doklady potřebné pro vydání živnostenského listu, jako např.

- doklad o tom, že nemají evidovány daňové nedoplatky z podnikání
- doklad o tom, že nemají nedoplatky na platbách pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- výpis z Rejstříku trestů

Živnostenský úřad si je vyžádá u příslušných orgánů, čímž opět ušetří podnikateli jak dobu strávenou na úřadě, tak občas i jeho nervy.

Úředníci ŽÚ se museli naučit aplikovat v praxi mnoho nových předpisů, zvládnout velký nárůst administrativy, ale i ovládat nové programové vybavení. Jestliže však bude výsledkem tohoto procesu to, že podnikatel vyřídí většinu agendy týkající se podnikání na jednom úřadě, v jedné kanceláři, pak všechno mělo smysl.

Činnost živnostenského úřadu v Dobrušce v roce 2006 v číslech:

Počty vydaných (nedůležitějších) dokumentů

- živnostenských listů	269	
- koncesních listin	17	
- změn ŽL a KL	287	
- rozhodnutí o zrušení ŽL, KL	90	
- vyrozumění o provozovně (zahájení, ukončení)	280	
- vyrozumění o přerušení provozování živnosti	657	
- vyrozumění o pokračování provozování živnosti	67	
- výpis ze živnostenského rejstříku		25
- správní poplatky	331 400,- Kč	

Počty kontrol

- fyzické osoby	233
- právnické osoby	13

Pokuty

- blokové	19 500,- Kč
- správní řízení	41 000,- Kč
- pořádkové	5 000,- Kč

Stížnosti

- přijato a vyřízeno	10
----------------------	----

Počty povolených výherních hracích automatů:

- I. pololetí	27 ks (9 restaurací)
---------------	----------------------

- II. pololetí	24 ks (7 restaurací)
Poplatky	
- správní	417 000,- Kč
- místní	492 000,- Kč
- výtěžek ze vsazených částek (za r.2005)	350 000,- Kč
<i>Trhy (březen – prosinec 2006)</i>	
- počet akcí	42
Poplatky	
- místní poplatky	396 330,- Kč
- průměrný poplatek za 1 akci	9 436,- Kč
- nejvyšší poplatek za 1 akci	12 720,- Kč

Nezaměstnanost

Nezaměstnanost na Dobrušku nebyla v roce 2006 nijak dramatická. Zdaleka nedosahovala úrovně celostátní a s výjimkou posledních dvou měsíců v roce ani úrovně celookresní. V podhůří Orlických hor je nejvyšší nezaměstnanost na Rokytnicku, nejnižší pak (především vlivem automobilky) na Solnicku. Dobruško mělo nejvíce nezaměstnaných v měsíci lednu (407 osob, tj. 5,73 %), nejnižší v říjnu (292 osob, tj. 4,15 %). Mírně stoupající tendenci měla nezaměstnanost na Dobrušsku v posledních dvou měsících roku 2006 (311 a 331 osob, tj. 4,21 a 4,57 %), ale i tak byla téměř o stovku lidí menší než na počátku roku. Téměř čtvrtinu nezaměstnaných tvoří lidé ve věku nad 50 let, další čtvrtinu pak překvapivě osoby mezi 25 až 40 lety. Z hlediska vzdělanostní struktury je nejvíce nezaměstnaných s vyučením (cca 40 %). Klesající trend nezaměstnanosti je výsledkem rostoucí prosperity dobrušských podniků.

Technické služby

Technické služby města Dobrušky jsou organizační složkou, která zajišťuje celou širokou paletu činností, nezbytných pro chod města. V roce 2006 se plnila mj. i následující úkoly. Až do 14. března probíhal intenzivní úklid sněhu na městských komunikacích. Od 19. dubna do 21. listopadu sekli pracovníci technických služeb trávu na veřejných prostranstvích, přičemž odvezli téměř 230 tun posečené trávy a shrabaného listí. Po dobu 115 dnů uklízel městské komunikace zametací vůz. Bylo prováděno i sečení příkopů u komunikací patřících městu, a to po dobu 58 dnů.

Pracovníci technických služeb napomáhali i úspěšnému průběhu kulturních akcí. Při třech z deseti akcí postavili pódium a rozmístily stoly a lavičky. Následně pak provedli i úklid těchto zařízení. Stejně tak po celou dobu tržní sezóny instalovali pracovníci technických služeb potřebné dopravní značení a prováděli úklid po každém úterním trhu. Technicky se podíleli i na zabezpečení hladkého průběhu voleb do Parlamentu ČR i do městského zastupitelstva. Dílem technických služeb bylo také nové velice pěkné slavnostní vánoční osvětlení dobrušského náměstí.

Při péči o čistotu ve městě vyváželi třikrát týdně odpadkové koše. Byly také instalovány nové odpadkové koše a koše na psí exkrementy. Přesto však mnozí z majitelů psů těchto možností nevyužívají a nechávají své „miláčky“ znečišťovat město tam, kde je to zrovna napadne, včetně trávníků, ba i frekventovaných chodníků. Technické služby také zajistily přistavení a odvoz kontejnerů na jarní a podzimní úklid.

Při péči o zeleň prováděli pracovníci technických služeb opakovaný postřik nežádoucí křídlatky, prořezávali stromky a keře, káceli stromy. Dokončili druhou etapu údržby Petráňovy zahrady, která se tak stala jedním z oblíbených cílů vycházek dobrušských občanů. Byla také vysázena celá řada nových stromků a keřů. Zejména zásluhou pana Klossowkého a jeho spolupracovníků bylo dále zkultivováno prostředí městského hřbitova, takže je skutečně důstojným místem posledního odpočinku našich zesnulých spoluobčanů.

Další oblastí práce technických služeb byla péče o městské komunikace. A to nejen již uvedeným úklidem, ale také prováděním údržby a oprav, osazováním a výměnou dopravního značení, čištěním kanalizačních vpustí a opravami propadlých kanálů a mostků. Pracovníci technických služeb prováděli však i práce, které by při ukáznělosti některých našich obyvatel provádět nemuseli, jako například zasklívání rozbitých autobusových zastávek a odstraňování jiných projevů vandalství.

Technické služby také pečují o veřejné osvětlení ve městě i připojených obcích. V roce 2006 proběhla výměna svítidel a zastaralých rozvaděčů v Křovicích, na Spáleníšti, v Domašíně a v dobruš-

ských ulicích Orlické, Opočenské a na Poddolí. Průběžně se prováděly revizní prohlídky a opravy svítidel a nátěry sloupů.

Bez technických služeb a obětavého úsilí jejich pracovníků bychom si již život našeho města nedovedli představit. V Dobrušce je díky jejich práci příjemněji a čistěji, z města se stává dobré místo pro život nás všech.

Pečovatelská služba

Pečovatelská služba v Dobrušce zajišťovala v roce 2006 tyto služby:

- pomoc při osobní hygieně v domácnosti, zajištění osobní hygieny, (koupání včetně mytí vlasů) i na pracovišti Peč. služby.
- pomoc při zajišťování stravy-donáška nákupů dle potřeb uživatelů 3x týdně, v případě nutnosti i jinak, dovoz oběda v pracovních dnech - možnost volby ze 4 jídel, v případě potřeby pomoc při přípravě a podání stravy
- pomoc při zajištění chodu domácnosti - úklid domácnosti dle osobní dohody 1x týdně, větší úklid během roku včetně mytí oken a praní záclon, úklid veřejných prostor domu, praní prádla 1x měsíčně - včetně žehlení a mandlování, příp. zajištění donášky uhlí, vody
- zprostředkování kontaktu se spol. prostředím - různé pochůzky dle potřeb uživatelů (knihovna, dovoz lékaři, k jednání na úřadech, ke kadeřníkovi apod.), obstarání léků aj.
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a potřeb

Ve spádových obcích (Doly, Pulice, Domašín, Spáleníště, Chábory, Křovice, Mělčiny a Běstvin) jsou zajišťovány následující služby:

- poskytnutí podmínek pro osobní hygienu - pomoc při osobní hygieně
- pomoc při zajištění stravy
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí

Pečovatelská služba je poskytována v pracovních dnech od 7 do 15 hodin. Největší zájem je o dovoz obědů, v roce 2006 bylo rozvezeno 9.963 obědů, provedeno 554 nákupů, vypráno 401 kg prádla. Obědy jsou dováženy 55 občanům, nákupy zajišťovány 10, donáška léků 15, úklid zajišťován 8 občanům, dovoz k lékaři, na úřad apod. je zajišťován služebním autem dle dohody a potřeb uživatelů našich služeb.

Koncem roku 2005 bylo pracoviště Pečovatelské služby přestěhováno do nově vybudovaného objektu Na Příčnici 1011 a zprovozněno. Moderně zařízené pracoviště, včetně prostorné koupelny se sprchovým koutem umožňuje poskytnutí úkonů osobní hygieny i méně pohyblivým osobám, s možností odpočinku. Místnost pro mytí a ukládání jídlonosičů je vybavena myčkou na nádobí i prostory k ukládání jídlonosičů. V prádelně jsou k dispozici dvě automatické pračky a elektrický mandl. V 1. poschodí objektu je zařízena společenská místnost, kde se denně naši senioři v odpoledních hodinách v pracovních dnech setkávají. Tato místnost je využívána i ke kulturnímu vyžití. V předvánočním čase je milé vystoupení dětí z MŠ, mezi Vánoce potěší koledy v podání dětí a mládeže z místního Farního sdružení, stejně tak i divadelní představení Farního sdružení Konipásek.

Městská policie

V první polovině roku 2006 se městská policie věnovala především dohledu na veřejný pořádek a prověřování oznámení od občanů. Odchytila také volně pobíhající psy. Jestliže některý z nich ohrožoval někoho na zdraví, byl odchycen a převezen do útulku v Lukavici. Městská policie se také věnovala odhalování černých skládek s tím, že ten, kdo skládku založil, byl postižen pokoutou a bylo mu uloženo ji odstranit. Často se objevujícím nešvarem jsou v našem městě odstavené automobilové vraky. Každý majitel takového vozidla byl písemně vyzván k jeho odstranění a v případě neuposlechnutí byl vrak odstraněn na náklady města a na majiteli vymáhána náhrada.

Od července 2006 byla zákonem dána městské policii rozsáhlejší pravomoc v dohledu nad bezpečností silničního provozu. Dobrušská policie byla vybavena radarem na měření rychlosti, který je využíván zejména ke kontrole v blízkosti školských zařízení. Přispěla tak ke zvýšení bezpečnosti našich nejmenších spoluobčanů.

4. Kulturní dění ve městě

Kulturní dům Města Dobrušky

Kulturní dům zajišťoval v roce 2006 kulturní servis pro občany a organizace města dle předmětu své činnosti jako v předešlých letech. Šlo především o realizace divadelních představení pro děti a dospělé, zábavné pořady, koncerty, taneční kurzy pro začátečnický i pokročilý apod. Na základě usnesení Rady o bezplatném využívání prostor kulturního domu pro neziskové organizace působící na území města technicky zajišťoval pořádání plesů, tanečních zábav, festivalu alternativní hudby *Festiválek pod střechou*, přehlídky malých divadelních souborů *Zahradní divadelní slavnosti*, schůzovní činnost, zkoušky divadelních a jiných zájmových souborů. Dále organizoval nebo se pořadatelsky podílel na venkovních akcích, jako byly *Školy za školou*, *Festival dechové hudby*, *Svatováclavské slavnosti* a mnoho dalších.

Mezi nejúspěšnější patřily tyto akce: *Pepa Fousek*, *Festiválek pod střechou III*, *Zahradní divadelní slavnosti*, *Svatováclavské slavnosti*, *Růže z Argentiny*, *K. Fialová a N. Konvalinková* nebo *Jakub Smolík*.

Z uvedeného výčtu vyplývá, že kulturní dům má široký záběr činností. Na mnoha akcích se neobejdou bez pomoci řady zapálených nezištných spolupracovníků i pomoci pracovníků technických služeb.

V roce 2006 jsme mohli zaregistrovat i některé, především technické změny v kulturním domě. V září nastoupil nový správce pan Miloš Kaňa a služby spojené s občerstvením zajišťuje pan Jiří Holeček. Na začátku sezóny došlo také k výměně dosloužilých vrzajících divadelních lavic za pohodlné polstrované židle.

Městská knihovna

Od 1. července 2005 má knihovna rozšířenou celkovou otevírací dobou pro veřejnost, která činí 32 hodin týdně. Během celého roku 2006 nedošlo k přerušení plynulého provozu, pouze v období vánočních prázdnin je knihovna pravidelně každým rokem uzavřena. V tomto období čtenáři neprojevují zájem o návštěvu zařízení a náklady na její případný provoz by neodpovídaly poskytnutým službám.

V roce 2006 byl zakoupen a nainstalován nový modul Clavius – Analytický popis (velikost do 50 000 svazků), díky kterému došlo ke zjednodušení práce při zpracovávání výměnného fondu. Ten byl během roku průběžně elektronicky katalogizován.

Za celý rok využilo služeb městské knihovny celkem 21 370 uživatelů. Do tohoto počtu jsou započítáni návštěvníci obou půjčoven, uživatelé internetových stanic a účastníci kulturně-výchovných akcí.

V rámci služeb MVS (meziknihovní výpůjční služba) bylo v roce 2006 kladně vyřízeno celkem 87 požadavků. Zmíněná služba zaznamenala nárůst oproti minulým rokům a má stále stoupající tendenci. Je využívána především studenty, kterým se tak stává vysoce odborná literatura běžně dostupnou.

Zájem o služby související s připojením na celosvětovou internetovou síť byl v roce 2006 nižší než v uplynulém období. V roce 2005 využilo internet 1 467 návštěvníků, v roce 2006 to bylo již jen 1 096 uživatelů. Tento pokles je způsoben zvyšujícím se počtem dobrušských domácností, které mají připojení k internetu. Svůj podíl na poklesu zájmu o využití internetu mají také internetové stanice volně přístupné studentům v místních školách.

Knihovna měla k 31. 12. 2006 ve svém fondu 31 802 knihovních jednotek a 62 titulů periodik. V roce 2006 bylo vynaloženo na nákup knihovního fondu 342 487,- Kč. Přírůstky knih činily 1 650 svazků, což je zhruba stejný počet jako v uplynulých letech. Úbytek způsobený vyřazením zastaralých a zničených knih byl 573 svazků. K 31. 12. 2006 měla knihovna 1 235 registrovaných čtenářů, což je shodné číslo s rokem minulým. Z tohoto počtu bylo čtenářů do patnácti let 357. Do půjčoven přišlo za celý rok celkem 17 691 návštěvníků. Ve srovnání s předchozími lety jsou udávaná čísla prakticky shodná. Čtenáři si vypůjčili celkem 67 258 knih, z toho bylo 15 617 naučné literatury pro dospělé, 34 352 beletrie pro dospělé, 3 902 naučné literatury pro děti a 13 387 beletrie pro děti.

Knihovna slouží jako středisková a ve svém metodickém obvodu měla v roce 2006 celkem 16 obecních knihoven. Na základě smlouvy uzavřené s Městem Dobruška přispívají

jednotlivé obce finanční částkou na služby s tím spojené. Dobrušská knihovna za tyto peníze zakoupila 76 kusů knihovních jednotek.

V rámci státních dotací na tzv. regionální funkce obdržela pověřená knihovna v Rychnově nad Kněžnou pro náš metodický obvod částku 123 111,- Kč. Za ni bylo nakoupeno a zpracováno 713 knihovních jednotek, které jsou určeny obecním knihovnám. Na zajištění prací souvisejících s výkonem regionálních služeb vyčleňuje pověřená Městská knihovna v Rychnově nad Kněžnou půl pracovního úvazku pro metodický obvod Dobruška. Pracovnice, která od poloviny roku 2005 na pracovišti Dobruška regionální funkce vykonává, je zaměstnancem rychnovské knihovny. Její náplní je, mimo jiné, příprava výměnných souborů pro obecní knihovny. V roce 2006 byly vyexpedovány celkem 73 soubory, které obsahovaly 3 625 svazků knih.

Za rok 2006 uspořádala Knihovna Města Dobrušky celkem 98 vzdělávacích a výchovných kolektivních akcí, které navštívilo 2 583 lidí (viz přílohy). Dětské oddělení realizovalo 55 akcí pro 1 285 návštěvníků. Jednalo se především o programy pro dobrušská školská zařízení, které zahrnovaly řadu besed a přednášek. S ohlasem se setkaly soutěže. Na podporu četby u dětí proběhla soutěž Kdo čte, ten se nenudí (realizovaná v měsících leden – červen), na propagaci kulturních a historických památek byla zaměřena soutěž Chceš se stát tajným agentem 007? (červen – září). U příležitosti 50. výročí vzniku známé pohádkové postavičky byla vyhlášena výtvarná soutěž Krteček má narozeniny (říjen) a úspěšná byla literární soutěž Co se mi přihodilo cestou do knihovny (říjen). Pro děti do šesti let byl každý první čtvrtek v měsíci připraven pravidelný cyklus Povídám, povídám pohádku. Pro velký zájem bude pokračovat také v roce 2007.

Oddělení pro dospělé připravilo 43 akcí, kterých se zúčastnilo 1 298 návštěvníků. Mezi zajímavé přednášky patřilo např. cestopisné povídání Terezy Kumstátové o Americe nebo vyprávění Dana Hály o Patagonii. Autorské čtení měl v dobrušské knihovně Josef Plachetka a Eva Koudelková. Jaroslav J. Čížek tu křtil nové CD s texty Vítězslava Háška. Z výstav, z nichž některé byly zahájeny vernisáží, můžeme jmenovat např. grafiku ze sbírek J.Hlinovského, obrazy Františka Černého či knižní ilustrace J.B.Terlecké.

Kromě toho se knihovna zapojila vlastním programem k celorepublikovým propagačním akcím BMI (Březen – měsíc internetu) a Týden knihoven. V rámci dobrušských Svatováclavských slavností uspořádala komponovanou česko-maďarskou výstavu fotografií Pavla Štěpána a keramiky manželů Vastagových.

V listopadu 2006 navštívila pracovnice knihovny společně se zástupci Města Dobrušky partnerské družební město Ábrahámhegy v Maďarsku.

Během celého uplynulého roku navštívily dobrušskou knihovnu delegace z Maďarska, Polska, Anglie a Holandska. Tradičními návštěvníky byli také naši krajané z celého světa, kteří se každoročně zúčastňují výuky českého jazyka ve zdejšímu Studijním středisku Univerzity Karlovy.

Muzeum

Muzeum je organizační složkou Města Dobrušky. Jeho posláním je shromažďovat doklady o minulosti města a celé spádové oblasti a prezentovat výsledky své práce veřejnosti. Od roku 2003 je součástí muzea nově zřízené Informační centrum města Dobrušky.

Muzeum průběžně realizuje celou řadu výzkumných programů, zaměřených na dokumentaci minulosti města a regionu.

Další výrazný posun jsme zaznamenali v dokumentaci kronik z celé spádové oblasti. Mimořádně úspěšná je v tomto směru spolupráce se Státním okresním archivem v Rychnově nad Kněžnou, jehož skenovací zařízení umožňuje digitalizaci kronik atypických formátů, které bychom na našich muzejních skenerech nebyli schopni zpracovávat. K této digitalizaci se podařilo získat několik dalších kronik, mezi nimi např. velmi vzácnou a zajímavou soukromou kroniku z Pohoří.

V roce 2005 byl pro potřeby Města Dobrušky zpracován a vytištěn přehled památek v Dobrušce a připojených obcích. Přehled má tři části: 1. památky zapsané ve státním seznamu; 2. objekty památkového zájmu ve městě Dobrušce; 3. objekty památkového zájmu ve sloučených obcích. Pro potřebu muzea a veřejnosti je práce uložena na DVD a od letoška je v jednom exempláři k dispozici také v muzejní knihovně. Po několika letech bude celá tato evidence a dokumentace aktualizována.

Základním výzkumným programem muzea je již po několika letech program, nazvaný *Paměť města*. Má pět částí. První z nich je nazvána „Paměť věcí“ a jejím smyslem je jednak získávání nových

sbírkových předmětů, jednak dokumentace takovýchto předmětů v soukromém držení. Zde jde o dokumentaci trojrozměrných předmětů, tvořících například vybavení dřívějších domácností. Šikovnost a um vašich předků zanechaly i celou řadu drobných „krásných zbytečností“, z nichž mnohé již vzaly za své, ale některé jsou stále uchovávány jako rodinné památky. Do této kategorie patří i různé stavební objekty, nebo historicky zajímavé součásti staveb, dnes třeba skryté v interiérech starých domů, tedy běžně nepřístupné. Tato část podstatně přispěla například k rozšíření dokumentace betlémů.

Další částí programu je *Paměť písma*, tedy získávání (případně zapůjčení a digitalizace) historických písemných materiálů. V roce 2006 byly digitalizovány následující materiály, např. dokumenty od Adolfa Hejzlara o starých dobrušských fotografech, či Věry Vašíčkové o historii sboru Církve bratrské v Bystrém.

V *Paměti slova* se zaměřujeme na získávání magnetofonových záznamů vzpomínek pamětníků se zaměřením na relevantní oblasti jejich činnosti a zájmů. Velkou pomocí je v tomto směru dobrovolný spolupracovník muzea Ondřej Němeček, který nahrávání provádí. Nahrané záznamy jsou v zájmu větší životnosti přehrávány panem Václavem Vernerem, vedoucím Kulturního domu města Dobrušky, na CD nosiče. V roce 2005 byly natočeny magnetofonové záznamy vzpomínek pamětníků s paní Bednářovou a Fléglovou (o staré Dobrušce) a panem Hulcem (stavba pohraničních opevnění).

Další částí celého projektu je *Paměť fotografie*, kde usilujeme o digitalizaci co největšího množství fotografií z minulosti našeho města. V letošním roce byla muzejní sbírka fotografií a negativů obohacena o dar rodiny Šrenkovy. Její součástí je i přes 500 fotografických desek s nejstaršími snímky, zachycujícími Dobrušku na počátku 20. století. Téměř 900 fotografií, dílo Alfreda i Jaromíra Šrenkových, zobrazuje Dobrušku v průběhu téměř celého 20. století, různé spolky a jejich členy, dosud neznámé snímky z květnových dnů roku 1945, ale i Spartakiády a prvomájové oslavy od 50. do 80. let minulého století. Rovněž tyto fotografie byly digitalizovány. Početně nejrozsáhlejší soubor tvoří negativy, kterých je několik tisíc. Z nich jsme pro digitalizaci vybrali jen ty, které se týkají Dobrušky, jejich obyvatel a novodobé historie. I tak je jejich počet úctyhodný – přes 1.500 obrázků, které nás provázejí takřka všemi ulicemi Dobrušky a jejich proměnami, zachycují lidi i události.

V části, kterou jsme nazvali *Paměť filmu*, se rovněž podařilo získat několik unikátních materiálů. Postupně jsou prostřednictvím odborné firmy přepisovány do digitální formy. Samostatnou rozsáhlou součástí daru rodiny Šrenkovy jsou dokumentární filmy. Ty nejstarší jsou ještě na hořlavém celuloidovém materiálu a můžeme na nich vidět třeba příchod vojenské posádky do Dobrušky v roce 1936, slavnostní otevření Husova sboru v téže roce, nebo film o předválečné Dobrušce, vytvořený pravděpodobně Alfredem Šrenkem a jeho kolegy z Klubu fotografů amatérů. Na snímcích Jaromíra Šrenka jsou Spartakiády, prvomájové oslavy a další události druhé poloviny 20. století. Řada filmů čeká ještě na prohlédnutí (ve spolupráci se zaměstnanci dobrušského kina) a pokud se mezi nimi objeví záběry, dokumentující život v našem městě, budou, stejně jako již zmíněné, rovněž digitalizovány. Mohly by tak případně posloužit pro další díly DVD *Dobruška ve starých filmech*.

Poslední část programu – *Paměť lidí* – soustřeďuje písemné vzpomínky pamětníků. *Paměť města* se tak stala trvalou součástí muzejní práce a postupně se snažíme o její rozšíření na celou spádovou oblast Dobruška. V roce 2006 byly získány například písemné vzpomínky Alfreda Šrenka. Jsou mezi nimi doklady, týkající se zejména vzniku a prvních let dobrušského sboru Československé církve (v níž byl Alfred Šrenk členem rady starších), stavby a otevření Husova sboru a historie rodu Šrenkových. Velmi cenné jsou zvláště vzpomínky Alfreda Šrenka na jeho dětství mládí, zachycující život v Dobrušce na konci 19. století.

Sbírkový fond muzea představuje na 11.000 položek, dokumentujících vývoj města a spádového regionu. Jde zvláště o sbírky charakteru etnografického, historického a uměleckého.

V roce 2006 byl ošetřen sbírkový fond militarií. Byla provedena zvláště konzervace zbraní. Přitom byla rovněž zkontrolována jejich evidence, včetně správnosti popisů. Rovněž byl zrevidován celý fond nádobí, tvořený 215 kusy sbírkových předmětů. Dále byly ošetřeny všechny nové přírůstky.

Mezi nejvýznamnější přírůstky patří Muzeum získalo v roce 2006 celkem 349 ks sbírkových předmětů, kterým bylo přiděleno 224 přírůstkových čísel. Převážně šlo o dary od občanů, část nových položek získalo muzeum vlastním sběrem. Zvláště významné jsou přírůstky, darované Adolfem Hejzlarem, mezi nimi např. jeho dřevorezby, nebo předměty, získané při natáčení filmů v exotických zemích (např. Mongolsko, indiánská Amerika apod.). Unikáty jsou např. muslimský růženec, nebo psací stroj z počátku minulého století. Dále přibýly zejména textilie, píchací hodiny nočních vrátných

ze staré Stuhy nebo paličkovaná krajka s motivy Dobrušky současné výtvarnice Hany Kozubové, předaná muzeu dárce, který nechce být jmenován.

Muzeum také archivuje vysílání městské televize a velmi úzce spolupracuje na tvorbě městského televizního vysílání.

Muzejní knihovna je plně zpřístupněna veřejnosti. Výpůjčky jsou prezenční, půjčování domů je se souhlasem vedoucího muzea. Nejsou půjčovány tituly, u nichž je to v rozporu se zákonem (literatura propagující potlačování lidských práv a svobod). U nich je zaveden zvláštní režim. V roce 2006 se knihovní fond rozrostl o 242 titulů. Z toho muzeum 27 titulů koupilo (celková cena 5.158,- Kč). Ostatní knihy byly získány bezplatně a 63 přírůstků tvoří kopie kronik.

Velký zájem je zejména o poslední kategorii, protože jde o kroniky z Dobrušky a nejbližšího regionu. Kromě tištěné formy jsou k dispozici i v podobě digitální na CD ROM. V roce 2006 bylo v muzejní knihovně zaregistrováno 68 čtenářů a půjčeno 170 knih.

Muzeum má tři stálé expozice. V rodném domku národního buditele Františka Vladislava Hejka (věnovanou především této významné osobnosti českého národního obrození a prvnímu novočeskému satirikovi); expozice Malé dějiny města a Hrdelní právo města Dobrušky ve věži radnice; expozice Židé v dějinách Dobrušky v čp. 45, jejíž součástí je i rituální očištná lázeň - mikve. Ve vlastní výstavní síni jsou každoročně instalovány tři až čtyři výstavy, zaměřené na regionální dějiny a výtvarné umění. Muzeum má vlastní výzkumné programy soustředěné na regionální dějiny. Vydává také vlastní publikace, natáčí videofilmy a připravuje CD-ROM s tematikou dějin města a regionu.

Výstavy:

- duben - květen: *Sto let dobrušské organizace včelařů* (29. 4. – 3. 5.)
- červen: *Obrazy Maruše Jaré*
- červen – srpen: *Domácnost našich prababiček*
- září (Svatováclavské slavnosti – 18. – 24. 9.): *Obrazy a keramika Karla Štětiny*
- září (Svatováclavské slavnosti – synagóga): *Biblické příběhy v obrazech Josefa Kejvala*
- prosinec: *Perníkové vánoce*

Setkání v muzeu:

Programy zaměřené na nejširší veřejnost (leden – duben a říjen – prosinec). Pravidelný čas jednou za čtrnáct dní ve čtvrtek od 19 hodin v přednáškové síni muzea.

19. 1. – *Osobnosti dobrušské historie I. (Mach)*

2. 2. – *Filmy z historie Dobrušky*

16. 2. – *Osobnosti dobrušské historie II. (Mach)*

2. 3. – *Setkání nad kronikami (Mach)*

16. 3. – *Ptáci dobrušského parku (Volf)*

13. 4. – *Filmy z historie Dobrušky*

2.11. – *Židé v Podorlicku (Mach)*

16.11. – *Květena Orlických hor (Kučera)*

30.11. – *Filmy z historie a o historii Dobrušky (Mach)*

14.12. – *Vánoce ve starých kronikách (Mach)*

Klub seniorů:

Programy pro seniory, připravované se sborem Církve bratrské v Bystrém. Pravidelný čas každé pondělí od ledna do dubna a od listopadu do prosince vždy v 15 hodin v přednáškové síni muzea.

2.1. – *Osobnosti dobrušské historie I. (Mach)*

9.1. – *Naše sovy (Volf)*

16.1. – *Filmy o historii Dobrušky (Mach)*

23.1. – *Cestopisný film (Grulich)*

30.1. – *Posezení u kávy*

6.2. – *Kroniky našeho kraje (Mach)*

13.2. – *Naše přezimující ptactvo (Volf)*

20.2. – *Osobnosti dobrušské historie II. (Mach)*

27.2. – *Posezení u kávy*

6.3. – *Cestopisný film (Grulich)*

13.3. – *Posezení u kávy*

20.3. – *Filmy o historii Dobrušky (Mach)*

- 27.3. – *O kroužkování ptáků (Volf)*
 3.4. – *Posezení u kávy*
 10.4. – *Velikonoce*
 24.4. – *Výlet (Slavoňov)*
 6.11. – *Zahájení nového ročníku (Toušek)*
 13.11. – *Filmy z historie Dobrušky (Mach)*
 20.11. – *Posezení u kávy*
 27.11. – *Cestopisný film (Grulich)*
 4.12. – *Legionáři z našeho kraje (Juza)*
 11.12. – *Posezení u kávy*
 18.12. – *Vánoce (Toušek)*

Další formou prezentace výsledků muzejní práce je publikační činnost. V roce 2006 byly počítačovým tiskem vydána dvousvazková publikace Václava Matouše *Historiky z dobrušských právních manuálů*. Průběžně jsou také doplňovány již dříve vydané publikace, o něž je větší zájem.

V tomto roce byly dokončeny další dva videofilmy, 16. a 17. díl cyklu *Dobruškou minulostí*. Muzeum se také podílelo na pravidelném vysílání městské televize. Počátkem roku byl vydán interaktivní multimediální CD ROM *Dobruško v pravěku*. Muzeum zhotovilo a vydalo interaktivní multimediální CD ROM *Dobruška*, který je v české a anglické verzi. Jde o materiál, vhodný i k mezinárodní propagaci města Dobrušky.

V roce 2006 byla vydána celkem čtyři DVD. Tři z nich, nazvaná *Dobruška ve starých filmech*, obsahují dokumentární filmy z historie Dobrušky, opatřené informativním komentářem. Čtvrté DVD nese název *Dobruška na přelomu tisíciletí* obsahuje tři filmy, přibližující současné město a nejdůležitější události v něm.

Muzeum se snaží, aby v maximální možné míře využívalo technické prostředky, které potřebuje pro svou práci. To také znamená, že jsou každoročně alespoň částečně inovovány, což se týká v první řadě počítačové techniky. Nedostatek finančních prostředků byl nadále na údržbu a opravu muzejních objektů. Přesto byly vyměněny okapy a okapové svody v přední části budovy čp. 45, natřen domek F. L. Věka a zavedeno osvětlení na půdu čp. 45. Muzejní expozice, přednášky a další akce navštívilo v roce 2006 na 10.000 lidí.

Informační centrum

Základním a prvotním úkolem IC bylo a je poskytovat informace místním obyvatelům (info o službách ve městě, o sportovních, kulturních a společenských akcích, o dopravním spojení aj.) a turistům informace o ubytování, stravování, sportovním vyžití ve městě a okolí, historických a kulturních památkách.

V průběhu působení IC se služby rozšiřovaly. Byly uzavřeny smlouvy s agenturami TICKET ART a TICKETS on-line prodej a rezervace vstupenek na akce (divadel. představení, muzikály, show pro děti atd.) do Prahy a dalších míst naší republiky.

Informační centrum prodává vstupenky na kulturní akce Kulturního domu v Dobrušce, příp. i jiné akce jiných zařízení (Kino 70 – dětská představení nebo již tradičně na Vánoční koncert Opočenky apod.) a připravuje každý měsíc podklady o kulturních, společenských a sportovních akcích do Dobrušského zpravodaje a kulturního kaleidoskopu, který se distribuuje měsíčně do každé domácnosti zdarma.

Připravily se a dále se připravují nové propagační materiály města. První tyto materiály byly financovány z rozpočtu města (Dobruška – Město F. L. Věka). Nyní je maximální snaha pokrýt tyto náklady z grantových programů. Z takto získaných dotací se v letošním roce zrodil i propagační materiál MUZEUM V DOBRUŠCE: Stálá expozice „Židé v dějinách Dobrušky.“ V současné době probíhá zpracování dalšího produktu PO STOPÁCH ŽIDŮ v turistické oblasti Orlické hory a Podorlicko. Náklady na něj budou opět pokryty z grantového programu Královéhradeckého kraje. V roce 2005 se Město Dobruška zapojilo do mediální a propagační kampaně turistické oblasti Orlické hory a Podorlicko, která se realizuje prostřednictvím RTIC v Kostelci nad Orlicí a je financována z grantového schématu na podporu Královéhradeckého kraje. Od roku 2004 se účastní veletrhu v Brně REGION TOUR.

Od minulého roku se slibně rozvíjí spolupráce s občanským sdružením ABAKUS, které kromě jiného organizuje konference cestovního ruchu. Vloni se tato konference uskutečnila v Dobrušce

v reprezentativních prostorách Staročeského pivovárku a účastnili se jí zástupci Polska, Maďarska, Rakouska a Holandska. Letos se organizace této konference ujali naši partneři z Holandska. Při jednáních se vyměňují zkušenosti s organizací cestovního ruchu a čerpáním státních a evropských dotací a domlouvají se případné možnosti výměnných pobytů turistů. Do této spolupráce se zapojilo i naše partnerské maďarské město Ábrahámhegy.

Informační centrum v úzké spolupráci s informatiky Města Dobrušky vytvořilo novou podobu webových stránek IC. Zde je možné nalézt řadu praktických informací (typy na výlety, jízdní řády cyklobusů, přehled o zdravotnické péči ve městě včetně pohotovostí, kulturních zařízení, kalendář kulturních akcí, seznam spolků, sdružení, sportovních oddílů, v novinkách jsou různé informace, ať jsou to nové produkty, které IC nabízí nebo informace o dění ve městě apod.). Tyto informace se neustále aktualizují a doplňují.

Kino

Dobrušské kino odehrálo v roce 2006 331 filmových představení, která navštívilo 11.000 diváků. Příjem kina ze vstupného činil 713.000 Kč. V kině se také odehrála celá řada kulturních a společenských akcí. K těm nejúspěšnějším a nejvíce navštíveným patřily pořady pro děti, jako Kouzelná školka s Michalem Nesvadbou a Magda Reifová s maňáskem Františkem. Gymnázium a střední průmyslová škola zde předávaly vysvědčení svým maturantům, zasedalo zde městské zastupitelstvo. Jednou za dva měsíce pořádala v kině bohoslužby Církev bratrská, o Vánocích s dětským divadelním představením. Bylo zde také uspořádáno setkání křesťanské mládeže, výchovné koncerty pro žáky základních škol a gymnázia, představovali se zde kandidáti některých politických stran před komunálními volbami. K úspěšným akcím kulturním patří také představení filmu *Kráska v nesnázích*, jehož součástí byla i beseda s představitelkou hlavní role Aňou Geislerovou a *Vánoční koncert Opočanky*, na který přišlo 220 spokojených diváků.

Součástí budovy kina je i pronajímaná restaurace, která v roce 2006 prošla náročnou rekonstrukcí. Při ní však nedošlo k přerušení provozu kina samotného. Po rekonstrukci byla restaurace znovu otevřena.

Před dobrušským kinem (ale samozřejmě i zastupitelstvem i radou města) stojí velké rozhodování o jeho budoucnosti, aby vzhledem ke klesajícímu trendu návštěvnosti sloužilo v budoucnu více účelům, než jen promítání filmů.

Nové publikace o městě

Kromě publikací muzea vyšly příspěvím Města Dobrušky a dobrušského Sokola v nakladatelství Josefa Ptáčka *Expedice F. L. Věka* dvě knížky týkající se města a jeho historie. Ta první vyšla vlastně již na konci roku 2005 a její autoři Jaroslav Šůla a Josef Ptáček ji nazvali *Dva dobrušští občané v české krásné literatuře*. Ve své práci podávají všeobecný přehled o životních osudech dobrušského vlastence Františka Vladislava Heka, které podrobují srovnání s literární postavou Jiráskova románu *F. L. Věk*. Podrobněji se pak věnují obdobnému srovnání života Marie Magdalény Čudové-Novotné a postavy hlavní hrdinky románu Boženy Němcové *Babička*. Knížka vyšla při příležitosti 150. výročí prvního vydání *Babičky*.

Rovněž k výročí, tentokrát sokolskému, vyšla publikace Josefa Ptáčka *Sto dvacet let Sokola v Dobrušce (1886 – 2006)*. Autor sleduje vývoj dobrušské tělovýchovy od druhé poloviny 19. století až do současnosti. Ve druhé části knížky jsou příspěvky, týkající se jednotlivých sportovních oddílů a odborů – badmintonu, florbalu, karate, kulturistiky, kuželek, moderní gymnastiky, národní házené, zdravotní a rekreační výchovy a „Světa loutek“. Publikace je doprovázena bohatým obrazovým materiálem, přehledem hlavních dat z historie dobrušské tělovýchovy a seznamem pramenů a literatury. Knížka vyšla finančním nákladem Sokola Dobruška.

Loutková scéna

Dobrušští loutkáři pokračovali i v roce 2006 v úspěšných letech své činnosti. Takřka všechna jejich představení bývají zaplněna do posledního místečka malými diváky, kteří se touto cestou poprvé seznamují s kulturou. Z tohoto hlediska je práce loutkářského odboru něčím naprosto nenahraditelným. Repertoár souboru je tvořen většinou staršími hrami, které upravoval pro místní scénu ještě dřívější principál Vladislav Balcar. Jde o klasické hry s postavami Kašpárka, králů a princezen, draků a čertů.

Principálkou dobrušského souboru je Jitka Kozubová, která vede skupinu mladých loutkoherců Blanka Papežová, Jana Lažová, Markéta Bednářová, Jana Kolářová, Václav Mach, Filip Michalčík, Marek Žďánský. Technicky zabezpečují loutková představení Jiří Víšek, Tomáš Venclík Oldřich Baláš a Václav Dvořák, organizačně pak pomáhají Milena Grulichová a Václav Groh.

Loutková scéna hraje dvě představení měsíčně a její sezóna trvá od října do dubna. Na závěr sezóny je pořádán den otevřených dveří, při němž dětská diváci mohou navštívit zákulisí divadla, prohlédnout si zblízka loutky a pobesedovat s loutkáři.

Péče o památky

V letošním roce se v Dobrušce podařilo opravit hned několik objektů ve zdejší městské památkové zóně. Obnovily se především měšťanské domy a kulturní památky. Soukromí majitelé staveb, prohlášených za kulturní památku, mohou běžně pro financování oprav využít hned dvou dotačních programů – Programu regenerace městských památkových zón, anebo grantů Královéhradeckého kraje.

Již od loňského roku se opravoval měšťanský dům číslo 14 na náměstí. V domě jsou však dochovaná podzemní sklepení, která sloužila jako vězení a na konci dnešního objektu se pak blízko domku F. L. Věka nacházela jedna z městských bran. Dům má také jako jeden ze dvou posledních dochované podloubí. To původně ještě v 19. století lemovalo celé náměstí a Kostelní ulici.

Na opravě domu č. 14 se město podílelo 28 tis. Kč. Celkové náklady byly letos 280 tisíc korun, příspěvek Ministerstva kultury byl 140 tisíc.

V letošním roce se opravil i měšťanský dům číslo 16 na protější straně ulice. Celkově se pojetí domu přizpůsobilo historickému projevu, protože oprava probíhala podle dochované archivní fotografie.

Mezi objekty, které se asi po opravě ve městě zařadí ke zvláště významným, patří dům č.p. 33. Na boku stavby do Solnické ulice restaurátor odkryl pod novodobou částí fasádou zakryté pozůstatky původních renesančních sgrafit. Jedná se pravděpodobně o jedny z posledních zachovalých ve městě. V první polovině devadesátých let 20. století existovalo torzo sgrafit i na objektu nynější lékárny čp. 38. Při rekonstrukci dotyčného domu nebyl respektován historický ozdobný prvek a otlučením fasády došlo k nevratnému zničení tohoto torza. Obnovu fasády si hradí majitel z vlastních prostředků. Obnova sgrafit je dotována z grantového programu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Dům má dochované v dnešních výlohách oblouky po původním podloubí a také je běžně průchozí z náměstí do přilehlé ulice.

Starou zástavbu ve městě dokládá objekt staré kovárny u kostela. V roce 2006 byla opravena její fasáda. Obnovily se poškozené části, provedly sanační omítky a následně nátěry vápennými barvami. Další oprava se týkala čištění pískovcových sloupů v průčelí. Uvnitř kovárny se nachází plně vybavená a funkční kovářská dílna. Město se na opravách podílelo 13 tisíci korunami při celkových nákladech 130 tisíc Kč. Příspěvek ministerstva činil 60 tisíc korun.

Opravy schodiště a dlažby v areálu kostela sv. Václava byly jednou z největších akcí v roce 2006. Šlo o odstranění havarijního stavu schodiště a dlažby. Kompletně byl obnoven celý prostor před vstupem do barokního kostela. Město se podílelo 224 tisíci Kč, když celkové náklady přesáhly jeden milion Kč. Původní záměr měl řešit výměnu jen několika rozpadlých desek plochy před svatostánkem a přeložení schodiště, které po neuvážených zásazích v minulých dobách zcela neodpovídalo charakteru barokní stavby. Nakonec ale proběhla generální rekonstrukce, která kromě přeložení schodiště zahrnuje i kompletní výměnu dlažby. Finanční prostředky se podařilo získat jak od soukromých dárců, tak od Města Dobrušky, z Programu regenerace Ministerstva kultury a 150 tisíci přispěl i Královéhradecký kraj.

V Dobrušce probíhaly i opravy zřejmě nejslavnější a nejcennější architektonické památky. Jedná se o historickou renesanční radnici. Unikátní památka, která je dominantou města už od druhé poloviny 16. století, získala novou fasádu věže. V opravách spodní části se má pokračovat i příští rok. Připravuje se dokončení oprav fasády celé spodní části a bude provedena izolace, která zabrání tomu, aby voda stékala jak do opěrných zdí vstupního schodiště, tak i do zdí samotné stavby radnice. Rozsah oprav ve spodní části symbolu města je daleko náročnější jak objemem, tak finančně. Proto bude Město Dobruška žádat na rekonstrukce o grant Ministerstva kultury. Letošní práce hradilo město z vlastních zdrojů.

V závěru roku, na přelomu měsíců listopadu a prosince, byla restaurátory, vedenými ak. soch. Noskem, odborně sejmuta pískovcová plastika Nejsvětější Trojice na Novoměstském kopci. Socha byla již značně nakloněna a hrozilo její zřícení a roztržení. Tímto zásahem bylo zabráněno nejhorsšímu a postupně by se mělo celé dílo restaurovat.

Svatováclavské slavnosti

Od 22. do 24. září se na dobrušském náměstí a v jeho okolí odehrával již třetí ročník *Svatováclavských slavností*. Jejich letošním čestným hostem byl dobrušský rodák, bývalý stíhač britské perutě RAF za druhé světové války, brigádní generál Miroslav Štandera. Další významní hosté přijeli ze zahraničí – maďarského města Ábrahámhegy a z holandského Ter Aaru.

Oficiální zahájení *Svatováclavských slavností* se odehrálo v městské knihovně za účasti všech uvedených hostů, představitelů města Dobrušky a veřejnosti. Stalo se tak vernisáží výstavy keramiky manželů Vastagových z Maďarska a fotografií města Ábrahámhegy a jeho okolí, zhotovených dobrušským fotografem Pavlem Štěpánem.

V podvečer přijel na dobrušské náměstí kníže Václav se svým doprovodem a po slavnostních fanfárách v podání *Dobrušského žesťového sdružení* pronesl humorně až ironicky laděný projev. Večerní program prvního dne pak obstaral Roman Horký se skupinou *Kamelot*.

Hlavní náplní druhého dne slavností byl již tradičně jarmark na náměstí. Návštěvníci mohli vidět a koupit mnoho zajímavých a umělecky hodnotných řemeslných výrobků, přičemž u některých mohli obdivovat i proces jejich vzniku. Trhy byly provázeny vystoupeními kejklířů, která zaujala zejména dětské návštěvníky. Odpoledne pak následoval pestrý kaleidoskop vystoupení hudebních souborů *Valanka*, *Koplaho band*, *G-point funktion*, *Nil*, *Iron Maden Revival* a *Jet Beat* a skupiny historického šermu *Novica*. Zlatým hřebem, který uchvátil všechny přítomné, se stalo vystoupení maďarského lidového tanečního souboru *Kinizsi táncsport Tapolca*. Ohnivé maďarské melodie v podání tanečnicků a tanečnic v lidových krojích vyvolávaly bouře potlesku. V rámci odpoledního programu byly také slavnostně vyhlášeny výsledky fotografické soutěže *Tak svoje město vidím já*.

Nedělní program slavností byl laděn ve vážnějším duchu. Dopoledne se konala slavnostní mše v chrámu sv. Václava, odpoledne vystoupil před zaplněným náměstím se svým koncertem *Novoměstský orchestr* a večer před rovněž beznadějně plným kostelem sv. Václava koncertoval přední český houslový virtuos Václav Hudeček.

Svatováclavské slavnosti byly doprovázeny také několika výstavami. V muzeu si mohli návštěvníci prohlédnout obrazy a keramiku dobrušského výtvarníka Karla Štětiny a v sousední synagoze vystavoval své obrazy s náměty biblických příběhů Josef Kejval. V knihovně byla již uvedená keramika manželů Vastagových s fotografiemi Pavla Štěpána, v městském lapidáriu výstava fotografií Miloše Kani *Zrození vína* a v reprezentačních prostorách dobrušské radnice byla veřejnosti zpřístupněna stálá výstava prvotin světového malíře Františka Kupky. České návštěvníky i zahraniční hosty velice zaujala výstava, kterou pod názvem *Krásna záplat* připravily v domě dětí a mládeže dobrušské patchworkářky.

Příčiněním všech organizací Města Dobrušky, ale i mnoha dobrovolných spolupracovníků se podařilo i ve třetím ročníku plně zaujmout a uspokojit všechny početné návštěvníky *Svatováclavských slavností* roku 2006. A na dovršení všeho dobrého těm letošním plně přálo i slunečné počasí, teplo a blankytně modré nebe.

Festiválek pod střechou

Dobrušská čajovna *Ohm čaj* se již stala nedílnou součástí místní kultury, zejména pro mladé. V roce 2006 se stala spolupřadatelem již třetího ročníku *Festiválku pod střechou*. Akce proběhla ve dnech 24. a 25. března a mladí návštěvníci se na ní rozhodně nenudili. Skupiny produkující moderní hudbu, blízkou naturelu mladých posluchačů, se střídaly jedna za druhou a sál Kulturního domu se postupně dostával do správné nálady, včetně moderních tanečních kreačí.

Součástí druhého festivalového dne byla také zajímavá produkce snowboardistů na šestimetrové nájezdové rampě, která vyrostla na dobrušském náměstí. Program pak pokračoval v Kulturním domě přehlídkou vítězných filmů FamuFestu 2005. Sedm filmů, které zvítězily ve svých kategoriích, se setkalo s velkým a pozitivním zaujetím diváků. Filmovou produkci vystřídala další hudební smršť řady kapel. Zpestřením festivalového programu byly ukázky break dance, capoeiry, tanec pod UV světlem.

Škoda jen, že čajovna *Ohm čaj* v roce 2006 ukončila z ekonomických důvodů svou činnost. Její příznivci se soustředili v novém občanském sdružení s názvem *Orlodění*.

Výstavy v lapidáriu

Trvalou součástí dobrušského kulturního života jsou výstavy v prostorách městského lapidária. Možnost prezentace zde mají především amatérští tvůrci, a to jak dospělí, tak i děti. A tak zde měsíc po měsíci mohou návštěvníci sledovat, co je nového ve tvorbě dobrušských amatérských výtvarných umělců, či fotografů. Rok 2006 zahájili mladí výtvarníci z dobrušského gymnázia výstavou s originálním názvem *Něco na způsob umění*. V únoru se představila na své první veřejné výstavě fotografka Hana Maršíková. Soubor s názvem *Fragments* prezentoval neotřelé pohledy na detaily světa kolem nás. V březnu pak pokračovala prezentace fotografů, když dobrušskou autorku vystřídal Vlastislav Balcar z Náchoda se zajímavým tématem *Fragments historických automobilů*. V březnu patřila výstavní prostora v lapidáriu žákům Základní školy v Opočenské ulici, kteří zde vystavili svá výtvarná díla pod garancí vychovatelky Lenky Jonášové. Výstavu nazvali *Jaro v naší škole*. Květnové lapidárium hostilo opět fotografa, který důvěrně zná Dobrušku. Ivo Malý zde prezentoval nezvyklé pohledy na naše město na výstavě nazvané *Dobruška z negativu*, kterou doprovázely verše Jany Melicharové. Učitel dobrušské ZUŠ Josef Kejval představil na červnové výstavě nazvané *Portréty* akvarely a keramiku žáků výtvarného oboru. V prázdninových měsících zaplnily lapidárium opět fotografie. Tentokrát šlo o díla účastníků fotografické soutěže *Tak svoje město vidím já*. Soutěž vyvrcholila vyhodnocením a vyhlášením výsledků v září na *Svatováclavských slavnostech*. Nejlepší fotografie byly pak zařazeny do dobrušského kalendáře na rok 2007. V měsíci září se svými snímky, nazvanými *Zrození vína* prezentoval dobrušský fotograf Miloš Kaňa. Nevšední a s velkou pílí zpracovaný fotosoubor se těšil mimořádnému zájmu návštěvníků i o *Svatováclavských slavnostech*. Poněkud netradiční výstavou obsadil lapidárium v říjnu Jiří Říha a dobrušští pionýři, kteří zde ukázali fotografie, kroje, výrobky a zápisky ze svého prázdninového „pirátského“ tábora. Listopad patřil výstavě dobrušského grafika a výtvarníka Jana Sedláčka, který pod názvem *Drobnosti* představil své kresby z hor a podhůří. A závěr roku obsadily opět děti ze Základní školy v Opočenské ulici zajímavými výtvary s příznačným názvem *Vánoční zvyky a obyčeje v naší škole*. Pestrost a originalita výstav v městském lapidáriu si získává stále více diváckých obdivovatelů.

Klub důchodců

Zajímavé programy připravuje pro své návštěvníky dobrušský *Klub důchodců*. Organizátoři pod vedením Jana Lainera pozvali k besedám celou řadu zajímavých osobností, které mají o čem vyprávět. V oblíbě dominovala především vyprávění cestopisná, ale stranou zájmu nezůstala ani setkání s dalšími hosty.

V roce 2006 obohatila programy *Klubu důchodců* setkání s pamětníky. První z nich se konalo 18. května a jeho protagonistky Emilie Bednářová a Karla Fléglová prokázaly, že jejich paměť je navzdory dřívějšímu datu narození opravdu výborná. Vyprávění o staré Dobrušce zavedlo přítomné až na počátek minulého století, do období I. světové války, první republiky i časů po světové válce druhé. Vzpomínalo se na život a zvyky uplynulých časů, ale i na to, co kde v Dobrušce bylo. Beseda o minulosti nezůstala osamělou a 19. září na ni navázaly další vzpomínky. Malá výstavka dnes již historických předmětů, instalovaná iniciátorkou a moderátorkou těchto programů Věrou Jílkovou, navodila potřebnou atmosféru k vyprávění o fungování starých domácností i o kuchyni našich babiček. Další pamětnické setkání již tak radostné nebylo. Se svým vyprávěním přišel Radovan Dražan, bývalý vězeň koncentračního tábora, který vylíčil své nelehké životní osudy v dobách nacistické okupace. I tato setkání jsou však potřebná, aby se (jak řekl pan Dražan) nezapomnělo. Z dalších setkání v *Klubu důchodců* stojí za to připomenout předvánoční, které se konalo 5. prosince. Srovnání starodávných Vánoc ve venkovské chaloupce a ve městě v podání Karly Fléglové a Emilie Bednářové bylo skutečně mimořádně poučné a zajímavé. Svým dílem k úspěšnosti setkání přispěla i většina dalších účastníků vlastnoručně upečeným vynikajícím cukrovím.

Setkání s pamětníky v *Klubu důchodců* se stala také vděčným tématem pro natáčení dobrušské televize i pro autentické dokumentární záznamy, sloužící dobrušskému muzeu.

Ženský pěvecký sbor Vlasta

Významný dobrušský pěvecký soubor již déle než jedno století obohacuje kulturní život našeho města. Pod vedením nové sbormistryně Dany Friedové Vlastičky výrazně omládlý. Do činnosti souboru se zapojilo mnoho mladých dívek a žen, takže průměrný věk se snížil na 39 let. Soubor *Vlasta* vystupuje nejen na domácím pódiu, ale šíří dobré jméno našeho města po celé republice i v zahraničí. V roce 2006 si připomněl již své stovčacáté narozeniny.

Slavnostní koncert k tomuto výročí se uskutečnil před zcela zaplněným sálem dobrušského Kulturního domu v pátek 12. května. *Vlasty* předvedly průřez ze svého repertoáru a poblahopřát zpěvem jim přišel i sousední smíšený *Prausův pěvecký sbor* z Rychnova nad Kněžnou. Árií vodníka z Dvořákovy *Rusalky* se nádherným basem připojil Zdeněk Svědík. Závěrečná píseň slavnostního koncertu *Květiny bílé po cestě* připomněla, že *Vlasty* dokáží ve svém širokém repertoáru uplatnit jak skladby současných autorů, tak písně klasické, které se stejným nadšením a láskou zpívaly jejich předchůdkyně ve sboru před více než stoletím. Milé a kultivované slovo Růženy Barviřové zvýraznilo umělecký zážitek a navodilo přátelskou atmosféru, která našla své pokračování i v následující tradiční vlastičkovské merendě za doprovodu dechové hudby *Valanky*.

Májové oslavy v Dobrušce

Májové oslavy nejsou již po mnoho let naplněny povinnými „existenčními pochody“, ale patří především mládeži. Dobrušští skauti připravili již v předvečer 1. máje lampionový průvod s čarodějnickým ohněm. Průvod doprovázený *Valankou* vyšel od skautské klubovny a směřoval na náměstí a Opočenskou ulicí do parku, kde byla připravená hranice. Náladu kazící déšť vylepšilo vystoupení hudebních skupin *Pádlo*, *Ani se neptej* a *Prasátka*. V samotný první květnový den bylo již počasí příznivější, a tak i návštěvníků přibýlo. Sváteční dopoledne bylo naplněno hrami a soutěžemi pro děti a poslechem hudby v Kulturním domě, kde se konala přehlídka dechových hudeb. Zúčastnily se jí soubory *KONOR HORS* z Kostelce nad Orlicí specializující se na barokní hudbu v nezvyklém nástrojovém obsazení, *Dechová harmonie ZUŠ* v Náchodě, která předvedla skladby od klasické dechovky přes operetu či serenádu až ke swingu a hudbě taneční, a pořádající dobrušská dechová hudba *Valanka*. K programu platnou měrou přispěli i hosté z Holandska.

Akci nazvanou *Májovka* připravili za sokolovnou dobrušští pionýři. Za doprovodu hudební skupiny *Relax* se mohly děti zúčastnit různých sportovně zaměřených soutěží, svézt se na koníčkovi, prohlédnout si výstavu novodobých i historických zbraní a projet se vojenskými vozy po městě. Svoje taneční umění předvedli chlapi bojovým tancem capoeira, dívčí skupina *Piškot* zatančila moderní HIP HOP a malé tanečnice se předvedly tanečním aerobikem.

Prvomájový den tak byl naplněn bohatým kulturním a sportovním programem, který plně uspokojil dětské i dospělé návštěvníky.

Fotografická soutěž „Jak svoje město vidím já“

V únorovém čísle *Dobrušského zpravodaje* byla odborem školství, kultury, mládeže a tělovýchovy Městského úřadu v Dobrušce vyhlášena soutěž pro amatérské fotografy nazvaná *Tak svoje město vidím já*. Až do konce června mohli účastníci odevzdávat své fotografie na informační centrum. V měsících červenci a srpnu z nich byla v městském lapidáriu instalována výstava a na *Svatováclavských slavnostech* byly vyhlášeny výsledky této soutěže. Hodnotící komise ve složení Lenka Ouřadová, Miloš Kaňa, Ivo Malý, Jan Sedláček a Václav Verner přiřkla vítězství Ondřeji Czubovi z Dobrušky a jeho fotografii *Cesta do ráje*. Druhé místo obsadil Václav Rašek z Dolů a třetí Jiří Slavík z Pulic. Ocenění si zaslouženě odnesli i všichni ostatní, kteří se soutěže zúčastnili: Martin Beseda, Alois Bučka, Luboš Doležal, Daniel Franc, Lukáš Frýželka, Marek Hejzlar, Kateřina Honsnejmanová, Pavlína Horká, J. Hrabala, K. Kahancová, Petr Kakrda, Eva Kolenová, H. Lebdušková, Hana Maršíková, V. Maur, Hana Melicharová, Radek Mencl, H. Novotná, Jaroslav Piskora, Vojtěch Podstavek, Jan Potůček, Marta Preclíková, Vít Rejchrt, Jiří Rohlena, Martin Rohlena, Jan Stránský, K. Tázlarová, Kateřina Tichá, Zdeněk Trávníček, Ladislava Voglová, Vojtěch Volf a Jakub Zahradník. Vybrané soutěžní fotografie byly použity do kalendáře *Dobruška 2007*.

Vánoce

Vánoce v Dobrušce si v posledních letech ustálily svou tradiční náplň. V první adventní neděli začínají vánoční programy slavnostním rozsvícením vánočního stromu na náměstí F. L. Věka. V roce 2006 vyšla první adventní neděle na 3. prosince. V programu vystoupil písničkář Jaroslav Čížek, který si připravil písně s vánoční tematikou. V dalším hudebním vystoupení ho vystřídal pěvecký soubor ZUŠ pod vedením Šárky Potůčkové. Průvodním slovem komentovala pěvecká vystoupení Eva Pavlová. Na závěr setkání promluvil starosta města Petr Tojnar, pak náměstí tajuplně zhaslo, aby se vzápětí rozsvítilo do nové krásy. Kromě obvyklého vánočního stromu se rozžehly i stovky drobných světel, kterými pracovníci technických služeb vyzdobili javory na náměstí. Stalo se tak poprvé a dobrušské náměstí má od roku 2006 skutečně velice hezkou a reprezentativní vánoční výzdobu.

Ta bez úhony přečkala až do další velké předvánoční akce, kterou bylo *Zpívání na rynku s živým betlémem*. Podvečerní program 21. prosince zahájilo svým vystoupením *Dobrušské žesťové sdružení*, dále pak v něm vystoupil *Dívčí komorní sbor* a pěvecký sbor Základní umělecké školy. Postavy živého betléma na vyzdobeném pódiu ztvárnili členové *Divadélka na štaflích* spolu s dalšími dobrušskými divadelními ochotníky. Kultivovaným slovem celým podvečerem provázal a novozákonní příběh o narození Ježíšově přiblížil Zdeněk Martinec. Vyvrcholením živého betléma byl příjezd tří králů na koních, kteří se stali předmětem obdivu všech dětí. Celý tradiční program pomohl naladit tu správnou a příjemnou vánoční náladu před Štědrým dnem.

K atmosféře Vánoc přispěly i další předvánoční kulturní programy. Bylo to mj. vánoční vystoupení tanečního oboru ZUŠ, které se uskutečnilo v kulturním domě 19. prosince a pouze o den později se zde konal Vánoční koncert, na němž zaplněné hlediště zaujaly *Vlasty* a pěvecký sbor Církve bratrské z Bystrého. Ve čtvrtek 28. prosince vystoupila na vánočním koncertu v Kulturním domě dechová hudba *Valanka*. V kostele sv. Václava předvedlo 10. prosince dětské sdružení *Konipásek* divadelní představení *O chudém obchodníkovi a starém koberci* a další divadelní představení *Klanění tří králů* a *Interview s králem Herodesem a třemi mudrci* se v kostele konalo v úterý 26. prosince. V muzeu se 14. prosince uskutečnil pořad *Vánoce ve starých kronikách*, v němž vyprávění Jiřího Macha střídala vánoční hudba na flétnu v podání Kristýny Stejskalové. Předvánoční programy obohatilo i představení *Světa loutek - Kašpárkovy Vánoce* v premiéře 3. a repríze 17. prosince.

Silvestřík pro děti

Ambice stát se novou dobruškou tradicí má akce, kterou Město Dobruška uspořádalo pro děti, ale i jejich rodiče v poslední den roku. Pro dětský *Silvestřík* se podařilo získat řadu sponzorů, kteří jeho konání účinně podpořili, a to nejen poskytnutými 75.000 korunami. Od 16 do 20 hodin tak stovky dětí, mezi nimiž nechyběly ani děti z dětského domova v Sedloňově, mohly najít skvělou zábavu pro závěr roku.

Probíhaly soutěže v lovení rybek, házení míčků, či běh přes dřevěný můstek a mezi kužely s míčkem na lžici. Ty malé se dosyta vyskákaly na nafukovacím hradě, nebo se mohly nechat silvestrovsky pomalovat. Za každou účast v soutěži dostaly děti sladkou odměnu nebo drobný dárek. Ty z dětí, které si přinesly lampiónky, utvořily hada proplétajícího se mezi návštěvníky.

Některé z dětí donesly i vlastní výtvary do soutěže o nejkrásnější jednohubku. Pochoutky zaplnily připravené stoly a byly inspirující přehlídkou kulinářského umění. Autoři tří nejoriginálnějších byli odměněni cenami a navíc byla ještě udělena zvláštní cena starosty města.

V programu vystoupilo s několika skladbami také *Dobrušské žesťové sdružení*. Na druhé, uzavřené straně náměstí přilákal zejména chlapeckou část publika *Klub vojáků v záloze* svým vystoupením, naplněným boucháním petard a střelbou ze samopalů. Bylo také zajištěno potřebné občerstvení a dospělí návštěvníci mohli ochutnat vynikající punč.

V příjemné zábavě uplynul čas přiblížila se dětská silvestrovská „půlnoc“. Starosta Petr Tojnar pronesl slavnostní přípitek a s dalšími představiteli vedení města popřál všem přítomným hodně zdraví a úspěchů v roce 2007. Po odpočítání „novoročního času“ pak celé náměstí až na vánoční strom zhaslo, aby nastalou tmou prozářila rakety a petardy krásného ohňostroje.

Zdařilou akci připravili zaměstnanci města pod vedením místostarostky Blanky Čiháčkové, ozvučení a hudební diskotéku zajistil Václav Zejda se svými spolupracovníky, náměstí připravili a následně uklidili zaměstnanci technických služeb, soutěžícím se věnovali dobrušští pionýři a role „ohňostrůjce“ se úspěšně zhostil Jiří Zelinger. Nová tradice města měla svoji úspěšnou premiéru.

5. Školství

Základní škola Františka Kupky

Základní škola Františka Kupky v Dobrušce je součástí výchovně vzdělávací soustavy, je zařazena do sítě škol. Od 1.1.2003 je školou s právní subjektivitou. Je úplnou městskou ZŠ v rozsahu prvního až devátého ročníku. Ve školním roce 2005/2006 měla 24 tříd. Na I. stupni - 12 tříd v pěti ročnících, na II. stupni - 12 tříd ve čtyřech ročnících. Poskytuje základní vzdělání, zabezpečuje rozumovou výchovu ve smyslu vědeckého poznání, vychovává v souladu se zásadami vlastenectví, humanity a demokracie. Nabízí mravní, estetickou, pracovní, dopravní, protidrogovou, tělesnou a ekologickou výchovu žáků.

Z celkového počtu 564 žáků na škole bylo hodnoceno ke konci školního roku : prospěl s vyznamenáním 302 žáci, tj.53,55 %, prospěl 260 žáků, tj.46,09 %, neprospěli 2 žáci, tj.0,04%. Opravné zkoušky na II.stupni bude vykonávat 1 žák. Chování: 563 žáků bylo hodnoceno velmi dobře, 1 žákyně uspokojivě. Důtku ředitele školy dostala 1 žákyně, napomenutí třídního učitele dostalo 10 žáků. Celkově bylo uděleno 246 pochval za vynikající výsledky učební a sportovní, za výsledky v mimoškolní činnosti, sběr starého papíru a léčivých rostlin..

Škola má zkušený pedagogický kolektiv, který se v posledních letech výrazně omlazuje. Trvale je dosahováno dobrých vyučovacích výsledků. Učební osnovy byly splněny v jednotlivých ročnících i učebních předmětech. Na škole velmi dobře pracuje metodické sdružení na I. stupni, které je rozděleno do dvou sekcí (1. a 2. ročník - elementaristky, 3. až 5. ročník - 2. sekce).

V prvním ročníku po zahájení školního roku předávaly paní učitelky zkušenosti dvěma praktičkám z pedagogické fakulty (Haně Friedové a Heleně Kubcové). Pořádaly Dny otevřených dveří pro děti i veřejnost. Máme dobrou spolupráci s mateřskými školami, které pravidelně přivádějí budoucí prvňáčky a zapojují je i do výuky.

Druhé ročníky tradičně pořádají „Drakiádu“, mezi oblíbené akce patří Mikulášská nadílka, výstava betlémů, soutěže a hrátky na sněhu, barevné dny o Velikonocích a exkurze do přírody.

Třetí ročníky připravily vystoupení pro důchodce, „Drakiádu“, vánoční besídky s programem, projekt „Koblížek“, recitační soutěž, masopustní rej, soutěž o nejhezčí kraslici, oslavu Dne matek a další.

Ve čtvrtých ročnících byl organizován kurz dopravní výchovy, pěvecká soutěž Skřivánek, atletický trojboj. Paní učitelka předávala zkušenosti v měsíční praxi studentce PF (Zuzaně Bařinové).

V pátých ročnících proběhla matematická olympiáda, v angličtině oslavy HALLOWEEN a navázání spolupráce s partnerskou školou v Nizozemí, pěvecká soutěž Skřivánek, atletický trojboj, vybíjená, přednášky na téma Pojďme nekouřit a nedrogovat, maňáskové divadlo pro předškoláky včetně vytvoření vlastních loutek i kulis, výroba panenek pro projekt UNICEF (charitativní účely).

Od listopadu 2005 se účastnili žáci 2. ročníku plaveckého výcviku, od února 2006 žáci 3. ročníků. Zdokonalovacích kurzů v plavání se zúčastnili žáci 4. a 5. ročníků.

V hodinách výtvarné výchovy se žáci 1. a 2. stupně zúčastnili výtvarné soutěže Požární ochrana očima dětí a výtvarné soutěže na téma „Můj oblíbený strom“ (2. a 6. místo v celostátní soutěži ze 4000 účastníků), Kůň terapeut - oceněná práce, Dětská scéna 1, Hledá se čert - oceněná práce.

Úspěchy žáků I. stupně se prezentují hlavně na Tabuli králů, která je v letošním roce nově zavedena. Paní učitelka Hainišová sleduje účast žáků ve všech akcích pořádaných školou a započítává body dětem do soutěže. Na škole se také věnovali charitativní činnosti. Při akci „Život dětem“ prodávali magnetky se zvířátky, o které byl velký zájem a „Kůň terapeut“ – pohledy s koňmi. Výtěžek z obou akcí byl zaslán na konto pomoci postiženým a nemocným dětem.

Z dalších činností v letošním školním roce je významná účast dětí z I. i II. stupně na plaveckých závodech „Plavat každý může ...“ v Kudově Zdroji. Dále pak pomoc při organizaci Svatováclavských slavností, soutěž mezi třídami ve sběru starého papíru a léčivých bylin, účast na kulturních akcích v Kině a v Kulturním domě, účast na besedách v knihovně a muzeu. Zdařila se organizace programu Školy za školou včetně výstavy výtvarných prací. V době jarních prázdnin se uskutečnil poznávací a vzdělávací zájezd pro žáky školy do Paříže a Londýna.

Na podzim v roce 2005 byla zvolena Školská rada ve složení: zástupci zřizovatele: František Nagy a Jirí Růžička, zástupci učitelů: Jana Poláčková a Roman Novák, zástupci rodičů: Radka Zelingerová a Luboš Řehák.

Na 2. stupni se předmětové komise spolupodílely na tvorbě tematických plánů. Učitelé se v průběhu školního roku zúčastňovali vzdělávacích akcí organizovaných Centrem vzdělávání Královéhradeckého kraje.

Nejvýznamnější mimoškolní aktivitou je Školní sportovní klub „Bodlinka“ pod vedením pana učitele Zdeňka Potůčka. S jeho činností jsou děti, učitelé i rodiče seznamováni na nástěnkách ve škole i ve městě. Klub rozvíjí pohybové dovednosti a volní vlastnosti každého žáka, probouzí v dětech zájem o sportovní činnost konáním náborových soutěží, přeborů školy ve všech sportech, které jsou uvedeny na logu klubu. Jde o vodáctví, házenou, vybíjenou, lyžování, plavání, odbíjenou, kopanou, malou kopanou, košíkovou, softbal, florbal, lehkou atletiku, šachy, střelbu ze vzduchovky a stolní tenis. Letos byly sportovní soutěže rozšířeny o triatlon a dětský závod horských kol. Umožňuje dětem sportovat ve volném čase na školním hřišti, učí se základům sportovních her a činností, rozvíjí sportovní talenty (příprava na účast ve vyšších soutěžích apod.). Podílí se významnou měrou na protidrogovém programu školy pod heslem „Kdo s Bodlinkou sportuje, jasně říká drogám ne“.

Žáci školy se zúčastňovali i mnoha vzdělávacích, naukových, sportovních soutěží, dále pak soutěží ve zpěvu a ve výtvarném projevu apod. Měli jsme zastoupení jak v oblastních, tak i republikových kolech.

Škola získává průběžné finanční prostředky i sběrem léčivých rostlin a starého papíru. I zde nejsou výsledky zanedbatelné, neboť patří mezi nejuspěšnější školy v okrese.

Základní škola v Pulické ulici

Dne 7. září 1958 byla otevřena nová školní budova jedenáctileté střední školy v Pulické ulici, kterou gymnázium využívá dodnes. Vyučování bylo zahájeno v 15 třídách - 5 tříd měl první stupeň, 4 třídy druhý stupeň a šest tříd třetí stupeň.

V roce 1960 byla uzákoněna povinná devítiletá školní docházka - místo jedenáctiletých a dvanáctiletých středních škol byly vytvořeny základní devítileté školy (ZDŠ) jako povinné a střední všeobecně vzdělávací školy (SVVŠ) jako výběrové. Škola tak byla rozdělena na dvě, obě však zůstaly pod jedním vedením.

Na začátku školního roku 1967 - 68 došlo k úplnému oddělení základní školy, které má od této doby samostatné ředitelství. Dále však používala budovu společně s gymnáziem. Velký populační nárůst na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let a s tím zvýšený počet žáků na základní škole vedl k rozhodnutí o výstavbě samostatné budovy pro základní školu.

Nový pavilon je dokončen v roce 1985 vedle stávající budovy gymnázia a základní škola se přemísťuje do něho. Nadále však využívá tělocvičnu a školní jídelnu společně s gymnáziem.

V roce 2003 byla dokončena nástavba druhého patra školy, budova změnila svou vnější tvář, ale přibýly především tři nové kmenové učebny, výtvarný ateliér, moderně vybavená počítačová učebna, knihovna s informačním centrem a učebnu hudební výchovy a společenský sál, který slouží i moderní gymnastice.

Kromě vlastního vyučovacího procesu poskytuje škola svým žákům pro celou řadu aktivit, které pomáhají rozvíjet jejich tvůrčí schopnosti a všeobecnou orientaci. Nejinak tomu bylo i v roce 2006.

Dne 12. dubna se konala ve společenském sále školy soutěž se zajímavým názvem Paragraf 11/55. Soutěže se zúčastnili žáci 7.A a fandící publikum tvořili hlavně jejich mladší spolužáci ze 6.A. Cílem této soutěže bylo, aby se žáci seznámili s některými zákony - a hlavně aby jim rozuměli a také je dodržovali. Soutěž měla 5 kol, jejichž úkoly plnilo celkem šest soutěžních družstev. Nakonec byli všichni soutěžící odměněni, i když zvítězit mohl pouze jeden tým. Nejvyšší stupínek patřil družstvu: Veronika Klabzubová, Martina Štěpánová, Marek Frélich, Martin Paulík, Petr Havlík.

Den Země si žáci 1.stupně připomněli soutěžemi za školou. Kromě vědomostí museli prokázat i schopnost spolupracovat v různorodých skupinách a postarat se o to, aby se aktivně zapojili i mladší žáci. V jejich úsilí jim pomohly i „kolegyně“ z vedlejší louky a krásné jarní počasí, ve kterém Země ukázala svou velmi milou a usměvavou tvář, asi sama měla z žáků a jejich snahy radost. Všem zúčastněným nechyběl elán a zaujetí do práce.

Celý měsíc se žáci 1.stupně těšili na celodenní výlet. Rozhodli se prozkoumat hrad Kost a jeho blízké okolí. Pořadatelé připravili bohatý doprovodný program. Děti si vyzkoušely střelbu z luků do terče, okusily na vlastní kůži atmosféru šermířských soubojů. Místní sokolník jim poutavě vyprávěl

o cvičených dravcích a ukázal je v letu. Ve výstavní síni si děti prohlédly polodrahokamy, které se nacházejí v Českém ráji. I když počasí nepřálo, výlet se vydařil.

Ve dnech 31. května až 2. června připravili učitelé druhého stupně třídní praktický kurz v nábviku dovedností probíraných témat Ochrana člověka za mimořádných událostí a Environmentální a ekologická výchova. Pro děti měl tento kurz zároveň i charakter školního výletu. Ubytovány byly v rekreačním zařízení v údolí Studeného potoka pod Broumovskými stěnami. První den vyjely vlakem do Police nad Metují a do Žďáru nad Metují a odtud se pěšky přesunuly do tábora. Na trase přesunu plnily různé úkoly týkající se orientace a pobytu v přírodě za ztížených podmínek. Druhý den dopoledne proběhla soutěž hlídek, které plnily různé úkoly spojené s chováním člověka v situaci ohrožení. Odpoledne si pak vytvořili "záchranářské týmy", které zasahovaly u život ohrožujících nehod, kterými byli "postiženi" žáci devátého ročníku, kteří se ujali úlohy figurantů. Třetí den dopoledne byl vyplněn velkou soutěží družstev s náplní environmentální výchovy – žáci zkoumali půdu, faunu a flóru CHKO Broumovsko, sledovali čistotu říčního toku. I přes chladné a deštivé počasí a tvrdé přírodní podmínky byli spokojeni.

Ve školní herně proběhl meziškolní turnaj ve stolním tenisu, který byl uspořádán ve spolupráci s TJ Sokol Dobruška a s Gymnáziem Dobruška. Celkem se zúčastnilo 10 družstev ze ZŠ Pulická, ZŠ Františka Kupky a z gymnázia. První místo si odneslo družstvo "A" gymnázia před družstvem ZŠ Františka Kupky, "béčkem" gymnázia a "C" družstvem ZŠ Pulická. Turnaj se i přes velké vedro vydařil a jistě najde své pokračování v příštím školním roce.

Hned na začátku nového školního roku využily děti krásného teplého podzimního počasí a podnikly turistický výlet na bicyklech, který nazvaly Za babím létem. Nechaly se objednaným cyklobusem vyvézt do Deštného v Orlických horách a odtud po vlastní ose sjely do Sedloňova a vystoupaly na Polom, kde absolvovaly prohlídku opevnění z roku 1938. Poté cesta vedla do Nového Města nad Metují a do Dobrušky.

Ve čtvrtek 21. září 2006 se celý první stupeň školy zúčastnil sportovního dopoledne s dopravní tematikou, které se konalo v Cháborách, v areálu zdraví. Děti se rozdělily na dvě skupiny. První skupina (převážně 1. a 2. ročník) jela na místo konání autobusem. Zbývající děti (3., 4., 5. ročník) vyrazily za doprovodu paní učitelky Bajerové, Pultarové a Schmoranzové na kolech po trase – Dobruška – Domašín – Chábory. Nejprve si děti zahrály míčové hry – fotbal, košíková aj., opekly párek a seznámily se s okolím areálu – houpačky, prolézačky, příroda. Následně se žáci rozdělili do skupin, ve kterých byly zastoupeny všechny věkové kategorie (1. – 5. ročník). Děti prokázovaly nejen znalosti a dovednosti, ale i schopnost spolupracovat ve skupině a organizovat si společně práci.

Na páteční dopoledne 3. prosince si připravili v deváté třídě celodenní projekt, jehož cílem bylo seznámit žáky s významným obdobím mezi dvěma světovými válkami, s jeho zlatým věkem poválečného rozkvětu i dobou stagnace za hospodářské krize. Nevěnovali se tentokrát dějinám politickým, ale sledovali jsme spíše, jak žili každodenním životem naši pradědové a prababičky.

Na 18. prosince připravili žáci ze všech tříd školy předvánoční besídku pro rodiče. Zúčastnil se jí i starosta města Petr Tojnar s manželkou. Všichni zatleskali pěkným výkonům nejmenších prvňáčků i devátáků.

Zvláštní škola – Základní škola v Opočenské ulici

Na počátku roku 2006 došlo ke změně v názvech škol, které se týkaly i Zvláštní školy v Dobrušce. Téměř demonstrativně s transparenty a nápisy „základka, hurá, jsme žáci základní školy“ proběhla akce, při níž došlo k sejmutí cedule Zvláštní škola jejímu nahrazení informační tabulí „Základní škola Dobruška“. Akce se zúčastnily děti i jejich učitelé. Zejména děti přijaly změnu názvu s velkou radostí. Podle vyjádření ředitelky školy Dagmar Mackové přispěla tato změna názvu ke zvýšení sebevědomí dětí a alespoň částečnému odstranění handicapu, který měly oproti žákům základních škol. Škola bude i nadále určena žákům, kteří mají problémy vzdělávací, výchovné, případně další speciální potřeby. Důraz je kladen na maximální začlenění žáků do společnosti.

Tato základní škola pořádá pro své děti řadu akcí, které překračují běžný vyučovací rámec, přitom však mají značný výchovný význam. V pátek 24. února zakončily děti masopustní období maškarním rejmem. Ve vyzdobené tělocvičně si dopoledne užily při tancování a různých soutěžích, které si připravily jednotlivé třídy se svými učitelkami. Odměnou jim byly různé sladkosti, masopustní koblihy, ale i pocit hezky stráveného dne.

Různé akce jsou pořádány takřka každý měsíc. Zaměřují se i na prevenci negativních jevů. Při tom škola spolupracuje s metodiky, občanským sdružením, které bylo při škole ustaveno, městskou policií apod. Každoročně navštěvuje školu Renata Moravcová se svými vodícími psy, aby vyprávěla dětem o světě nevidomých. O své práci chodí besedovat i strážníci dobroušské městské policie.

Základní umělecká škola

Druhé pololetí školního roku 2005/2006 bylo ve znamení mnoha koncertů a veřejných vystoupení. V sále ZUŠ se každý měsíc konal koncert žáků hudebního oboru. 15. května se uskutečnil koncert absolventský, na němž vystoupily dvě absolventky I. stupně a pět absolventek II. stupně. V sále ZUŠ se také 10. května konal výchovný koncert pro mateřské školy. Pro školy základní se výchovný koncert konal 24. května v Kulturním domě města Dobrušky. Koncert byl zaměřen k výročí Mozarta, stejně jako koncert ve Vamberku, jehož se zúčastnil pěvecký sbor ZUŠ.

V Kulturním domě se 13. června uskutečnilo vystoupení žáků tanečního oboru především pro rodiče, známé a kamarády, druhý den dopoledne pak vystupovaly žákyně tanečního oboru pro své spolužáky ze základních škol a gymnázia. Po celý měsíc červen probíhala v městském lapidáriu výstava prací žáků výtvarného oboru nazvaná portréty a setkala se s příznivým ohlasem návštěvníků.

Skvělý, super, oddechový, pohazení na duši – to byly přívlastky, jimiž byl označován první velký koncert kapely ZUŠ v úterý 27. června. Byl pojat trochu netradičně; na vstupenky, které návštěvníci obdrželi při vstupu, měli vyplnit názvy devíti písní, které kapela zahrála. Rovněž mohli navrhnout název pro kapelu. Ti, kdo správně napsali názvy všech devíti písní (byli dva), dostali na památku květinu a obraz od Josefa Kejvala.

Přijímací zkoušky na školní rok 2006/2007 se konaly v pátek 26. května. Školní rok byl ukončen v pátek 30. května.

Nový školní rok začal pro učitele a další zaměstnance školy ve středu 30. srpna. Podmínky byly poněkud bojové. Přestože měla již být dokončena celková rekonstrukce, zajišťovaná Městem Dobruškou, nebylo firmou *Stavos* dokončeno ještě ani na určito slíbené první patro. Alespoň to však bylo na pondělí 4. září dokončeno, a tak mohl nový školní rok začít. V přízemí zůstal pro měsíce září a říjen zadělaný výklenek a s ním i toalety, které se dodělávaly včetně schodiště do sklepa. Školnice Irena Smolová měla v létě opravdu co dělat.

Výuku v novém školním roce zahájilo 413 žáků a žákyň, z toho 218 v individuálním a 50 v kolektivním předmětu hudebního oboru, 9 žáků v literárně dramatickém oboru, 56 žáků v tanečním a 80 žáků ve výtvarném oboru.

Do Vánoc zvládl hudební obor tři koncerty v sále ZUŠ (23. října, 20. listopadu a 11. prosince), jeden velký vánoční koncert v dobroušském Kulturním domě v neděli 17. prosince. Sbor zazpíval při rozsvícení vánočního stromu na náměstí v Dobrušce.

Taneční obor představil své vystoupení *Otevřete svá srdce* v úterý 19. prosince v Kulturním domě. Při této akci bylo na dobrovolném vstupném vybráno 3.333,- Kč pro fond ohrožených dětí *Klokánek*.

Gymnázium

Jednou ze tří dobroušských středních škol je gymnázium. V roce 2006 zde zakončilo studium maturitou 59 studentů (33 dívek a 26 chlapců). Zkouška dospělosti se na dobroušském gymnáziu skládá ze dvou předmětů povinných (českého a cizího – anglického nebo německého – jazyka) a dvou volitelných. Studenti si mohou vybrat ze společenských věd (další cizí jazyk, zeměpis, dějepis, základy společenských věd, estetická nebo hudební výchova) nebo z věd přírodních (matematika, výpočetní technika, biologie, fyzika, chemie). Všichni maturanti v roce 2006 prospěli, jedenadvacet z nich s vyznamenáním. Slavnostní předání maturitních vysvědčení se uskutečnilo 25. května v sále dobroušského kina a ne jeden z přítomných rodičů alespoň skrytě uronil slzičku, že doba dětství jejich ratolestí je nenávratně pryč.

U dobroušského gymnázia je volně přístupný park, který však byl dlouhodobě neudržovaný. Pozemek je v majetku Královéhradeckého kraje, takže Město Dobruška nemohlo na jeho údržbu věnovat ani pracovní síly, ani potřebné finanční prostředky. Změnit tento stav se rozhodli sami studenti gymnázia. Z jejich návrhů vyšel projekt Park pro všechny, který také začali postupně realizovat. Finančně zajišťují akci četní sponzoři, ale i sami studenti, kteří získávají peníze sběrem starého papíru. Postupně tak dochází k odstranění přerostlých, uschlých a náletových dřevin, výsadbě nových okras-

ných dřevin a dřevin potřebných pro výuku, vyčištění a zprovoznění pěšinek a vyčištění celého parku a bude zde vybudována i naučná stezka. Cílem celé akce je vybudovat park sloužící odpočinku studentů i dobrušských občanů. Park bude také využíván při výuce biologie, zeměpisu a výtvarné výchovy. Iniciativa studentů gymnázia je příkladná a rozhodně si zaslouží ocenění.

Střední průmyslová škola

Také na *Střední průmyslové škole* proběhly maturitní zkoušky. Po čtyřletém studiu je skládalo 45 studentů denního studie oborů slaboproudá elektrotechnika a elektrotechnika a 18 studentů studia externího. S výjimkou pěti složili maturitu všichni a 14 žáků prospělo s vyznamenáním. Vysvědčení dospělosti dostali absolventi průmyslovky na slavnostním shromáždění v dobrušském kině ve čtvrtek 1. června.

10. listopadu uspořádala škola Den otevřených dveří, aby se především zájemci o studium z devátých tříd mohli s jejím prostředím blíže seznámit. Téměř dvě stovky těch, kteří projeví o nabídku zájem, měly možnost prohlédnout si moderní vybavení školy a pohovořit s pedagogy i žáky školy. Lákavé jsou i nově připravované studijní programy zaměřené na elektrotechniku a informační technologie, které jsou zajímavé nejen pro chlapce, jak je na této škole tradiční, ale i pro děvčata. Na programech spolupracují i zaměstnavatelé v regionu, což zpětně dává předpoklady pro dobré uplatnění absolventů.

Škola také v listopadu zahájila spolupráci s polskou partnerskou školou *Zespól Szkół Technicznych* z města Plock, která se zaměřuje na výuku informatiky a dalších interdisciplinárních HI-TECH oborů. Na týdenní stáži v Dobrušce byli nejprve polští studenti, jejichž delegaci přijal 8. listopadu i starosta města Petr Tojnar jako první oficiální zahraniční návštěvu ve své funkci. V listopadu také odjela na týdenní stáž do Polska skupina studentů a pedagogů z dobrušské školy.

Střední škola – Podorlické vzdělávací centrum

Odborné učiliště v Dobrušce definitivně skončilo. Po různých změnách názvu a po integraci se Střední školou řemesel a služeb v Novém Městě nad Metují nakonec škola definitivně zanikla. Místo ní se však ustavila nová střední soukromá škola pod názvem *Střední škola – Podorlické vzdělávací centrum*, která zahájila svou činnost v září 2006. O školu je značný zájem, má již 120 žáků. Školné v prvních ročnících oboru podnikání se pohybuje pouze na polovině standardních nákladů. Přesto mohly být v tomto oboru otevřeny tři první třídy. Další technické obory, které je možné na škole studovat, mají školné nulové a u tříletých učebních oborů dokonce škola vyplácí kapesné.

Do čtvrtého ročníku nastoupilo celkem 32 maturantů ve studijních oborech mechanik strojů a zařízení a mechanik seřizovač. O tyto absolventy je ze strany podniků značný zájem, který převyšuje dosavadní kapacitní možnosti školy. Proto získala škola na další období povolení k rozšíření výukové kapacity těchto moderních technických oborů na cca 400 žáků.

Nová škola získala i oprávnění pro výuku nového vysoce atraktivního maturitního oboru elektronické počítačové systémy, jenž zahrnuje široké spektrum z oblasti výpočetní, informační, grafické, programátorské aj. problematiky. Ani zde se nebude vybírat školné a tento obor přijme na 160 žáků.

Střední škola – Podorlické vzdělávací centrum navazuje na tradice předchozí Integrované střední školy a jejím hlavním úkolem je připravovat ve spolupráci s výrobními podniky podorlického regionu pracovníky v perspektivních učebních a maturitních oborech.

Studijní středisko Univerzity Karlovy

Vedle své standardní výukové činnosti organizuje *Studijní středisko Univerzity Karlovy* každoročně stipendijní pobyt spojený s výukou českého jazyka pro české krajanů z celého světa. V roce 2006 to bylo již po šestnácté. Kurz probíhal od konce července do závěru srpna. Slavnostní zahájení proběhlo 3. srpna v kině 70. Proslovy i celý program byl veden paralelně v české a anglickém jazyce, protože mnoho našich krajanů český jazyk již pozapomnělo, nebo se již narodilo a vyrůstalo v jiném jazykovém prostředí. Mnohdy jde již o několikátou generaci, jejíž předkové odešli ze staré české vlasti mnohdy již před první světovou válkou.

Hlavní organizátorkou těchto kurzů je Alena Obstová a vydatnou pomoc poskytuje i samotné Město Dobruška. Jeho zástupci nejen že celou akci podporují, ale také se jí mnohdy osobně zúčastňují, protože přispívá k šíření dobrého jména a propagaci Dobrušky i v dalekém zahraničí.

Během svého poznávali studenti nejen český jazyk, ale i naši kulturu a historii. Nově byly do programu zařazeny i hodiny výtvarné výchovy vedené Josefem Kejvalem. Součástí výuky a poznávání naší země byly i výlety do Prahy, ale i blízkého či vzdálenějšího okolí Dobrušky.

Slavnostní ukončení akce se konalo opět v dobrušském kině ve čtvrtek 24. srpna odpoledne. Zúčastnili se jej zástupci Ministerstva zahraničních věcí České republiky, Ministerstva školství, Univerzity Karlovy a jejího místního studijního střediska, místostarosta města Dobrušky Josef Horák, lektoři a učitelé kurzu i místní občané. V kulturním vystoupení předvedli studenti, co se za dobu svého pobytu v naší zemi naučili. V pásmu zpěvu, pohádek, scének a tanců ukázali, jak jsou tyto kurzy efektivní a jaký pokrok ve znalostech a používání českého jazyka studenti za měsíc udělali. Absolventi kurzu poděkovali i za vřelé přijetí ze strany nejen vedení města, ale i dobrušských občanů.

Tento významný mezinárodní projekt prokázal svou životaschopnost a je důležitým příspěvkem k šíření znalostí o naší vlasti na všech kontinentech planety Země.

Dům dětí a mládeže

Tradiční tábor v Mělčanech proběhl letos ve znamení „Cesty kolem světa“. Malí cestovatelé navštívili během dvou týdnů na 40 zemí a zažili spoustu dobrodružství. Ve španělské Altamire si zapátrali po tajemných kresbách pravěkých lovců, tureckému sultánovi předvedli břišní tanec, zahráli si na klokany i mravenečnický a ve slavném kasinu v Las Vegas pokoušeli štěstěnu. Domů se vrátili s novými poznatky a plni nezapomenutelných zážitků. I přesto, že viděli ty nejkrásnější a nejzajímavější kouty světa, pod heslem „všude dobře – doma nejlépe“ se rádi vrátili ke svým rodičům.

Dům dětí a mládeže také organizuje řadu zájmových, sportovních a výukových kroužků. Moderní gymnastika je určena děvčatům od 4 do 6 let. Na program má všeobecnou tělesnou přípravu (obratnost, rychlost, rovnováha, ohebnost) a cvičení s hudbou a náčiním. Taneční hrátky jsou určeny dětem od pěti let, další dva taneční kroužky dětem starším. Několik kroužků se věnuje výuce angličtiny. Děti se mohou také učit zpívat nebo hrát loutkové divadlo. Pozornost je věnována rovněž kroužkům rozvíjejícím manuální zručnost, jako je například řezbářství, vaření, šití, paličkování, či výroba keramiky. Na poznávání a ochranu přírody jsou zaměřeny chovatelský a rybářský kroužek. Děti se také mohou naučit základem práce s osobními počítači.

Dobrušský *Dům dětí a mládeže* pořádá také kurzy pro dospělé. Patří mezi ně paličkování, keramika, základy práce s PC a stále větší oblibu si získávající patchwork. Maminky na mateřské dovolené s dětmi se mohou setkávat v M-klubu. Malý, ale produktivní kolektiv pracovníků pod vedením Jaroslavy Šafářové získal pro spolupráci i mnoho externích lektorů a vedoucích kroužků. Činnost tohoto zařízení tak uspokojuje zájem stále přibývajících množství dětí i dospělých.

6. Církev

Církev římskokatolická

Členové římskokatolické farnosti v Dobrušce se zapojují do rozmanitých aktivit užšího i širšího rozsahu. K již tradičním, od roku 2002 pořádaným akcím náleží charitní Tříkrálová sbírka. Na její organizaci se podílejí společně s farností výraznou měrou místní skauti. Vedení celé akce na sebe vzala i tentokrát farnice a skautka v jedné osobě, ing. Jana Poláčková. Do letošní sbírky, konané o víkendů 7. a 8. ledna 2006, se zapojilo na 60 dětí a 25 dospělých, společně s okolními obcemi byl celkový počet zúčastněných osob 180. Trojice malých a někdy již i odrostlejších králů vždy doprovázel plnoletý vedoucí. Takto utvořeným skupinkám – 22 skupin v Dobrušce, 5 skupin v Opočně, 7 v Přepychách a dalších 12 v okolních obcích – se podařilo, díky štědrosti dárců, vybrat částku v celkové výši 237 776 Kč. Z ní byla mimo jiné poskytnuta pomoc rodinám s těžce postiženými dětmi, rodinám sociálně slabým, rodinám v mimořádně obtížné situaci, další části příspěvku směřovaly na letní pobyty dětí a Charitnímu domovu v Rychnově nad Kněžnou. Díky těmto příspěvkům byla také vytvořena půjčovna zdravotně technických pomůcek, která se každým rokem rozrůstá. Vedle těchto ušlechtilých a užitečných cílů Tříkrálové sbírky se tato akce stává také nezapomenutelným zážitkem jak pro občany města, kteří si na koledníky zvykli a obdarovávají je spoustou sladkostí, tak především pro koledníky samotné.

Jiným místem setkání většího rozsahu je farní dětský karneval. Přibližně 60 dětí se svými rodiči a nezřídka i prarodiči se na jeho letošním 12. ročníku sešlo v neděli 19. února 2006 ve staré tělocvičně Základní školy Františka Kupky v Dobrušce. Uvaděčky Markéta Šmídová a Johana Stejskalová

vá, alias Mach a Šebestová, rozproudily karnevalový rej, proložený divadelním představením o tom „jak se dobrých lidí všude dost vejde“ a dále několika soutěžemi. Rodinná soutěž ve skládání rozstříhané mapy Dobrušky nebyla sice snadná, ale přece jen si jedna ze zúčastněných rodin nakonec vítězný dort odnesla. Také spousta cen a výher, stejně jako chutné občerstvení z vlastní výroby, udělaly radost jak malým tak velkým.

Jistě velmi záslužným činem tohoto roku byl úklid zvonice u kostela sv. Václava v Dobrušce. Bohoslovec Peter Bortel, který ve farnosti vykonával roční praxi, se domluvil s kamarády skauty pod velením Ondřeje Němečka a 8. dubna odlehčili zvonici o 4 tuny holubího trusu a jiného odpadu. Postupně bylo zrekonstruováno i schodiště zvonice a do oken byly umístěny zábrany proti předpokládaným novým aktivitám holubů.

V rámci misijního projektu „Děti pomáhají dětem“ začala dobušská farnost v roce 2005 pořádat Velikonoční a Vánoční trhy. Poslední adventní neděle před vánocemi a na Květnou neděle před velikonočními tak nabízejí děti před kostelem k prodeji výrobky s vánoční a velikonoční tematikou. Jedná se o ozdoby, přáníčka, perníčky a různé užitečné a dekorativní předměty z rozličných materiálů, které děti asi měsíc předtím, společně a za pomoci maminek, na faře i v domácnostech vyrábějí. Výtěžek této dobrovolné akce je pak zasílán prostřednictvím P. Jiřího Šlégra na konto Papežských misijních děl. Pomůže tak k zajištění základních životních potřeb dětí z chudých zemí. Potěší ovšem i samotné děti, u nichž takovéto tvůrčí snažení v konkrétní věci nabývá na vážnosti, a určitě i ty, kteří jejich snažení ocení svým zájmem a výrobky pak vyzdobí své domovy.

Krátce před letními prázdninami, v neděli 25. června 2006, bylo po ranní mši svaté slavnostně otevřeno a veřejnosti zpřístupněno nové schodiště před děkanským chrámem sv. Václava v Dobrušce. Slovem provázela slavnost paní Růžena Barvířová, požehnání dílu a poděkování všem, kteří se o jeho uskutečnění zasloužili, pronesl administrátor farnosti P. Ján Meluch a s technickými informacemi o průběhu prací zúčastněné seznámil vedoucí celé stavby, ing. Petr Poláček. O následný kulturní program se postaraly farní dětský pěvecký sbor vedený paní Janou Šitlerovou, hudební skupina farní mládeže Lumen vitae, dobušský chrámový sbor řízený panem Drašnerem, pěvecký sbor Vlasta dirigovaný paní Friedovou a Dobrešské žesťové sdružení. Po programu následovalo občerstvení, připravené ve stínu stromů vedle kostela.

Farnost se zapojila rovněž do Svatováclavských slavností, pořádaných městem Dobruška ve dnech 22. – 24. 9. 2006. Po slavnostní mši svaté, sloužené v neděli 24. září v děkanském chrámu, který je zasvěcen právě svatému Václavu, sešli se farníci i další návštěvníci slavností na otevřeném prostranství vedle kostela ke společnému posezení. Večer se pak uskutečnil ve svatováclavském chrámu koncert, na němž účinkovali houslista Václav Hudeček a Barocco sempre Giovane. Návštěvnost byla hojná, atmosféra úžasná. Z dalších koncertů pořádaných v tomto roce v kostele sv. Václava je vhodné vzpomenout zejména koncert uspořádaný 1. října v rámci Orlicko – Kladského hudebního festivalu.

Kromě charitní Tříkrálové sbírky, starají se dobušští farníci rovněž o průběh sbírky humanitární. Letos proběhla v sobotu 14. října. Obuv, letní a zimní oblečení, lůžkoviny, polštáře a jiné zachovalé věci shromažďují dárči v Základní škole Františka Kupky od 9. do 14. hodin.

Ve farnosti se pravidelně scházejí děti předškolní ve sdružení Sedmikrásek a děti školní v kroužku Konipásek. Obojí pracují jak tvořivě tak umělecky a to převážně svojí účastí na pěveckých a divadelních produkcích. V roce 2006 si secvičily a předvedly divadlo velikonoční nazvané „Nikdo není zbytečný“, mikulášské „O chudém obchodníkovi a starém koberci“ a dvě divadla vánoční, o které se podělili „herci“ z řad dětí a mládeže. Děti z kroužku Konipásek vystoupily s divadlem „Klanění tří mudrců“ autorky Marie Holkové a mládež předvedla vlastní pásmo „Interview s králem Herodem a třemi mudrci“. Divadelní představení byla vysílána také místní kabelovou televizí. Kromě vystoupení konaných v kostele sv. Václava, navštěvují pak účinkující s těmito představeními Pečovatelskou službu v Dobrušce, domov důchodců v Opočně či řeholnice v Rokoli a v Přepychách i jiná místa. Stejně jako s divadly, vystupují a cestují děti farnosti s připravenými pásmo vánočních koled.

Každoročně pořádaný Pohádkový les, Drakíáda u farní chalupy v Mastech, stejně jako farní bruslení, které bývá zamluveno takřka pravidelně na každé nedělní dopoledne či brzké odpoledne na zimních stadionech v Opočně nebo v Krčíně, patří k aktivitám spíše užšího společenství v rámci farnosti.

Evangelické církve

Církev bratrská

Domeček na rozcestí – křesťanské centrum Církve bratrské. Tento název se objevuje v Dobrušském zpravodaji již několikátým rokem. Pod tímto názvem se skrývá mnohé. Někteří si možná všimli některých akcí ohlašovaných pravidelně v Dobrušském zpravodaji, jiní mohli zahlédnout nějaký plakát na vývěsních plakátovacích plochách, některé mohla zaujmout nástěnka umístěna v průchodu z náměstí směrem na Rychnov a někteří určitě šli přímo okolo „Domečku“, který se nachází v ulici Zd. Nejedlého, přímo naproti Mlýnské ulici. Ne všichni ale měli možnost dozvědět se něco víc o tom, co se v tomto „Domečku“ vlastně děje.

Křesťanské centrum Církve bratrské, které zřídil bysterský sbor této církve. Na začátku hledal místo, které by bylo vhodným zázemím pro různé kluby. Z tohoto důvodu byl také zakoupen dům v ul. Zd. Nejedlého 574, nazvaný později „Domeček na rozcestí“. Následně se vytvořila pracovní skupina. Bylo to osm mladých lidí (okolo 25 let) zhruba ve stejné životní situaci. Pracovali dobrovolně, ve volném čase – někteří byli v té době zaměstnaní a někteří ještě studenti. Středem činnosti byly bohoslužby. Scházeli se každou neděli večer v 17 hod. A postupně se rozrůstali. Koncem roku 2005 přesunuli bohoslužby na dopoledne od 9.30 hod. V současné době chodí na bohoslužby v podstatě lidé všech věkových kategorií - od kojenců přes děti, studenty, rodiče, prarodiče až po praprarodiče. Kapacita domečku je omezená, a tak jsou někdy prostory trochu těsnější. Celkově zde většinou bývá tak okolo třiceti osob.

V Domečku se toho ale přes týden děje mnohem víc. Již několikátým rokem se pod vedením manželů Světlíkových schází každé úterý (v 16:00 hod.) klub pro děti, který nese název A Rocha (čti aroša). Je to klub pojmenovaný po stejnojmenné křesťanské organizaci, která se zabývá ochranou přírody. Jejím hlavním zaměřením je ornitologie. Děti mají možnost seznámit se s životem ptáků, a to i na společných výjezdech a akcích, kde ptáky pozorují, vyrábějí pro ně přirozená hnízdiště a jsou účastny i odchytu a kroužkování. Občas mohou z blízka vidět i vzácný druh, který dnes není snadné spatřit. A Rocha pravidelně pořádá pro děti i dětské letní tábory.

Dalším klubem, který se věnuje dětem v jejich volném čase, je klub Roháč. Ten se schází každou středu v 15:45 a je určen pro děti věku Základní školy. Na tomto klubu se děti věnují hrám a rozvíjí své schopnosti a dovednosti. Hlavním cílem klubu ale je rozvíjet v dětech základní životní hodnoty, jako fair play, úcta jeden k druhému, poctivost, a další. K tomu se využívají biblické příběhy, což znamená, že se děti seznámí i s jedním ze základních historických dokumentů lidstva. Během školního roku se hraje celoroční hra, při které děti získávají určité body, které zhodnotí na letním táboře. Během roku se také pořádají různé víkendové akce, které jsou zpravidla tématicky zaměřeny, např. na podzim 2006 byla víkendová hra „Aliens“ (vetřelci), a souběžný vyučovací program byl zaměřen na partnerství a sex. Bylo to ale podané trochu jinou formou, než jak to známe většinou z televize a časopisů. Pozvali jsme hosty, kteří dětem řekli, jak to prožívali oni. Perlička toho byla, když se během víkendu přednášejícímu narodila dcera. O jarních prázdninách se obvykle vyjíždí s klubem do hor, aby se děti mohly vyžít i na sněhu.

Dalším klubem, který jistě ocení maminky s malými dětmi, je klub, který je určen právě jim. Scházejí se každý 2. a 4. čtvrtek v měsíci, vždy v 9,30 hod. Maminky mají svůj program, kde si povídají o tématech, která jsou pro ně zajímavá či aktuální, nebo s dětmi, které už toho jsou schopny, něco zajímavého tvoří. Na některá témata jsou zváni hosté.

Na podzim 2006 vznikl další klub, který je určen pro mládež od 15ti let (i když jsou mezi námi i mladší). Jeho název je EXITclub. Klub navazuje na televizní pořad EXIT 316, který začala od září 2006 vysílat Česká televize. Tento pořad je určen pro mládež a každý díl je zaměřený na určité téma, jako např. láska, image, odvaha, strach, zklamání, pravda a lež apod. Na EXITclubu si účastníci vždycky zahrají hry, občerství se, ale největší část je věnovaná promítnutí vždy jednoho dílu, který přiblíží jedno z témat, na které se pak ve skupinách vedou rozhovory.

Jednota bratrská

V minulém roce pořádal dobušský sbor Jednoty bratrské křesťanská shromáždění otevřená i pro veřejnost. Probíhala každou neděli v 9:30h ve velkém sále Studijního střediska UK. Nejvíce se však sbor zaměřil na pořádání *Kaváren*, kterých v roce 2006 proběhlo celkem sedm. Byly zaměřené vždy na určité téma: 3. února *Sportovní*, 21. dubna *Cestománie - Kambodža*, 26. května *Hudební (klasická i moderní)*, 29. června *Cestománie – Borneo a Bangi*, 30. října *Cestománie - Kostarika* (s hosty Albertem Diaz a jeho manželkou z Kostariky), 11. listopadu *Cestománie - Súdán*, 16. prosince *Děti v*

akci. Vždy byl zajištěn i pestrý program pro děti. Také započaly přípravy na výročí 550 let Jednoty bratrské.

Církev adventistů sedmého dne

Tato církev má svého kazatele ve Vamberku. V roce 2006 probíhala v přednáškové síni muzea tradiční střeďeční setkání zaměřená na studium Bible. V tomto roce se probírala kniha Zjevení. Setkání vedl kazatel církve Petr Harastej. Velice poutavým a srozumitelným způsobem umožňoval posluchačům seznámit se s touto tajemnou a zvláštním způsobem psanou novozákonní knihou. Zjevení sv. Jana sděluje svá poselství pomocí různých obrazů, symbolů a podobenství. Porozumět této knize vyžaduje studovat ji v kontextu celé Bible. Posluchačům se tak přiblížily i jiné biblické knihy a vzájemné vztahy mezi nimi.

Další křesťanskou církví, která v Dobrušce působí, je *Československá církev husitská*, jejíž věřící se scházejí na pravidelných bohoslužbách v Husově sboru. Tato církev se rovněž stará o kolumbárium u Husova sboru.

7. Spolky a spolkový život

Hasiči

20. ledna se uskutečnil 2. ples SDH Dobruška. Ples zahájil velitel Josef Málek a zástupce velitele Karel Joukl. Po společném přípitku se přítomní pustili do tance. Program plesu obohatila taneční skupina HOP z Dobrušky. V průběhu plesu si hosté mohli zakoupit lísky do bohaté tomboly. K tanci i poslechu hrála skupina POKROK z Kostelce nad Orlicí.

Den otevřených dveří uspořádala Požární stanice Dobruška 7. května odpoledne. Návštěvníci si mohli prohlédnout požární techniku a vidět ukázky práce hasičů. Pro děti byly připraveny zajímavé soutěže a celým odpolednem provázela hudba country kapely.

13. května proběhla okrsková soutěž ve Lhotě. Tato soutěž spočívá v prověření techniky všech sborů v rámci okrsku Dobruška a Opočno. Časy jsou pouze orientační, důležité je prověřit stroj a hadice. Této prověrky se zúčastnilo družstvo mužů.

V sobotu 27. května si připomněli již 75. výročí svého založení hasiči v Mělčanech. Ve 13 hodin se shromáždili i s početnými návštěvníky před místní zbrojnicí, aby vyslechli vyprávění o historii mělčanského hasičského sboru a pozdravné projevy hostů, mezi nimiž byli zástupci města a senátorka Václava Domšová. Program pokračoval vystoupením opočenských mažoretek a ukázkami práce s historickou hasičskou technikou. Dechovku vystřídala v podvečer hudební skupina Strejci, která rozproudila přítomné v tanečních rytmech. Návštěvníci oslavy si také mohli prohlédnout velmi zajímavou a hodnotnou výstavu o minulosti mělčanského hasičského sboru, instalovanou ve zbrojnici.

Na dobušském stadionu se 2. září uskutečnil již 32. ročník soutěže o putovní pohár SDH a Města Dobrušky. Zúčastnilo se 19 družstev mužů a 8 družstev žen.

29. října se dobušští hasiči zúčastnili důležitého taktického cvičení společně s příslušníky HZS a SDH Opočno. Seznámili se zde s vozidlem Avie, které je vybaveno na likvidaci úniku nebezpečných látek. Taktické cvičení bylo zaměřeno na likvidaci úniku ropných látek do vodního toku. Příslušníci vyjeli na Zlatý potok, kde postavili nornou stěnu. Všichni se přesvědčili, že postavit nornou stěnu není tak jednoduché.

8. prosince vyhodnotili dobušští hasiči svou činnost na výroční valné hromadě v Kulturním domě města Dobrušky

Sportovní život

Národní házená

Dobrušská házená oslavila v roce 2006 významné výročí. V roce 1931 vznikl v našem městě Kroužek dámské házené, od roku 1937 se pak připojila házená mužů. Velmi úspěšné dobušské házenkářky oslavily tedy již 75 let od svého založení.

Na staré tradice navazují novými úspěchy, zejména mladých. Nejlepšího výsledku dosáhly mladší žákyně TJ Sokol Dobruška, které se v roce 2006 staly mistryněmi České republiky. Po suverénním vítězství ve východočeském oblastním přeboru, kde v soutěži neztratilo ani jediný bod, postoupila dobušská děvčata na mistrovství České republiky. Tým, reprezentující naše město, měl ten-

tokrát výhodu domácího prostředí, kterou beze zbytku využil. Mistrovství se konalo ve dnech 23. – 25. června a dobrušská děvčata je zahájila vítězstvím nad TJ Březno 18 : 12. Také další soupeř, TJ Přeštice, dostal od domácích házenkářek 18 branek, na něž dokázal odpovědět pouze šesti. Nejtěžším soupeřem byl celek TJ Jiskra Hejnice. Ale ani toho se dobrušská děvčata nezalekla a zvítězila 19 : 11. Zbývající dva zápasy skončily vysokým vítězstvím nových mistryň republiky; s TJ Sokol Olbramovice 32 : 12 a s SK Studénka 27 : 9. Nejlepší brankářkou se stala Míša Martínková, obránkyní Dáša Peřinová a útočnicí Jitka Kadeřávková, druhou nejlepší útočnicí Andrea Henclová, všechny z oddílu TJ Sokol Dobruška. Nejlepší střelkyní celého mistrovství byla Jitka Kadeřávková se 63 brankami, třetí skončila se 40 brankami Andrea Henclová.

Z děvčaty nezůstali pozadu ani chlapci, starší žáci TJ Sokol Dobruška. Po vítězství ve východočeském oblastním přeboru odcestovali do Žatce, kde se ve dnech 16. – 18. června uskutečnilo mistrovství České republiky v této kategorii. V prvním zápase proti celku Podlázek vyhráli chlapci 27:12, ale hned ve druhém přišlo klopýtnutí, které, jak se nakonec ukázalo, stálo dobrušské házenkáře titul. Ve vyrovnaném střetnutí podlehl v posledních okamžicích Přešticím velmi těsně 22:23. Hned v dalším utkání se však štěstěna obrátila a dobrušští zvítězili nad domácím Žatcem rovněž velmi těsně 15:14. V dalších zápasech pak porazili Humpolec 20:11 a Rokytnici 23:17. Skončili na velmi pěkném a nečekaném druhém místě a přispěli tak k úspěšnému 75. roku dobrušské házené.

Skiboby

Své výročí oslavili také dobráčtí skibobisté, jejichž sport se v našem městě začal provozovat v roce 1966, takže si připomněli již jeho 40 let. V posledních letech se vždy podaří někomu z dobrušských skibobistů probojovat na mistrovství světa a přivést některou z medailí. Pro mistrovství světa 2006, které se jelo v rakouském Lungötzu, bylo nominováno devět dobrušských účastníků spolu s trenérem Karlem Baláčkem. Česká výprava skončila se 46 medailemi jen o jedinou za prvními Rakušany a lví podíl na tomto zisku měli i závodníci z Dobrušky. Získali celkem 18 medailí: 6 zlatých, 7 stříbrných a 5 bronzových. Nejúspěšnějšími účastníky výpravy byli seniorka Jana Trunečková, získala 3 zlaté a 1 stříbrnou medaili, a senior Martin Tribula se 2 zlatými a 2 stříbrnými medailemi. Starší žákyně Staňa Preclíková se může pochlubit jednou zlatou, dvěma stříbrnými a jednou bronzovou medailí, mladší žák Tadeáš Pařízek čtyřmi bronzovými medailemi. Jednu stříbrnou medaili vybojoval senior Bohumil Flegl a starší žákyně Kristýna plevová. Za dobrušský Skibob klub se zúčastnili ještě starší žák Radek Jirout, mladší žák Jan Flegl a mladší žákyně Zuzana Hašková. Ti sice medailová místa neobsadili, ale jsou nadějí pro budoucnost dobrušského skibobového sportu.

Badminton

Dobrušská badmintonová historie se píše již více než třicet let. Nový oddíl byl založen na podnět tehdy velmi populární akce „Bud' fit!“. Výboru TJ Sokol byl zaslán dopis z ustavující schůze oddílu 26. 11. 1972. Zakládajícími členy byli Josef Nič, Miroslav Šenkýř, Karel Tomek a Josef Frýda. První členové si výzbroj zajistili vlastními prostředky – míčky, běžně prodávané ve sportovních potřebách, si vlastnoručně upravovali. První tréninky probíhaly v tělocvičně základní školy Františka Kupky, kde před každým tréninkem místo rozcvičky hráči rozměřovali a křídou kreslili hřiště. Během prvního roku se počet členů oddílu rozrostl na dvacet a jejich domovem se stala dobrušská sokolovna a posléze i hala SPŠE, kde družstvo dospělých hrálo zápasy krajského přeboru.

Dobrá práce se žáky a dorostenci přinesla své ovoce – družstvo dorostu ve složení K. Čtvrtečka, M. Škop, P. a J. Švábovi. E. Hrubá a I. Švorcová se v sezonách 75 – 76 a 76 – 77 proboujvalo dvakrát do finále přeboru ČSR.

Vůbec největšího úspěchu v 70. letech dosáhlo družstvo dospělých K. Čtvrtečka, M. Škop, P. Šváb, J. Šváb a M. Rešková, které získalo roce 1979 titul přeborníka východočeského kraje. Zároveň se objevili další talentovaní hráči – T. Mračno, P. Flégl a I. Roubalová. Ti pak spolu s veterány K. Tomkem a J. Frýdou a kapitánem družstva J. Švábem obsadili v krajském přeboru v roce 1983 druhé místo. Ve druhé polovině 80. let však oddíl postihla krize, odchody hráčů na studia a do jiných oddílů.

Přelom 80. a 90. let znamená v existenci dobrušského badmintonu zásadní změnu. Po zániku jednotné tělovýchovy a rozštěpení sportovního hnutí vstupuje oddíl do místního Sokola a stává se členem České obce sokolské. Vedení se začalo věnovat především mládeži a tento krok se ukázal jako klíčový pro jeho další existenci. Nové družstvo dorostu ve složení K. Tomek ml., M. Frýda, M.

Skočdopole, L. Havránková a P. Tomková vítězilo v kraji a postupovalo pod vedením K. Tomka st. do přeborů ČR. V jeho šlépějích kráčelo úspěšně i žákovské družstvo V. Drašnar, J. Skočdopole, T. Vrátný, J. Frýdová a hostující L. Hradecká, které pod vedením J. Frýdy získalo stříbrné a bronzové medaile na přeboru ČR žáků a později i dorostu, když vrcholem byl dvojnásobný zisk titulu Mistr České republiky dorosteneckých družstev v letech 1998 a 1999, na němž se podíleli především V. Drašnar, bratři Skočdopolovi a J. Frýdová. Vedle těchto úspěchů v družstvech si mladí hráči odnesli bezpočet triumfů v individuálních soutěžích v rámci Grand Prix a zlatých, stříbrných a bronzových medailí z Mistrovství České republiky i přeborů ČOS.

V roce 1997, kdy oddíl oslavoval pětadvacáté výročí své existence, dorostenecké družstvo ve složení Jiří a Miroslav Skočdopolovi, Václav Drašnar, Jolana Frýdová, Petra Tomková a s nimi zkušený Petr Šváb a Tomáš Mračno vybojovalo postup do II. ligy dospělých.

Síla mladých hráčů se projevila i v tom, že toto bezkonkurenčně nejmladší družstvo po přestupu některých hráčů z Montasu Hradec Králové (M. Herout, R. Neděla, P. Křížková, Z. Kocourková) v roce 2000 II. ligu vyhrálo a postoupilo do nejvyšší soutěže. Hned první rok se podařilo vybojovat prvoligové bronzové medaile. Od té doby družstvo tento úspěch ještě dvakrát zopakovalo. „B“ družstvo se pak stalo pravidelným účastníkem II. ligy.

Někteří mladí hráči odešli studovat na vysoké školy – Jiří Skočdopole a René Neděla získali i tituly akademickým mistrů republiky, Jolana Frýdová v témže roce vybojovala na AMČR tři bronzové medaile, ke kterým přidala v roce 2001 s René Nedělou další čtyři stříbrné.

V sezóně 2000 – 2001 je v Dobrušce zřízeno na základě rozhodnutí MŠMT a České obce sokolské jedno ze čtyř republikových Sportovních center mládeže. S ním přicházejí do oddílu noví mladí talentovaní hráči z východních Čech – bratři Šťovíkové, bratři Kopřivové, Bureš a další. Spolu s nimi výkonnostně rostou Michal a Matěj Švábovi či bratři Koblásovi a Šárka Škrabalová.

Vedle sportovních výsledků si dobrušští badmintonisté cení především úspěšné organizace turnajů O přeborníka města Dobrušky, který má více než třicetiletou tradici a kde se několikanásobným vítězem stal pravděpodobně nejúspěšnější hráč historie českého badmintonu, Michal Malý.

V posledních letech se pak oddíl stává pravidelným pořadatelem celorepublikových soutěží mládeže. Mezi největší organizační úspěchy řadí dobrušští badmintonisté pořadatelství Mistrovství České republiky dospělých v letech 2000, 2001 a 2002, která proběhla v Rychnově nad Kněžnou, neboť v Dobrušce chybí sportovní zařízení odpovídající úrovni. Rok 2002 je spojen také s největším individuálním triumfem dobrušského badmintonu, když dvojice Jiří Skočdopole – René Neděla získala mistrovský titul (v roce 2003 přidala v Brně stříbro) a René Neděla s Ivanou Vilímkovou bronz v mixu. Další medaile pak přidali dobrušští Martin Herout či Ivana Vilímková se spoluhráči jiných oddílů. Vrcholem organizační činnosti bylo 32. Mezinárodní mistrovství ČR roku 2003, jež oddíl uspořádal v Hradci Králové za účasti evropských i zámořských hráčů – např. z Japonska a Kanady, jako součást kvalifikace na olympijské hry 2004.

Dobrušští badmintonisté René Neděla a Jiří Skočdopole se stali členy české reprezentace, vybojovali mimo jiné i třetí místo na mistrovství Evropy „B“ – Helvetia Cupu v roce 2003. V témže roce J. Skočdopole ještě reprezentoval na mistrovství světa družstev v Holandsku. Individuální úspěchy pak získávají na mezinárodních turnajích Evropské badmintonové unie. Stále více se začal prosazovat Tomáš Kopřiva, který se stal členem juniorské reprezentace ČR. Na MČR dospělých v roce 2005 získal stříbrnou medaili v mixu spolu s Janošovou z Kopřivnice.

Družstvo dorostu vybojovalo na MČR stříbrné medaile stejně tak jako družstvo žáků, jehož hráčem byl i nadějný Matěj Šváb, který obsadil i stříbrnou pozici ve čtyřhře na MČR 2005 mladších žáků.

Oddíl má i zastoupení ve vrcholových badmintonových orgánech – Karel Tomek je předsedou komise badmintonu při ČOS, Josef Frýda členem výkonného výboru Českého badmintonového svazu a předsedou Východočeského badmintonového svazu, Pavel Maňásek byl trenérem juniorské české reprezentace. Funkci předsedy oddílu vykonává jeho odchovanec – bratr Petr Šváb.

V roce 2006 vybojovalo A družstvo dospělých celkové 5. místo v I. lize smíšených družstev a B družstvo druhé místo ve II. lize dospělých.

Za dobu existence oddílu získali členové řadu týmových úspěchů v rámci sokolského badmintonu – stali se mnohonásobnými přeborníky ČOS v kategoriích žáků, dorostu i dospělých, přivezli řadu vítězství z celostátních turnajů Českého badmintonového svazu jednotlivců všech věkových ka-

tegorií včetně medailových umístění na mistrovství republiky. Lze si jen přát, aby i v budoucnu tento krásný dynamický a gentlemanský sport našel další příznivce.

Lehká atletika

Atletika si v našem městě získává u dětí značnou popularitu a tak rychle narůstá členská základna dobrušského oddílu. V současné době se počet registrovaných sportovců vyhoupl přes sto. Jedná se o děti a mládež ve věku od 7 do 19 let, o které se stará realizační tým deseti lidí, z čehož je 7 trenérů. Děti jsou podle věkových kategorií rozděleny do několika družstev od mladších žáků až po juniory.

V roce 2006, stejně jako v letech minulých, jsme zaznamenali velmi dobrá umístění v Krajských přeborech družstev. Protože jsou krajské přebory vyhlašovány pro Královéhradecký a Pardubický kraj společně, znamená to pro dobrušský oddíl velkou konkurenci. Kluby jako AC Pardubice, Hvězda SKP Pardubice, ŠAK Chrudim, Sokol Hradec Králové mají v přípravě svých sportovců mnohaletou tradici, profesionální trenéry a tomu odpovídající podmínky. I přesto můžeme konstatovat, že naše děti za výkony sportovců z těchto oddílů nezaostávají a dělají dobré jméno našemu městu. Výsledky roku 2006 hovoří za ně. Starší žákyně obsadily v Krajském přeboru družstev druhé místo a probojovaly do Semifinále ČR, kde skončily na osmé příčce.

Družstva starších žáků, dorostenců a dorostenek obsadila ve společném Krajském přeboru Královéhradeckého a Pardubického kraje shodně čtvrtá místa. Postupové třetí příčky unikly našim sportovcům jen o pár bodů.

Dobrušské děti se během roku zúčastnily také mnoha školských závodů a různých mítinků. Soutěžily i v jednotlivcích a mnohé zaznamenaly výborná umístění v celorepublikových atletických tabulkách. Hned v úvodu roku se probojovali někteří dorostenečtí a žakovští reprezentanti na Mistrovství ČR v hale a odvezli si odtud několik finálových umístění. Mezi nejlepší výsledky mistrovství patřil výkon dobrušského atleta Jakuba Černého. Ten obsadil ve vrhu 6 kg koulí krásné druhé místo výkonem 16,24 cm.

Kromě zmíněných vybraných výkonů, můžeme konstatovat, že všichni dobrušští atleti reprezentovali vzorně naše město, dělali čest atletické tradici v Dobrušce a radost sobě i trenérům.

Mezi nejvýznamnější lehkootletické závody, které dobrušský lehkootletický oddíl pořádá, patří Podorlická patnáctistovka. Tento mítink se každoročně koná v rámci Východočeského turné a o jeho hladký průběh se starají kromě organizátorů a rozhodčích také dobrušští mladí sportovci.

Fotbal

Nepovedený začátek, ale dobrý konec. Tak by se dal charakterizovat rok 2006 fotbalového oddílu TJ Dobruška z pohledu jeho výstavní síně v podobě prvního týmu mužů.

Z nejhoršího mužstva letošního fotbalového jara v nejvyšší okresní soutěži se na podzim stal suverén okresního přeboru. Dobrušskému áčku po podzimním poločasu sezony 2005/2006 patřila pátá příčka s 27 body. Jenže na jaře 2006 v dalších jedenácti zápasech přidal už pouze osm, což bylo nejméně ze všech čtrnácti účastníků. Bídny bodový zisk však v tabulce znamenal propad jen o jedinou příčku na konečné šesté místo.

V letní pauze trenérskou taktovku po Petru Sixtovi převzal Milan Mikušík. Kouč, který se podílel na výchově několika úspěšných generací fotbalistů Dobrušky, rapidně omladil hráčský kádr. Základní sestava měla obdivuhodně nízký věkový průměr okolo jednadvaceti let. Do sestavy se vrátilo jádro úspěšné dorostenecké generace z poloviny devadesátých let. Špílmachr Jan Zrzavý a Zdeněk Zouhar ukončili hostování v Polici nad Metují a po letitých angažmá v Německu a na jihu Čech se vrátil také Roman Doubek, který na jaře působil v krajského přeboru v dresu týmu z Převýšova vedeném Dobrušákem Milanem Petříkem.

Dobrušské áčko ve čtrnácti podzimních zápasech pouze jednou prohrálo a jednou remizovalo. V čele okresního přeboru si vypracovalo velmi nadějný desetibodový náskok před Borohrádkem. Navrát do krajské soutěže se zdál být na dosah.

Důležitou událostí roku 2006 bylo opětovné založení třetího mužstva mužů, o které se zasloužila zejména dvojice trenérů: Milan Jirásek a Martin Lemfeld. Celek sestavila z mladých hráčů, kteří v uplynulých letech po přechodu z dorostu do dospělé kategorie s fotbalem skončili. Jejich návrat na trávník zvýšil konkurenci mezi hráči v A-týmu a měl by být světlou nadějí do budoucna. Nový celek

se představil jako B-tým v okresní III. třídě a po podzimu mu patřila třetí příčka s pětibodovou ztrátou na vedoucí mužstvo 1. FC Rokytnice.

Dobrušské céčko dospělých mělo dobrý rok. Poté, co po nepovedeném podzimu 2005 ve III. třídě figurovalo s pouhými čtyřmi body na zdánlivě beznadějném posledním místě, předvedlo na jaře 2006 parádní stíhací jízdu. Záslouhou sedmi vítězství se tým zkušených fotbalistů posunul v tabulce o pět příček na konečné sedmé místo. Následující soutěžní ročník 2006/2007 zahájilo nejstarší mužstvo v okrese v nejnižší IV. třídě, kam se dobrovolně posunulo po založení B-týmu (v jedné soutěži totiž nemohou startovat dvě mužstva z jednoho oddílu). Během úvodní poloviny sezony tým Dobruška C našel pouze dva přemožitele a s pětibodovým náskokem vedl tabulku s pětibodovým náskokem před Opočnem B.

Všechna mládežnická mužstva působila v roce 2006 v nejvyšších krajských soutěžích. V krajském přeboru dorostu nastupovaly dva týmy složené společně se Spartakem Opočno. Starší dorost pod opočenskou hlavičkou obsadil konečnou desátou příčku. Mladší tým TJ Dobruška skončil třetí za královéhradeckými celky Slavia a Olympia. Na podzim pod názvem TJ Dobruška působili starší dorostenci (6. místo), mladšímu Opočnu patřila průběžná 11. příčka.

Starší záci TJ Dobruška v krajském přeboru obsadili 14. místo a stejně si vedli i na podzim následující sezony. Mladší tým dokončil nejvyšší soutěž Královéhradecka v sezoně 2005/2006 na 11. pozici. Na podzim si polepšil na sedmou příčku.

Futsal

FC Santus Dobruška je fotbalový klub, který již existuje přes dvacet let. Za celý průběh se v něm vystřídal mnoho fotbalistů a dalších lidí. FC Santus Dobruška nejvíce proslavil Dobrušský Pohár, který právě tento klub každoročně pořádá. Střediskem celého klubu je klubovna s chatou umístěné na městském stadionu v Dobrušce. Součástí jsou také travnaté plochy pro tři hřiště na malou kopanou.

Dobrušský pohár roku 2006 se uskutečnil ve dnech 22. a 23. července na městském stadionu. Poprvé v jeho sedmnáctileté historii se do finále probojoval domácí tým a hned byl úspěšný. Vítězem 17. ročníku turnaje v malém fotbalu se stali hráči pořadajícího týmu FC Santus Dobruška, kteří ve finále zdolali až po nesmírně dramatickém penaltovém rozstřelu obhájce cenné trofeje Gamaspol Jeseňák 2:1.

Gymnastika

Moderní gymnastky dobrušského Sokola úspěšně reprezentovaly naše město na přeboru východočeské oblasti ve volných sestavách pro rok 2006. Pod vedením trenérky Vlasty Bajerové se v Hradci Králové předvedlo šest mladých závodnic.

V nejsilněji obsazené kategorii „nejmladší A“ v sestavě bez náčiní vybojovala první místo Tereza Hocká, talentovaná závodnice s velkým pohybovým rozsahem. Sabina Hajdúchová a Michaela Lukešová přidaly ještě velmi pěkné čtvrté a šesté místo. Zlato pro Dobrušku získala i Anita Melišová v kategorii „nejmladších nadějí B“. Její vystoupení zaujalo tanečností a temperamentním projevem. V trojboji „mladších nadějí“ zvítězila další dobrušská závodnice Vanessa Foltýnová se sestavami bez náčiní, se švihadlem a s obručí. Třináctiletá „kadetka“ Sabina Sobotková získala v trojboji po povedené sestavě s kužely stříbro za místo druhé. Trenérky i jejich svěřenkyně mohly odjíždět s pocitem úspěchu a s dobrými vyhlídkami do budoucna.

Florbal

Mezi velmi oblíbené sporty se v Dobrušce zařadil florbal. Florbalový oddíl TJ Sokol Bodlinka Dobruška reprezentovala v sezoně 2005 – 2006 čtyři družstva v Severovýchodní florbalové lize. Družstvo elévů absolvovalo celkem deset turnajů (celkem 9 účastníků), ve kterých se umísťovalo na 2. až 4. místě a v závěrečném turnaji zvítězilo. Družstvo mladších žáků obsadilo celkově šesté místo mezi sedmnácti účastníky. Starší záci skončili sedmí v 1. lize své věkové kategorie (celkem se soutěže a ligy zúčastnilo 19 družstev). Největšího úspěchu dosáhlo družstvo juniorů, které vybojovalo druhé místo, čímž se probojovalo do 2. celostátní ligy juniorů. Žáci trénovali v tělocvičně ZŠ Františka Kupky pod vedením trenérů Jiřího Šmída, Jana Červinky, Tomáše Hartycha a Jiřího Halámka, junioři v sokolovně pod vedením hrajícího trenéra Jana Jiráka.

Stolní tenis

V roce 2006 byl pod hlavičkou dobrušského Sokola založen oddíl stolního tenisu. Novému sportovnímu odvětví se podařilo sehnat dostatek sponzorských finančních prostředků na alespoň základní vybavení (vedle podnikatelů přispělo i Město Dobruška a část nákladů byla uhrazena i z členských příspěvků). Za tohoto přispění začal oddíl vyvíjet čilou aktivitu. Zapojil se také do regionální soutěže mužských družstev, z níž do konce roku 2006 odehrál polovinu; zatím je na pátém místě se šesti vítězstvími, třemi těsnými prohrami a dvěma remízami. Usiluje také o vytvoření podmínek pro rozvoj stolního tenisu u mládeže, kterou se snaží pro další dobrušský sport postupně získávat.

Tri club

Cyklistický klub pořádá celou řadu sportovních akcí, jichž se zúčastňují závodníci z celé republiky. Každoročně organizuje amatérský Dobrušský pohár. Jeden z jeho závodů horských kol se uskutečnil v Běstvinách, dalšími díly byly silniční závody Rychnov nad kněžnou – Čatolovice, Dobruška – Masarykova chata aj. celkem jedenáctidílný seriál závodů. Dobrušský pohár má podtitul Memoriál Martina Hockého a je pořádán k uctění památky jednoho ze zakládajících členů dobrušského Tri Clubu, který tragicky zahynul při dopravní nehodě. Tri Club také pořádal ve spolupráci se školním sportovním klubem Bodlinka při ZŠ Františka Kupky dětský závod horských kol. Zúčastnilo se jej celkem 43 dětí ve věku od 5 do 16 let. Závod se konal 18. května v lesích u Mělčin a podle ohlasů dětí i fandících dospělých šlo o akci velice zdařilou. Dalším úspěšným závodem byl první ročník dětského crosstriatlonu, který se uskutečnil 15. června odpoledne a jezdilo se především v průmyslové zóně města. Závody mohou být pořádány také díky pomoci četných sponzorů, protože žádosti o poskytnutí grantů z prostředků Královéhradeckého kraje nebyly vyslyšeny.

Cyklobusy

Od začátku června do konce září provozují autobusoví dopravci populární cyklobusy. Společnosti Orlobus a Audis vypravují několik linek, jejichž autobusy mají speciální vleky pro přepravu jízdních kol. Cyklobusy jezdí mnoha směry, takže z Dobrušky je dosažitelná jak např. Masarykova chata na Šerlichu, tak i Mezivřší, odkud jsou pohodlné trasy zpět do našeho města. Ti zdatnější vyjíždějí z horských konečných stanic i do sousedního Polska za jeho nádhernými přírodními zajímavostmi. Z Dobrušky je nejvyužívanější trasa, začínající v Hradci Králové a vedoucí na Šerlich. Orlobus připravil a provozuje i atraktivní turistickou linku do ZOO ve Dvoře Králové nad Labem. V zimním období pak cyklobusy střídají skibusy, které dopravují do horských středisek lyžaře.

Skateboarding

Tento sport je určen mladým nadšencům splňujícím dosti vysoké nároky na fyzickou zdatnost a obratnost. Až donedávna neměli dobrušští skateboardisté svůj sport kde provozovat. Se svými „prkénky“ na kolečkách se proto proháněli i po místních frekventovaných komunikacích, což rozhodně nepřispívalo k bezpečnosti dopravního provozu ve městě. Ohrožováni byli automobilisté, chodci a koneckonců i samotní skateboardisté. Město proto nechalo na své náklady vybudovat skatepark na bývalé a po dostavění obchvatu již nepotřebném úseku silnice poblíž křižovatky u prodejny PLUS.

Dne 12. srpna zde proběhly závody o Dobrušský pohár ve skateboardingu 2006. Jejich pořadatelem bylo místní občanské sdružení *Skateboardový klub Dobruška City*. Akci podpořil Královéhradecký kraj i Město Dobruška. Přihlášeno bylo celkem 38 závodníků, z toho 27 v kategorii nad 15 let, 10 jezdců do 15 let (a taky jedna slečna). Závodníci přijeli z Prahy, Kolína, Broumova, Trutnova, Lanškrouna, Pardubic, Hradce Králové, Náchoda, Rychnova n. Kn., Ústí n. Orl. Proběhla také soutěž o nejlepší trik a snowboardová exhibice o ceny. Ve starší kategorii si odnesl vítězství Tadeáš Pavlík z Pardubic, v mladší Standa Štěp z Hradce Králové, když Ondra Leštinský z Dobrušky skončil na pěkném čtvrtém místě. Ve snowboardové exhibici obsadili první dvě místa soutěžící z Dobrušky – Martin Vanta a Radek Chalupa. Závody i značné využití skateparku potvrdilo oprávněnost a účelnost jeho vybudování.

Vůlí k životu

Již druhým rokem byla na dobrušském stadionu uspořádána sportovní a hudební benefiční akce Vůlí k životu. Oproti ročníku předchozímu se však objevila celá řada zejména organizačních nedostatků, které jinak jistě velice záslužnou akci znehodnocovaly. Z avizované čtveřice populárních herců (Ondřej Vetchý, Ivan Trojan, David Suchařípa a zpěvák Bohouš Josef) přijeli jen poslední dva jmenovaní. V exhibičním turnaji se místo čtyř ohlašovaných družstev představila jen dvě, takže se uskutečnil jediný zápas mezi týmy Radia Metuje a výběrem Hradce Králové. Zklamání byli i diváci, kteří se těšili na vystoupení policejních kynologů se psy, skupiny historického šermu, či na seskok parašutistů. A tak snad uspokojil jen večerní program, v němž se na pódiu vystřídal šest východočeských rockových kapel – 2L8, Pitnej režim, Masterpiece, Armalion, Mimesis a Štafle. Finanční výtěžek byl opět poukázán na konto Nadace Východočeská onkologie.

Nejlepší sportovci města

Stejně jako za léta minulá byli i za rok 2006 vyhlášeni nejlepší sportovci města Dobrušky. Oproti dřívějším byla však v roce 2006 provedena změna v systému oceňování. Komise sestavená ze zástupců vedení města a městského úřadu, předsedů místní tělovýchovné jednoty a Sokola vybrala 15 jednotlivců, 5 kolektivů a 5 trenérů, kteří obdrželi finanční odměnu, ostatní navržení dostali diplom Města Dobrušky. Dále byl oceněn jeden mimořádný sportovní výkon a uděleny věcné ceny a pamětní listy pěti trenérům za přínos rozvoji dobrušského sportu. Slavnostní vyhlášení se uskutečnilo 6. února 2007 v historické radnici a ceny těm nejlepším předával starosta města Petr Tojnar.

Nejlepšími sportovci města za rok 2006 byli vyhlášeni následující jednotlivci:

- Skibob klub Dobruška: Stanislava Preclíková, Martin Tribula a Jana Trunečková;
- TJ Dobruška – oddíl atletiky: Jiří Jírovec, Vlastimil Jelen, Ondřej Vlétl, Kristýna Michaličková, Zlata Mikušková, Tereza Tupcová, Petra Zaňková a Johana Vozdeková;
- Sokol Dobruška – oddíl badmintonu: Matěj Šváb a Ondřej Kopřiva;
- Sokol Dobruška – oddíl národní házené: Markéta Štěpánová a Dagmar Peřinová.

Kolektivy:

- družstvo žákyň oddílu atletiky TJ Dobruška;
- družstvo dospělých B oddílu badmintonu Sokola Dobruška;
- družstvo žen oddílu národní házené Sokola Dobruška;
- družstvo juniorů oddílu florbalu Sokola Dobruška;
- vodácký oddíl školního sportovního klubu Bodlinka při ZŠ Františka Kupky.

Trenéři:

- Otto Matyáš, oddíl atletiky TJ Dobruška;
- Pavel Maňásek a Václav Drašar, trenéři oddílu badmintonu Sokola Dobruška;
- Jaroslav Černý, trenér dorostenců oddílu kuželek Sokola Dobruška;
- Jan Jiráček, trenér juniorů oddílu florbalu Sokola Dobruška.

Poděkování a diplom Města Dobrušky převzali následující jednotlivci:

- Skibob klub Dobruška: Kristýna Plevová, Tadeáš Pařízek, Bohumil Flégl;
- oddíl atletiky TJ Dobruška: Kateřina Fléglová, Michaela Musilová, Pavlína Michaličková, Karel Švanda;
- oddíl badmintonu Sokola Dobruška: Tomáš Kopřiva a David Horáček;

Kolektivy:

- družstvo dorostenek oddílu atletiky TJ Dobruška;
- družstvo dorostenců oddílu atletiky TJ Dobruška;
- družstvo mladších žákyň oddílu národní házené Sokola Dobruška;
- družstvo starších žákyň oddílu národní házené Sokola Dobruška;
- družstvo mužů A oddílu kuželek Sokola Dobruška;
- oddíl florbalu školního sportovního klubu Bodlinka při ZŠ Františka Kupky.

Trenéři:

- Emil Palguta, trenér dorostenek oddílu atletiky TJ Dobruška;
- Tomáš Petřina, trenér starších žákyň oddílu atletiky TJ Dobruška;
- Jan Červinka, trenér vodáků školního sportovního klubu Bodlinka při ZŠ Fr. Kupky.

Zvláštní ocenění za dlouhodobý přínos rozvoji sportu a tělovýchovy v Dobrušce obdrželi:

- Zdeněk Potůček, školní sportovní klub Bodlinka při ZŠ Fr. Kupky;
- Karel Baláček, skiboby;
- Vítězslav Svoboda, atletika;
- Otakar Krásný a Václava Krásná, plavání.

Ocenění za mimořádný sportovní výkon obdržela Klára Pochobradská, která obsadila 8. místo v národním závodě XTERRA World Champions 2006, mistrovství světa v terénním triatlonu na Havaji v kategorii ženy 25 – 29 let.

120 let dobrušského Sokola

Dobrušská TJ Sokol oslavila v roce 2006 své již 120. výročí. Za tuto dobu prošla nelehkým vývojem, mj. byly její činnost několikrát zakázána, a to za nacistické okupace a za komunistické totality. Svou činnost Sokolové znovu obnovili v roce 1990. Dobrušský Sokol má několik sportovních oddílů a odborů. Zájemci zde mohou hrát národní házenou, badminton, florbal, kuželky a věnovat se moderní gymnastice. Odbory pak vyvíjejí činnost cvičební nebo společenskou. V Dobrušce jsou to kulturisté, karatisté, cvičení žen a mužů, zdravotní tělesná výchova a k Sokolu patří i loutková scéna a Věrná garda. Posledně jmenovaní jsou senioři, kteří v aktivním věku odvedli pro Sokol mnoho práce a i dnes se podle svých možností podílejí na jeho činnosti. Pro svou činnost využívají všechny oddíly a odbory osmdesát let staré budovy sokolovny, v níž našla díky podpoře města i své stálé místo loutková scéna.

Členskou základnu Sokola Dobruška tvoří v současnosti 388 členů, jejichž činnost koordinuje sedmičlenný výbor. Předsedou Sokola Dobruška je Josef Urban. V organizaci je činných deset oddílů a odborů s 43 vyškolenými trenéry, cvičiteli a vedoucími družstev. Členská základna má 85 mužů a 50 žen, 44 dorostenců a 25 dorostenek, 62 žáků a 64 žákyní, 28 seniorů a seniorek a 30 přispívajících. Z toho badminton má 95 členů, kuželky 35 členů, moderní gymnastika 21, karate 47, kulturistika 14, národní házená 100, zdravotní tělesná výchova 48, loutková scéna 14 a Věrná garda 14 členů.

Oslavy sokolského výročí v sobě zahrnují několik hlavních akcí. Již od pondělí 22. května byla v budově sokolovny instalována výstava *Nazdar, Sokol včera, dnes a zítra, která se těšila značnému zájmu návštěvníků*. První část výstavy se zaměřila na historii dobrušského sokolského hnutí, včetně osobností, které se podílely na jeho formování, druhá část přiblížila život a úspěchy sportovních oddílů a odborů, třetí pak byla věnována kulturním a společenským akcím, brigádám, organizovaným setkáním apod. Expozice zároveň připomněla nadcházející XIV. všesokolský slet. Ke svému výročí vydal dobrušský Sokol i publikaci, jejímiž autory byli Josef Ptáček a vedoucí jednotlivých oddílů a odborů.

Hlavní oslavy se uskutečnily v sobotu 3. června. Na pódiu u sokolovny vystoupily se svými koncerty kapely různého žánrového zaměření, návštěvníci shlédli ukázky cvičení oddílů karate a moderní gymnastiky. Proběhl také křest publikace o historii a současnosti Sokola Dobruška a předání Pamětních listů členům Věrné gardy a dalším oceněným činovníkům i sponzorům, bez nichž by sokolská činnost dnes již nemohla existovat. V programu vystoupil i dobrušský ženský pěvecký sbor *Vlasta* a jako host se jej zúčastnila filmová herečka Aňa Geislerová. Oslav se zúčastnili i představitelé města v čele se starostou Oldřichem Klobasem. Program pokračoval až do pozdních večerních hodin.

Některé další spolky

Nevidomí

Velmi záslužnou práci vykonává v našem městě Renata Moravcová. Díky jejímu osvětovému úsilí mohou dobrušští občané, zejména děti, lépe chápat svět nevidomých lidí. Se svými vodícími psy Brinou a Sonym navštěvuje školy a aktivně se podílí na organizování akcí pro veřejnost. V sobotu 27. května proběhl v dobrušském parku další, již čtvrtý ročník republikové soutěže vodících psů pro nevidomé a zrakově postižené. Sjelo se celkem 14 účastníků z celé České republiky. V soutěži zvítězila Pavla Čichoňová se svou Abélkou, které do našeho města přijela až z Ostravy. Druhý skončil Stanislav Poloprutský se svým psím pomocníkem Kairem a třetí byla opět soutěžící z Ostravy, Marie Kudělková s fenkou Dixi. Soutěž i celé setkání se vydařilo i díky četným sponzorům z řad dobrušských podnikatelů. Mnozí soutěžící nešetřili pochvalnými výroky za vstřícnost místních občanů, což je pro naše město obzvláště potěšující.

Klub vojáků v záloze

Dobrušský Klub vojáků v záloze patří k těm spolkům, jejichž aktivita je stále na vysoké úrovni. V sobotu 3. června zorganizovali jeho členové dětský den na střelnici za gymnáziem. Zejména pro děti šlo o zážitky skutečně nevšední. Byla pro ně připravena řada ukázek bojové činnosti, mohly se projet vojenskou technikou a zúčastnit se mnoha soutěží. Členové dobrušského klubu se také úspěšně zúčastnili celé řady branných soutěží a odpracovali bezplatně mnoho hodin při údržbě a vylepšování svého areálu.

Skauti

Jednou z neaktivnějších organizací v našem městě jsou skauti. Jejich akce nejsou však zaměřeny jen na vlastní členy, ale jsou pořádány i pro širokou veřejnost. V roce 2006 uspořádali dobrušští skauti již podruhé Malý velký ples v dobrušském kulturním domě. Tentokrát byl koncipován jako ples maškarní a program zpestřilo i několik tanečních vystoupení, her a půlnoční překvapení.

Březnové jarní prázdniny využili skauti k poslední možnosti lyžování, ale i k delším výletům. Oddíl děvčat Slunečnice odjel na tři dny do okolí Dvora Králové nad Labem, Kuksu a dalších míst, která sice nejsou od nás příliš vzdálená, ale možná právě proto je mnozí ne příliš dobře znají. Skautský oddíl Mohykánů zase vyrazil na třídní pobyt do Orlických hor, které se jim podařilo přejít na lyžích téměř celé. Oddíly světlušek a vlčat navštívily své přátele v Novém Městě nad Metují.

Po zimě uspořádali skauti velký úklid a stihli opravit všechno, co bylo v jejich klubovně a okolí třeba. Ale nejen to. Podařilo se jim uskutečnit akci, na kterou si jinak troufají jen zkušení profesionálové. Opravili a vyčistili zvonici u kostela sv. Václava. A byla to práce skutečně herkulovská. Nejprve bylo třeba vyhnat holuby, kteří byli hlavním zdrojem ohromujícího znečištění veškerých vnitřních prostor zvonice. Při té příležitosti byly zadrátovány všechny otvory, kterými by se mohli holubi do zvonice znovu dostat a pokračovat ve svém ničivém díle. Dne 8. dubna pak do přistaveného kontejneru nakládali skautští brigádníci jedno kolečko holubího trusu za druhým. V pouhých čtyřech lidech dokázali zvonici tohoto nemilého nánosu zbavit (byl ho plný kontejner), zvonici vyčistit a proti holubům definitivně zabezpečit. Práce, hodná úcty nás všech. Příznačná je odpověď skautů na dnes obvyklou otázku: A co za to budete mít? „Za to si najdeme jinou práci...“

Skauti připravili také velice pěkný čarodějnický a prvomájový program pro Dobrušku veřejnost, zejména děti. A pak se již mohli věnovat také sami sobě a svým oddílovým činnostem. V květnu zahájili svoji velkou hru Expedice Orel aneb Poznej Orlické hory z výšky, jejímž cílem bylo přiblížit mladým skautům krásy krajiny, která nás obklopuje a kolem níž někdy chodíme dosti nevšímavě.

A potom už nastaly toužebně očekávané prázdniny a s nimi i vyvrcholení každoroční skautské práce – letní tábor. Uskutečnil se opět tradičně na krásné příhraniční louce kousek za Orlickým Záhořím a poněkud netradičně se jej zúčastnily všechny skautské oddíly. Během čtrnáctidenního pobytu poznaly mladší děti radosti i strasti budovatelů transamerické magistrály v dobách Divokého Západu, starší kluci se podívali se spisovatelem Děrsu Uznanou do divoké sibiřské tajgy a starší dívky s cestovatelem Fričem do Afriky.

Skauti však dovedli ocenit i krásy podzimu, nádherné barvy jeho přírody. Poznávali je a užívali si jich na vycházkách a výletech do blízkého okolí Dobrušky, ale třeba i v Broumovských stěnách. Smysluplné výlety byly naplněny i poznáváním přírody a jejích tajů, které pro obyčejné lidi zůstávají zpravidla skryty.

Dobrušští skauti nelenořili ani v posledních měsících roku. Na pozvání svých kamarádů z Hořic se zúčastnili foglarovské hry Vyzvědači, která je velice nadchla. Nezanedbali však ani podzimní generální úklid u svých kluboven. Navštívili také svá oblíbená místa v Broumovských skalách, uskutečnili předvánoční výpravy i mikulášskou nadílkou.

Program dobrušských skautů byl v roce 2006 opravdu pestrý a bohatý. Důležité je také, že v něm nemysleli jenom na sebe a v duchu skautských zásad se snažili (a to s úspěchem) prospět lidem okolo sebe, celému našemu městu.

Pionýr

Další dětskou dobrušskou organizací je Pionýr. Pro veřejnost připravili jeho členové prvomájový program za sokolovnou. Stejně jako skauti uspořádali i pionýři svůj letní tábor. Tradičně je ve

Slatině nad Zdobicí a tentokrát byl na koncipován jako tábor „pirátský“. Čtrnáct dní v měsíci srpnu prožilo šedesát účastníků tábora opravdu velmi pestře. Pirátská loď postavená uprostřed tábora, noční bitva na meče, bojové akce a různé zajímavé hry, to všechno jsou věci, na něž se nezapomíná.

Dobrušští pionýři měli na svém táboře také možnost přivítat neobvyklou návštěvu. Přijeli mezi ně herci Petr Vacek a Šárka Ulrychová s celým štábem televize Nova v rámci letního putování populárního seriálu Ulice. Piráti předvedli něco ze svého programu, pak se s nimi herci podělili o své zážitky a zkušenosti a nakonec rozdali dětem dárky. Na tábor pak navázala celoroční hra, která vyvrcholí na dalším táboře v příštím roce.

Včelaři

Skromný a nenápadný, ale mimořádně užitečný spolek včelařů oslavil v roce 2006 své významné jubileum. Od ustavení jejich organizace uplynulo již sto let. Při této příležitosti se včelaři z Dobrušky a okolí sešli se svými hosty na slavnostní schůzi, která se konala 27. dubna v Kulturním domě města Dobrušky. Vedení města zastupovali starosta Oldřich Klobas, místostarosta Josef Horák a vedoucí odboru životního prostředí Josef Netík. Včelaři zhodnotili nejen svoji práci v minulém roce, ale měli možnost seznámit se v obsáhlém referátu s celou včelařskou historií na Dobrušsku.

Od 28. dubna do 3. května uspořádali dobrušští včelaři ve spolupráci s muzeem výstavu, na které seznámili se svou prací širokou veřejnost. Dva dřevěné malované úly a postava včelaře před vchodem do muzea (výtvar Josefa Kejhala) nenechaly nikoho přejít kolem bez povšimnutí. Výstava se těšila velké pozornosti dětí i dospělých a bylo na ní opravdu mnoho k vidění. Kromě včelařského nářadí a náčiní (současného i historického) zaujal i pozorovací úl se živými včelami. Návštěvníci si také mohli odnést sklenici dobrého a ti dospělí i láhev neméně dobré medoviny. Hojně navštívená výstava byla dobrým příspěvkem ke včelařskému výročí a přiblížila velice záslužnou činnost včelařů, bez níž by se již neobešli nejen zemědělci, ale ani naše příroda

Podorlický Veteran Car Club

V sobotu 12. srpna odstartovala na novoměstském letišti rally historických vozidel uspořádaná *Podorlickým Veteran Car Clubem* Dobruška. Soutěže se zúčastnilo 62 vozidel z celé České republiky. Před 27 motocykly a 35 automobily ze třicátých až sedmdesátých let minulého století byla náročná náročná trať vedoucí Novým Městem nad Metují a jeho okolím, do Olešnice v Orlických horách, Nového Hrádku a Běstvin. Motocykloví a automobiloví stařečkové a jejich řidiči ovšem nelámali rychlostní rekordy. V Olešnici si mohli prohlédnout Utzův mechanický betlém a v Běstvinách si pochutnat na výborném guláši. V průběhu soutěže museli majitelé veteránů také odpovídat na otázky z historie automobilismu a plnit úkoly v technických dovednostech. V poslední etapě, během níž křížem krážem projížděli Dobruškou a jejím okolím, si také na střelnici za gymnázium zastříleli z malorážky. Absolutním vítězem soutěže se stal Stanislav Šota z Prahy se svou rodinou v krásném bílém Pontiacu z šedesátých let. Spokojení účastníci poděkovali obětavost organizátorům i sponzorům celé akce a těší se (stejně jako nadšení diváci) na další shledání za dva roky.

8. Zajímavosti ze života města

Požár v dobrušském pivovaru

Dobrušské pivovarnictví je nejstarší písemně doloženou výrobou ve městě. První zpráva o něm je již v tzv. Mutinově narovnání z roku 1320, tedy v nejstarším dokumentu týkajícím se Dobrušky. Proto veřejnost nesla se značnou nelibostí, když byl provoz v místním pivovaru na konci devadesátých let minulého století přerušen. Pivovar však časem dostal nového majitele, společnost *Staročeský pivovárek*, s. r. o. Ta nechala zpracovat projekt rozsáhlé rekonstrukce pivovarských objektů, který začala postupně realizovat. Pivovar začal znovu ožít, zprovoznila se sladovna, na Belvederu byla otevřena restaurace s bowlingem. 27. února však vypukl právě v objektu sladovny požár.

Na požární operační středisko byl požár nahlášen ve 20,18 hodin. Již ve 20,22 hodin přijela na místo požární jednotka stanice Dobruška s cisternovou automobilovou stříkačkou. K ní se pak postupně připojily jednotky sborů dobrovolných hasičů z Dobrušky, Opočna, Českého Meziříčí a Nového Města nad Metují, v další etapě ještě požární stanice v Rychnově nad Kněžnou, podniková jednotka Škoda Kvasiny a dobrovolní hasiči z Kostelce nad Orlicí, Bohdašína, Solnice, Dobrého a Trnova.

Požárem byla zasažena celá střecha sladovny. Protože hrozilo nebezpečí výbuchu usazovaného obilného prachu, zřícení střešních konstrukcí (k němuž potom skutečně došlo) nebo obvodového zdiva na zasahující jednotky a proto, aby měla dostatečný prostor výšková technika, byly přijíždějící jednotky ponechány v Křovické ulici. Poté byly násilím otevřeny dveře do prostoru sladovny a její půdy mezi ohnisko požáru a protipožární zeď. Požár byl v těchto místech velmi intenzivní a v požární zdi byly dveře pro vstup do dalších prostorů pivovaru. Promyšleným a dobře organizovaným zásahem se podařilo dalšímu rozšiřování požáru zamezit a ve 22,30 hodin byl požár lokalizován. Po 23. hodině již byly prováděny jen závěrečné likvidační práce, dohašování jednotlivých menších ohnisek požáru a hlídání požářiště. Druhý den dopoledne nastoupili na místo požářiště kriminalističtí odborníci, aby zjistili příčinu požáru. Vyšetřování potvrdilo hypotézu o úmyslném založení požáru a po několika týdnech pátrání byl dopaden a usvědčen i samotný žhář.

Požárem byla zničena sladovna včetně zásob ječmene a sladu. A hlavně byla zničena historická památka, v níž se slad vyráběl tradičním způsobem. Díky kvalitnímu hasičskému zásahu byly uchráněny objekty navazující na sladovnu, jako například administrativní budova, varna a prodejna piva. Celková škoda se počítala v řádu několika milionů korun.

Likvidace požáru se zúčastnilo dvanáct jednotek požární ochrany s celkovým počtem 101 zasahujících hasičů. Nápomocna byla i Policie České republiky, Městská policie Dobruška, Východočeská energetika, Technické služby města Dobrušky a pro případ potřeby byla v pohotovosti i lékařská záchranná služba Opočno. Při zásahu však nedošlo k žádnému zranění. Svým rozsahem a způsobenou škodou byl požár jedním z největších v novodobé historii města.

9. Dobrušské kroniky

Roštlapilova Pamětní kniha děkanství dobrušského

Roštlapilova pamětnice dobrušského děkanství je nejcennější kronikou Dobrušky a jejího okolí. Je zároveň kronikou nejpoučenější, protože autor šel při jejím sestavování *ad fontes*, zkoumal tedy přímo prvotní historické prameny, ať již místního, nebo i obecnějšího původu. Zde však narážel na limity, dané mu (stejně jako všem dalším historikům města) torzovitostí dobrušského městského archivu, který z velké části padl za oběť ničivému požáru 9. května 1806. Přesto zůstává jeho práce nejen prvním, ale zároveň nejzákladnějším zpracováním dějin našeho města. Děkanská pamětnice sloužila rovněž jako základ první publikace o dobrušské historii, kterou Roštlapil vydal pod názvem *Paměti města Dobrušky a panství opočenského* v roce 1887.

Josef Mnohoslav (což bylo jeho tzv. vlastenecké jméno) Roštlapil se narodil 15. srpna 1809 v Kostelci nad Orlicí a zemřel 10. října 1888 v Dobrušce. Po absolvování hradeckého semináře začal kaplanovat v Miletíně, poté na několika dalších místech a v letech 1840 – 1856 v Dobrušce. V roce 1857 byl jmenován farářem v Opočně a 1881 osobním děkanem. V revolučním roce 1848 se spolu s přítelem Janem Karlem Rojkmem zúčastnil Slovanského sjezdu v Praze. Roku 1864 byl zvolen dopisujícím členem Českého muzea a roku 1871 se stal členem Svatoboru. Obsáhla byla Roštlapilova činnost vědecká a publikační. Vydal *Latinsko – německo – český slovník lékařské terminologie* (1844), *Biblickou pedagogiku* (1845), napsal také *Harmonii čtvera evangelistů, Hebrejské starožitnosti* a veršované *Obrazy ze života svatého Petra, apoštola Páně*. Pro Národní muzeum přepsal v letech 1855 – 1857 *Dekreta jednoty bratrské*. Svými články přispíval do *Časopisu českého duchovenstva, Českého muzea*, do Zieglerova pedagogického časopisu *Přítel mládeže* a do *Květů*. Je také autorem řady hesel z oboru astronomie v *Riegrově slovníku naučném*. Pamětnice děkanství dobrušského je jeho nejvýznamnějším historiografickým dílem.

Kroniku začal psát za svého kaplanského působení v Dobrušce, ale dokončil ji až když se do města vrátil na odpočinek. Rozsáhlá práce, čítající více než 500 stran, popsaných úhledným, ale drobným Roštlapilovým písmem, byla původně psána na volné archy papíru, které byly svázané až dodatečně. To činilo značné problémy při jejím čtení a úplně znemožňovalo jakékoliv kopírování, nebo digitalizaci. Spolu s ostatními archiváliemi dobrušského děkanského úřadu byla Roštlapilova pamětnice předána Státnímu okresnímu archivu v Rychnově nad Kněžnou. Péčí tohoto zařízení došlo k digitalizaci vzácného rukopisu, takže případní badatelé jej mají k dispozici na CD ROM. Originál, který byl odborně zbaven nevhodné vazby, je uložen v archivu a zájemcům je k dispozici rovněž v dobrušském muzeu, a to i v tištěné podobě.

Kronika Václava Křečka

„*Historie sepsaná a v paměť uvedená od roku 1721 do roku 1848 v městě Dobrušce*“. Takto téměř barokně zní titul prvního dílu kroniky Václava Křečka. Na první díl navazuje druhý, nazvaný spíše pracovně „*Rok 1848. Díl II. Vše se vztahuje na I. díl, tak všechno se dobře zví*“.

Václav Křeček byl krejčovským mistrem dobrušským. Narodil se 23. února 1782 v Pulické ulici čp. 173. V roce 1804 se oženil s Apolenou, dcerou kováře, s níž měl tři děti; syna Jan, pozdějšího faráře v Písečné u Žamberka, a dcery Marii a Annu, které se provdaly v Dobrušce. Od roku 18296 bydleli Křečkovi v Opočenské ulici čp. 73 a v roce 1850 se již ovdovělý Václav Křeček odstěhoval k synovi do Písečné, kde také 21. března 1857 zemřel.

Kronikář Křeček prožil těžkou dobu napoleonských válek a dožil se i velkých společenskopolitických a hospodářských změn po revolučním roce 1848. Těm však již téměř nerozuměl. Jeho odmítavé postoje k revoluci 1848 byly dány i tím, že jeho syn byl knězem, patřil tedy podle jeho mínění k privilegovanému stavu, který byl revolucí ohrožen.

Svoje *Paměti* začal Křeček psát někdy v roce 1805, kdy poprvé používá u jednotlivých zápisů dovětku: „*Svědék toho Václav Křeček, soused a policejní revizor*“. Zápisy, v nichž pokračoval i na faře v Písečné, psal do sešitů z hrubého papíru 11,5 x 18 cm, které po roce 1848 primitivně svázal do dvou knih.

Jako pramenů ke zápisům starších událostí, jichž nemohl být osobním svědkem, používá Václav Křeček údajů předchozích kronikářů. Jde například o záznam městského písaře Zikmunda Kunáška o požáru města Dobrušky v roce 1565 a především pak tzv. ševcovské kroniky Petrovy. Jako městský funkcionář (od roku 1835 zastával úřad městského policejního revizora a od roku a v letech 1844 – 1850 „všech tržních věcí dohlizitele“) z úřední agendy na radnici, ze soudobého tisku, úředních oběžníků a zpráv. Nepochybně se také dobře znal s dalšími dobrušskými písmáky a kronikáři, zejména s Václavem Škodou.

Křečkovy zápisy jsou psány kurentem a v tehdejším místním nářečí, což je činí zajímavými i z hlediska historické dialektologie. Součástí druhého dílu Křečkovy kroniky je i naivní kreslený plán města Dobrušky z roku 1852, o rozměrech 40 x 120 cm, kde jsou jednotlivé domy zachyceny v nárysu a je tak patrný jejich architektonický vzhled. U každého domu je zaznamenáno i jméno jeho tehdejšího držitele.

Oba díly *Paměti Václava Křečka, souseda dobrušského*, byly v roce 1998 přepsány Václavem Matoušem a jsou v tištěné i digitální podobě k dispozici široké veřejnosti v dobrušské muzejní knihovně. Ve sbírkách dobrušského muzea je uložen i rukopisný originál.

Dobrušské paměti Jana Hoňka

Dva útlé sešity většího formátu, zaplněné úhlednými kurentovými literami. První nese název *Dějiny města Dobrušky* a druhý *Dobrušské paměti*. To je dílo jednoho z dobrušských kronikářů druhé poloviny 19. století, Jana Hoňka.

Narodil se 11. dubna 1818 v Dobrušce a zemřel 23. července 1897 v Uhlířských Janovicích. Původním povoláním byl soustružníkem dřeva. V letech 1861 – 1865 byl členem městské rady v Dobrušce, výjimečně složené ze zástupců chudších řemeslnických kruhů, jejíž volba byla projevem odporu většiny obyvatel proti doposud vládnoucím právovárečnickým nákladníkům. Na památku činnosti této nenákladnické městské správy i pro její případnou pozdější obranu sepsal dvě pamětní knihy, překrývající období let 1835 – 1893. Kroniky zachycují události a mnohé podrobnosti, s nimiž se v městské radě seznámil a které nejsou jinde uvedeny. Jeho zápisy jsou prodechnuty hlubokým sociálním cítěním a přirozeným smyslem pro spravedlnost. Politicky stál otevřeně v opozičním táboře proti tehdejšímu purkmistru Františku Laichterovi a skupině bohatých právovárečníků.

Jeho dvě kroniky jsou psány českým jazykem, ale jejich čtení znesnadňuje dnešnímu čtenáři již zmíněný kurent. Proto oba svazky přepsal Václav Matouš a jsou k dispozici v muzejní knihovně v tištěné i digitální podobě. Rovněž originály jsou uloženy ve sbírkách dobrušského muzea.

V době, kdy byl Jan Honěk členem dobrušského městského zastupitelstva, věnoval značnou pozornost zajištění vody pro město a byl jedním iniciátorů rekonstrukce přívodu vody z pramene „Nadýmače“. Druhým úkolem, který si Honěk předsevzal a také splnil, bylo zřízení městského hřbitova za městem u kostelíka sv. Ducha. Jako výraz vděčnosti potomků můžeme chápat i nápis na Hoňkově náhrobku: „*Živým vodu čistou opatřil, mrtvým lůžko tiché připravil.*“

Spolkové kroniky Vladislava Balcara

Kroniky nejsou jenom obecní, církevní, nebo soukromé. Mnoho historicky cenných informací obsahují také kroniky spolkové. V našem městě jde o materiále obzvláště důležité, protože spolky zde v minulosti hrály dosti podstatnou úlohu. Zejména ve druhé polovině 19. století byly hybnou silou společenského života města, do značné míry suplovaly dosud neexistující politické strany a určovaly tak komunální politiku.

Ze své činnosti zanechaly spolky řadu zajímavých archivních materiálů. Jde například o zápisky ze spolkových schůzí, ať již plenárních nebo výborových, z nichž se dozvídáme nejpodstatnější informace o spolkové činnosti, dále pak jsou to seznamy členů, různé účetní doklady, plakáty, almanachy a jiné drobnější tiskoviny, které doplňují a dokreslují naše znalosti.

Dobrušské spolky však až do nedávných dob neměly své vlastní kroniky, které by podávaly přehled o jejich historii v ucelené podobě. Nápad sepsat takovéto kroniky dostal pan Vladislav Balcar. A tento svůj nápad také uskutečnil.

Pan Vladislav Balcar (nar. 18. října 1926 v Dobrušce, zemřel 5. prosince 2002 v Červeném Kostelci) byl co se týče kultury člověkem skutečně všestranným. Pracoval jako textilní výtvarník v dobrušské Stuze a od roku 1970 vedl závodní klub. V šedesátých letech byl členem souboru ESO, poté dlouholetým hercem, scénografem i režisérem divadelního souboru F. A. Šubert, zpíval v pěveckém sboru Dobroš a byl dlouholetým členem redakční rady Dobrušského zpravodaje. V roce 1989 se stal starostou dobrušského Sokola a tuto funkci zastával až do roku 2002. V padesátých letech spoluzakládal loutkářský soubor Svět loutek a v posledních letech svého života byl jeho principálem. Z jeho rukou vyšla řada výtvarných návrhů scén i loutek samotných a řadu her pro dobrušské loutkáře upravil. Natočil také řadu dokumentárních filmů, zachycujících mizející tvář Dobrušky v šedesátých a sedmdesátých letech minulého století. V roce 1995 byl jedním z iniciátorů oslav 675. výročí první písemné zprávy o Dobrušce. K této příležitosti připravil divadelní hru Život ve staletích, na níž se podílel i autorsky.

V sedmdesátých letech publikoval společně s Josefem Ptáčkem historii dobrušské kopané a na sklonku života napsal řadu kronik dobrušských spolků. Jsou to *Kronika čtenářského spolku Mutina*, *Kronika pěveckého sboru Dobroš*, *Kronika dívčí pěvecké jednoty Vlasta*, *Kronika pěveckých sborů Vlasta a Dobroš*, *Zevrubné dějiny dobrušského Sokola a Kronika divadelního ochotnického spolku F. A. Šubert*. Všechny jsou psány skutečně kronikářským způsobem, tj. zachycují činnost uvedených spolků chronologicky, rok po roce.

Vladislav Balcar psal své kroniky již na počítači, takže jsou v dobrušském muzeu k dispozici jak v tištěné, tak i v digitální podobě a každý zájemce si je může vypůjčit v muzejní knihovně.

Rejzkova Historie obce Domašína

Své vlastní kroniky měly i všechny okolní obce, které jsou dnes administrativně územní součástí města Dobrušky. Kronikáři, kteří tato díla tvořili, byli téměř bez výjimky velmi znalí lidé, kteří s nevšední píli a pečlivostí zkoumali historii své obce, od nejstarších zmínek až po svou současnost. Navazovali tak na staré písmácké tradice, které se v našem kraji táhnou až do 18. století. Své kroniky psali s láskou a s úctou k dílu a životu svých předků. Nádherné, téměř kaligrafické písmo těchto kronik je samo o sobě malým uměleckým dílem a umožňuje, aby kroniky četly bez problémů další a další nastupující generace.

Obec Domašín měla postavení poněkud zvláštní. Jejím kronikářem se stal pan Antonín Rejzek (narozen 14. srpna 1895 v Domašíně, zemřel 10. května 1977 v Opočně), který historii a kronikářské práci rozuměl i po stránce odborné a svou kroniku psal s vysokou fundovaností.

Pocházel z rodiny vesnického kováře. Po vchození obecné školy v Domašíně a měšťanské v Dobrušce se vyučil u svého otce. Černému řemeslu se věnoval až do roku 1957, kdy nastoupil na místo okresního archiváře v bývalém okrese Dobruška. Od roku 1937 vedl domašínskou obecní kroniku.

Ve funkci archiváře se Rejzkovi otevřely další možnosti pro podrobnější bádání v historii rodného kraje. Prostudoval fondy státního archivu v Opočně, později i v Kuksu a Zámrsku. Na základě těchto rozsáhlých znalostí pramenného materiálu přikročil po svém odchodu do důchodu v roce 1960 k sepsání dějin Domašína. Toto mimořádné vlastivědné historické dílo má dva svazky. První je věnován vlastním dějinám obce, přičemž není koncipován jako pouhý chronologický výčet událostí, ale

jako živé vyprávění o životě obyvatel Domašína v minulosti. Druhý díl pak podrobně popisuje dějiny jednotlivých domašínských usedlostí.

Originál *Historie obce Domašína*, jak Antonín Rejzek své dílo nazval, je nyní uložen v dobrušském muzeu. Domašínský rodák, ing. Pavel Košek, domašínskou kroniku digitalizoval, takže je nyní k dispozici, stejně jako ostatní kroniky z Dobrušky a okolí, jak v této podobě digitální, tak v tištěné formě, v níž si ji může každý v muzejní knihovně vypůjčit.

Mervartova kronika obce Pulic

Obecní kronika bývala vždy jakousi vizitkou a jedním ze symbolů obce. Kroniky se většinou začaly psát ve dvacátých letech minulého století, kdy bylo jejich vedení přímo uloženo jedním ze zákonů nově vzniklé samostatné Československé republiky. Mnohé kroniky však byly i data staršího.

Obecním kronikářem býval jmenován vždy některý z místních občanů, který měl pro tuto práci potřebné předpoklady. šlo nejen o vyjadřovací schopnosti a dobrou znalost českého jazyka, ale i o dobrou znalost místních poměrů, která by sahala až do dob minulých. Někdy to býval učitel, většinou však šlo o člověka, jehož zaměstnáním byla profese v té době na vesnici neobvyklejší, o rolníka.

Rolníkem byl i kronikář obce Pulic, Josef Mervart (narozen 15. ledna 1878 v Pulicích, zemřel 15. června 1945 rovněž v Pulicích). Je autorem obsáhlé obecní kroniky, zahrnující především léta mezi dvěma světovými válkami, jichž byl současníkem. Zabývá se ale i staršími dějinami obce. Svě kronikářské vyprávění, zaměřené hlouběji do minulosti, založil Mervart na vzpomínkách starých pamětníků, přičemž velmi podrobně popisuje svou vlastní dobu, aby, jak sám píše, nepřišly její události v zapomenutí.

Své kronikářské dílo rozdělil pulický letopisec do dvou částí. V první se věnuje popisu obce, posloupnosti jejích feudálních držitelů, držitelům usedlostí v Pulicích, uvádí i seznamy pulických rychtářů a starostů. Sleduje vývoj náboženský i hospodářský, zvláštní pozornost věnuje robotě, významným událostem a rodákům. V části druhé jsou chronologicky vedené zápisy, počínaje rokem 1930. Zápisy končí rokem 1937.

Mervart je kronikářem s vytříbeným smyslem pro zaznamenání detailu, který ale okamžitě umí zařadit do širšího kontextu. Jeho kronika se tak stává velmi cenným materiálem pro badatele v oblasti hospodářských dějin vesnice, které dokáže popisovat na konkrétních příkladech, také však pro badatele v oblasti etnografie venkova minulých dob. Mervartovy popisy venkovských usedlostí a života v nich jsou nevyčerpatelným zdrojem poznatků pro všechny, kdo se zajímají o minulost našeho kraje.

Mervartova kronika Pulic měla své pohnuté osudy. Byla (a stále je) uložena v soukromých rukou, takže vypůjčit si ji nebylo vždy jednoduché. Při velké povodni v červenci 1998 byla málem zničena vodou, a jen díky péči Města Dobrušky a šikovným rukám výtvarníka ing. Josefa Benedikta byla opravena.

Kupkova Pamětní kniha obce Mělčany

Jednou z nejlépe napsaných kronik na Dobrušsku je kronika obce Mělčany. Jejím autorem je Jan Evangelista Kupka (narozen 19. prosince 1899 v Mělčanech, kde rovněž 10. října 1966 zemřel).

Vychodil obecnou a měšťanskou školu v Dobrušce. Po smrti otce převzal v roce 1913 hospodářství. Dne 13. března 1924 byl obecním zastupitelstvem pověřen, aby založil kroniku Mělčan. Založil také rodovou kroniku, ve které se dopracoval až do roku 1765, kdy se rod Kupků přistěhoval do Mělčan. Přestože byl v obci prvním oficiálním kronikářem, podařilo se mu nashromáždit velké množství historických dat o obci. Sestavil také historii jednotlivých popisných čísel. Kupkova kronika Mělčan má i v současnosti svého pokračovatele. Je jím jeho vnuk Stanislav Kupka, který zapisuje současné události obce Mělčany.

Pamětní kniha Křovic

Kronika obce Křovic měla poněkud složitější osudy, než kroniky ostatních obcí, které jsou dnes součástí Dobrušky. Byla založena později, až v roce 1938. Na jejím úvodním listu najdeme dokonce poznamenání, že se tak stalo na paměť dvacetiletého jubilea trvání Československé republiky. Ironií osudu byla v témže roce první republika zničena nacistickým německým sousedem.

Psát křovickou kroniku se však pokoušeli již v dobách dřívějších. Posluchač práv a syn křovického koželuha František Novák již v závěru 19. století zpracoval stručný výtah ze Schwarzovy dobrušské kroniky. Můžeme se jen dohadovat, že šlo pravděpodobně o události týkající se Křovic. Tyto kronikářské záznamy byly však nezávěsné již v roce 1938. V roce 1895 Novákovy zápisy znovu přepsal a pokračoval v nich křovický chalupník Josef Šenkýř z čp. 3. Dalším kronikářem byl křovický rolník Josef Kudera, jenž byl do této funkce jmenován v roce 1932. V roce 1930 byla ustavena letopi-secká komise, v níž byli obchodník František Tláškal a chalupník František Holeček. Kudera vedl zápisy do roku 1935 a ukončil je záznamem o zvolení Edvarda Beneše prezidentem republiky.

Autorem dochované křovické kroniky je učitel Josef Hejzman, jenž všechny předchozí zápisy převzal a doplnil je o další. Kronika obsahuje velmi podrobné vypsání historie obce a opírá se všechny dostupné prameny, ať již z městského archivu dobrušského, nebo zámeckého archivu v Opočně. Zabývá se i pohledy na různá historická témata, například: život na vsi, poměr k vrchnosti, přičemž velmi obsáhle a doslova uvádí jednotlivé dokumenty. Pozornost je věnována i hospodářskému životu, daním apod. Nechybí ani zápisy o hospodě či křovické kapliče. Součástí kroniky jsou i výtahy z matrik, konskripčního rejstříku a dalších pramenů, v nichž jsou obsaženy soupisy obyvatel obce v různých historických obdobích.

Křovická kronika je tak spíše charakteru dokumentárního, než vyprávěcího. To však nikterak neumenšuje její zajímavost a sdělnost.

Pamětní kniha Sboru dobrovolných hasičů v Cháborách

Mezi dobrušskými kronikami má kronika chábořská místo velmi specifické. Především tím, že Cháboř nikdy nebyly samostatnou obcí, vždy jen osadou, příslušející administrativně k Dobrušce. Územně však jsou Cháboř od Dobrušky oddělené, takže se jejich obyvatelé cítili spíše obyvateli ves-nickými než městskými. Navíc část Cháboř patří administrativně k obci Podbřezí. Chábořská osada žila také samostatným společenským a kulturním životem.

Odtud se také odvíjí původ chábořské kroniky. V osadě působil velmi aktivní Sbor dobrovol-ných hasičů, který se (tak jako všude jinde) věnoval kromě svého hlavního poslání (ochrana životů a majetku svých bližních) i mnohým kulturním a společenským aktivitám. Z vnitřní potřeby zachytit tyto aktivity, jakož i celý život na Chábořích, vznikla chábořská kronika.

O jejím založení rozhodla výborová schůze hasičského sboru dne 30. listopadu 1924. Ale sku-tečně psát se začala kronika až v roce 1932, kdy se tohoto úkolu ujal první chábořský kronikář Franti-šek Horák. Protože Cháboř nejsou samostatnou obcí, sloužila hasičská kronika zároveň jako kronika obecní.

První kapitoly jsou věnovány starší historii osady. Od prvních zmínek o chábořském hradu přes další data až do 19. století. Pozornost je věnována i založení chábořského hasičského sboru v roce 1877, jeho členům i aktivitám. Najdeme zde například i charakteristiky hasičských funkcionářů, zejména starostů a velitelů.

Součástí chábořského hasičského sboru byl i divadelní odbor, který vyvíjel velmi aktivní čin-nost. V kronice najdeme i jména chábořských divadelních ochotníků a charakteristiky režisérů, kteří soubor vedli, zejména Václava Ulrycha a Václava Čápa, kteří byli opravdovými „obětavými dušemi“ chábořského ochotnického divadla.

Pochopitelně, že hlavní pozornost je věnována vlastní činnosti hasičského sboru. Můžeme se dočíst nejen o vývoji jeho technického vybavení, ale i o pořádání společenských akcí, jsou zde vyjme-nováni i jednotliví členové. Samostatná kapitolka podchycuje i všechny známé chábořské požáry.

Rozsáhlá pasáž je věnována historii chábořské osady. Zde najdeme i údaje o kapli, křížích a sochách v Chábořích a jejich nejbližším okolí. Velmi zajímavé je v této části vyprávění o místních lidových zvycích a obyčejích. Je zde například podrobný popis svatebních zvyků, nebo obyčejů vý-ročních, jako například koledy. Pozoruhodné jsou poznámky o pověrách a lidovém léčení. Připomenut je i významný místní rodák, básník Josef Kuchař.

V následujícím oddíle je rok po roku zrekapitulována historie chábořského hasičského sboru v období od roku 1877 do roku 1939. Na staré zápisy navazují od roku 1958 zápisy nové, zobrazující moderní historii chábořských hasičů. Od roku 1988 vedl hasičskou kroniku pan Jindřich Poláček. Ten svoje zápisy prokládal i velmi zajímavými vzpomínkami na dobu svého mládí, na staré Cháboř. Po-slední část letopisů pak tvoří popis jednotlivých domů na Chábořích s posloupností jejich obyvatel.

Chábořská hasičská kronika je vedena dodnes a je uložena u sboru.

Pamětní kniha obce Spáleníště

Svoje kroniky mají všechny obce, které jsou dnes součástí Dobrušky. Nechybí mezi nimi ani Spáleníště. Zdejší kronika byla po vyhlášení zákona o kronikách (1920) dokonce jednou z prvních, které začaly tyto obce vést. Založena byla za starosty Jana Petra v roce 1922 a až do roku 1946, do kteréhož data je dopsána, ji vedl velmi pečlivě kronikář Jan Dostál.

Spáleníšťská kronika byla vedena skutečně vzorně. Po úvodních pasážích o obci, její historii i jejích základních zeměpisných charakteristikách následují každoroční podrobné zápisy o dění v obci. Spáleníště není obcí soustředěnou, ale skládá se z několika rozptýlených osad: Horní Spáleníště, Dolní Spáleníště, Miškov, Paseky a Netřeba.

V kronice najdeme i reminiscence starších dějin těchto míst. Nebylo jistě jednoduché zachytit život na tak rozsáhlém území s jeho zvláštními podmínkami. Přesto se to kronikáři nepochybně podařilo. V roce 1947 se Jan Dostál vzdal své funkce, jak sám uvádí, *pro své stáří a vleklou chorobu* a předdává *tuto knihu svému nástupci k dalšímu vedení*. Žádný další nástupce se však již nenašel. V roce 1960 bylo Spáleníště sloučeno s Domašínem a od roku 1981 je společně s ním administrativně součástí Dobrušky.

Pamětní kniha obce Běstvin

Také běstvinská kronika patří k oněm, jež vznikly jako reakce na impuls daný prvorepublikovým zákonem o pamětních knihách obecních. Byla založena v roce 1925 a prvních pět let ji psal kronikář Jan Mervart. V kronice pak bylo pokračováno do roku 1935, kdy zápisy končí.

Pamětní kniha obce Běstvin však neobsahuje jen chronologické zápisy dobových událostí. Její úvodní části jsou věnovány podrobnějšímu pojednání o obci, včetně přírodních poměrů. Zajímavá je zde poměrně obsáhlá pasáž zabývající se geologií obce a okolí, následují kapitoly o podnebí a jakosti místních půd.

Další oddíly kroniky hovoří o historii obce, a to již od pravěku. Bohatě jsou pak citovány písemné prameny, v nichž je obec Běstvin uváděna.

Velmi rozsáhlá je část s popisem jednotlivých čísel popisných a jejich majitelů. Na ni pak navazuje pasáž o osudech běstvinských obyvatel v první světové válce. Tato část je bezesporu nejcennějším oddílem celé kroniky. Dopodrobna jsou zde vypsány peripetie jednotlivých běstvinských vojáků, ať již byli po celou válku v řadách rakousko-uherské armády, nebo se dostali do válečného zajetí. Zaznamenány jsou i smutné osudy těch, kterým válka vzala to nejcennější – jejich životy.

Kroniky města Dobrušky

Svoji kroniku mělo a má samozřejmě i samotné město Dobruška. Tu nejstarší psal MUDr. Antonín Schwarz, starosta Dobrušky v letech 1822 – 1845. Do tohoto roku je také dopsána jeho kronika, kterou ovšem vedl v jazyce německém. Do češtiny ji přeložil další z městských kronikářů, učitel František Pišl. Ten ji také celou přepsal a navázal na ni pokračováním od roku 1845. Tato část dobrušské kroniky je dopsána do roku 1936.

Kronika dále pokračovala až do roku 1945. Zápisy v mezidobí od roku 1945 do let šedesátých jsou pouze v rukopisných poznámkách tehdejšího městského kronikáře učitele Josefa Cvrčka. Toto chybějící období bylo alespoň částečně pokryto dodatečným přehledným zápisem let 1945 – 1965, který vytvořil Radovan Ježek. Soustavné psaní městské kroniky bylo obnoveno až ve druhé polovině let šedesátých tehdejším ředitelem muzea PhDr. Ladislavem Hladkým. Na něj navázaly kronikářské zápisy Marie Bišové a následně pak Radovana Ježka. Ten psal dobrušskou kroniku až do devadesátých let minulého století. V letech 1998 – 2000 psali městskou kroniku Václav Matouš a Jiří Mach, v roce 2001 je nakrátko vystřídal ing. Rudolf Filip. Od roku 2002 je vedením městské kroniky pověřen Jiří Mach.

Přestože dobrušská městská kronika není úplná a jsou v ní některé časové mezery, je hodnotným vyprávěcím pramenem, který nám dává velmi poutavou formou nahlédnout do starších i novějších dějin našeho města.

*

Všechny dobrušské kroniky jsou digitalizovány a je možné si je vypůjčit v muzeu. Kromě digitální podoby jsou k dispozici i ve formě tradiční, takže jsou k dispozici i zájemcům, kteří počítač nemají.